

САВЈЕТ МИНИСТРА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

49

На основу члана 15. став 2. Закона о ветеринарству у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 34/02) и члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет министара Босне и Херцеговине, на приједлог Канцеларије за ветеринарство Босне и Херцеговине, на 140. сједници одржаној 12. јануара 2011. године, донио је

ПРАВИЛНИК

О МЈЕРАМА ЗА НАДЗОР АФРИЧКЕ СВИЊСКЕ КУГЕ

Члан 1.

(Предмет)

Овим Правилником прописују се минималне мјере за надзор афричке свињске куге.

Члан 2.

(Дефиниције)

У овом Правилнику поједини појмови имају следеће значење:

- а) *свиња* су животиње из породице Суидае, у коју су сврстане домаће и дивље свиње;
- б) *дивља свиња* је свиња која се не држи или не узгаја на фарми;
- ц) *фарма* је свако двориште или објекат гдје се стално или привремено држе или узгајају свиње, осим клаоница, превозних средстава и оградањених подручја у којима се узгајају и могу ловити дивље свиње, а величина и структура оградањеног подручја је таква да није могуће спровести мјере из члана 5. става (1) овог Правилника;
- д) *дијагностички приручник* је приручник из члана 18. става (3) овог Правилника који у смислу овог Правилника је приручник за успостављање дијагностичке процедуре, методе узорковања и

критеријуми за оцјену лабораторијских тестова за потврђивање класичне свињске куге, а којег доноси Канцеларија за ветеринарство Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија);

- е) *свиња код које постоји сумња да је заражена вирусом афричке свињске куге* је свиња или лешина свиње, која показује клиничке знакове болести или показује карактеристичне постморталне промјене или реакције на лабораторијске тестове, спроведене у складу са Дијагностичким приручником, које указују на могућу присутност афричке свињске куге;
- ф) *случај афричке свињске куге* или *свиња заражених афричком свињском кугом* је свака свиња или трупло свиње:
 - 1) код којих су службено потврђени клинички симптоми или пост мортем лезије афричке свињске куге или;
 - 2) код којих је постојање болести службено потврђено на основу лабораторијског прегледа изведеног у складу са Дијагностичким приручником;
- г) *избијање афричке свињске куге* је појава једног или више случајева афричке свињске куге на фарми;
- х) *примарно избијање* је избијање афричке свињске куге које није епидемиолошки повезано са претходним избијањем те болести на другој фарми која се налази у кругу радијуса 20 км или прво избијање болести на фарми на другом подручју;
- и) *примарни случај афричке свињске куге код дивљих свиња* је било који случај афричке свињске куге који је откривен код дивљих свиња на подручју гдје се не спроводе мјере за искорјењивање болести у складу са чл. 15. или 16. овог Правилника;
- ј) *контактна фарма* је свака фарма на којој се могао пренијети вирус афричке свињске куге, било због близине зараженог газдинства (локација), кретања људи, свиња, возила или на други начин;

- к) *власник животиња* је било које правно или физичко лице које посједује свиње или се бави држањем свиња, без обзира да ли од тога остварује профит;
- л) *надлежни органи* за спровођење овог Правилника су:
 - 1) Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине - Канцеларија за ветеринарство Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Канцеларија);
 - 2) "Надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине" - су надлежни органи дефинисани Законом о ветеринарству ("Службене новине Федерације БиХ", број 46/00), Законом о ветеринарству у Републици Српској ("Службени гласник РС", број 42/08) и Законом о ветеринарству у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 34/02) у случају Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Брчко Дистрикт БиХ);
 - 3) "Надлежни ветеринарски инспекцијски органи" - су надлежни органи дефинисани Законом о инспекцијама Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине ФБиХ", број 62/05) и Законом о инспекцијама у Републици Српској ("Службени гласник РС", број 74/10);
- м) *нешкодљиво уклањање* је један од начина поступања са материјалом високог ризика којим се спречава опасност од ширења вируса афричке свињске куге;
- н) *еутианизација* (у даљњем тексту: *усмрћивање*) је усмрћивање животиња у складу са чланом 2. тачком ф) Правилника о заштити животиња при клању или усмрћивању ("Службени гласник БиХ", број 46/10);
- о) *клање* је поступак усмрћивања животиња искрварењем;
- п) *преносник болести* (у даљњем тексту: вектор) је крпељ врсте *Ornithodoros erraticus*;
- р) *надлежни ветеринарски инспектор* је инспектор задужен за одређено административно подручје;
- с) *заражено подручје за дивље свиње* је подручје државе гдје се након потврде једног или више случајева афричке свињске куге код дивљих свиња мјере за искорјењивање болести спроводе у складу са чл. 15. или 16. овог Правилника.

Члан 3.

(Обавјештавање о афричкој свињској куги)

- (1) Сваку појаву и сумњу на појаву афричке свињске куге надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта БиХ мора обавезно и без одгађања да пријави Канцеларији.
- (2) У случају када је потврђена појава афричке свињске куге Канцеларија мора да:
 - а) пријави болест Свјетској организацији за здравље животиња (у даљњем тексту: ОИЕ), Европској комисији и другим заинтересованим државама у складу са Прилогом I, укључујући податке о:
 - 1) избијањима афричке свињске куге који су потврђени на фарми;
 - 2) случајевима афричке свињске куге који су потврђени у клаоници или прометном средству;
 - 3) примарној појави афричке свињске куге која је потврђена код дивљих свиња;
 - 4) резултатима епидемиолошког истраживања проведеног у складу са чланом 8. овог Правилника;
 - б) прослиједити податке ОИЕ-у, Европској комисији и другим заинтересованим државама о новим потврђеним случајевима афричке свињске куге код дивљих свиња на зараженом подручју, у складу са ставом (4) тачка а) и ставом (5) члана 16. овог Правилника.

Члан 4.

(Мјере у случајевима сумње на појаву афричке свињске куге на фарми)

- (1) Када се на фарми налази једна или више свиња за које се сумња да су заражене вирусом афричке свињске куге, надлежна ветеринарска организација је дужна на најбржи могући начин, а најкасније у року од 24 часа, да извјести надлежног ветеринарског инспектора и надлежни орган ентитета, а они су дужни да обавијесте Канцеларију, те до доласка надлежног ветеринарског инспектора дужна је спроводити све мјере за спречавање ширења болести.
- (2) Надлежни ветеринарски инспектор мора да спроведе контролу идентификационих ознака животиња и, без одгађања, да нареди спровођење службеног претраживања како би се потврдило или искључило присуство наведене болести, а у складу са поступцима описаним у Дијагностичком приручнику којег доноси директор Канцеларије.
- (3) Ако се сумња на појаву афричке свињске куге на фарми не може искључити, надлежни ветеринарски инспектор мора да стави фарму под службени надзор и да нареди:
 - а) да се изброје све свиње свих категорија на фарми, те да се састави попис броја свиња које су, у свакој категорији, већ обољеле, које су угинуле или које су вјероватно заражене. Овај попис се мора ажурирати како би се евидентирале обољеле и угинуле свиње током периода сумње и ови се подаци на захтјев морају предочити и могу се проверити приликом сваке посјете;
 - б) да се све свиње на фарми затворе у објекат у којем живе или на неком другом мјесту гдје се могу изоловати;
 - ц) да ниједна свиња не смије ући на фарму нити је напустити. Ако је потребно, надлежни ветеринарски инспектор може да прошири забрану напуштања фарме и на дуге животињске врсте, те да захтијева примјену одговарајућих мјера за уништавање глодара или инсеката;
 - д) да ниједно трупло свиње не смије бити изнесено са фарме;
 - е) да се са фарме не смију износити месо, производи начињени од свиња, сјеме, јајашца или замци свиња, крмиво, оруђе, материјали или отпад којима би се могла пренијети афричка свињска куга;
 - ф) забрану кретања лица на и са фарме, осим уколико је исто одобрено рјешењем од стране надлежног ветеринарског инспектора;
 - г) забрану кретања возила на и са фарме, осим уколико је исто одобрено рјешењем од стране надлежног ветеринарског инспектора;
 - х) да се на улазима и излазима објеката у којима су смјештене свиње, те на улазима и излазима саме фарме користи одговарајуће дезинфекционо средство; свако лице које улази или излази из фарми на којима се држе свиње мора се придржавати одговарајућих хигијенских мјера потребних за смањење ризика од ширења вируса афричке свињске куге. Осим тога, сва се превозна средства прије напуштања фарме морају пажљиво дезинфиковати;
 - и) да се спроведе епидемиолошко истраживање у складу са чланом 8. овог Правилника.
- (4) Када то захтијева епидемиолошка ситуација, надлежни ветеринарски инспектор може:
 - а) да на фарми из става (3) овог члана примјени мјере предвиђене чланом 5. ставом (1) овог Правилника. Међутим, надлежни ветеринарски инспектор може, ако сматра да то околности допуштају, да ограничи примјену ових мјера само на свиње за које се сумња да су заражене

или контаминирани вирусом афричке свињске куге, те на дио фарме на којој се оне држе, уз услов да су оне биле смјештене и хранене потпуно одвојено од других свиња на фарми. У сваком случају, од усмрћених свиња треба узети довољан број узорака, како би се у складу са дијагностичким приручником потврдила или искључила присутност вируса афричке свињске куге;

- б) да успостави привремену зону надзора око фарме из става (3) овог члана. На фарме унутар те зоне на којима се држе свиње, примјењују се све или само неке мјере из ст. (1), (2) и (3) овог члана.
- (5) Када се једном донесу, мјере из става (3) овог члана се не укидају док се постојање афричке свињске куге службено не искључи.

Члан 5.

(Мјере у случајевима када је потврђена присутност афричке свињске куге на фарми)

- (1) У случајевима када је присутност афричке свињске куге на фарми службено потврђена, надлежни ветеринарски инспектор, уз мјере из члана 4. став (3) овог Правилника, прописује:
- а) да се све свиње на фарми без одлагања усмрте под службеним надзором и тако да се избјегне ризик од ширења вируса афричке свињске куге током транспорта или усмрћивања;
 - б) да се код усмрћивања свиња узме довољан број узорака у складу са Дијагностичким приручником, како би се могао утврдити начин уношења вируса афричке свињске куге на фарму, те дужина временског периода током којег је он могао бити присутан на фарми прије него што је болест пријављена;
 - ц) да се трупла угуинулих или усмрћених свиња нешкодљиво уклоне под службеним надзором;
 - д) да се, кад год је то могуће, уђе у траг и под службеним надзором нешкодљиво уклони месо свиња које су заклане током периода између могућег уношења болести на фарму и предузимања службених мјера;
 - е) да треба ући у траг сјемени, јајашцима и замецима свиња узетим са фарме током периода између вјероватног уношења болести на фарму и предузимања службених мјера, те их под службеним надзором нешкодљиво уклонити тако да се избјегне ризик ширења вируса афричке свињске куге;
 - ф) да се морају нешкодљиво уклонити све материје и отпад за које постоји вјероватност да су контаминирани, као нпр. крмиво, да се морају уништити сви материјали за једнократну употребу који могу бити контаминирани, а посебно они који се употребљавају за усмрћивање. Ови поступци се морају изводити у складу са упутствима надлежног ветеринарског инспектора;
 - г) да након одстрањивања свиња треба зграде у којима су оне боравиле, возила употребљена за превоз свиња или њихових трупа, опрему, стељу, гној и гнојницу који су вјероватно контаминирани, очистити, и по потреби обавити дезинсекцију, дезинфекцију, или мјере у складу са чланом 12 овог Правилника;
 - х) да у случају примарног избијања болести изолат вируса афричке свињске куге треба подвргнути лабораторијском поступку прописаном у Дијагностичком приручнику, како би се идентификовао генотип;
 - и) да се спроведе епидемиолошко истраживање у складу са чланом 8. овог Правилника.
- (2) У случајевима када се избијање болести потврди у лабораторији, зоолошком врту, парку природе или на ограђеном простору на којем се држе свиње у научне сврхе

или у сврхе очувања врста или очувања ријетких пасмина, Канцеларија уз сагласност надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта БиХ може да дозволи одступања од мјера из става (1) тач. а) и е) овог члана, уз услов да нису угрожени привредни интереси.

- (3) У случају дозвољених одступања наведених у ставу (2) овог члана Канцеларија мора одмах да обавијести ОЈЕ, Европску комисију и надлежне органе свих сусједних држава, у складу са чланом 12. Одлуке о заразним болестима ("Службени гласник БиХ", број 44/03).

Члан 6.

(Мјере у случајевима када је потврђена присутност афричке свињске куге на фармама које се састоје од различитих производних јединица)

- (1) Када се присутност афричке свињске куге потврди на фармама које се састоје од двију или више одвојених производних јединица, Канцеларија у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистриктом БиХ може, како би се могао доготовити тов свиња, одлучити да одступи од члана 5. става (1) тачке а) овог Правилника у односу на производне јединице са здравим свињама унутар фарме која је заражена, уз услов да надлежни ветеринарски инспектор потврди да су структура, величина и удаљеност тих производних јединица, те поступци који се у њима изводе такви да те производне јединице имају посве одвојене објекте и опрему за смјештај, узгој и храњење, тако да се вирус не може ширити из једне производне јединице на другу.
- (2) Уколико се користе одступање из става (1) овог члана, Канцеларија мора да изради детаљна правила за његову примјену у свјетлу јамстава која се могу обезбиједити у погледу здравља животиња.
- (3) Надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ морају о одступању из става (1) овог члана, без одгађања, да обавијесте Канцеларију.

Члан 7.

(Мјере за контактне фарме)

- (1) Контактним фармама се сматрају оне фарме за које надлежни ветеринарски инспектор, на основу епидемиолошког истраживања изведеног у складу са чланом 8. овог Правилника, сматра или утврди да је могуће да је афричка свињска куга унесена или са других фарми на фарму из чл. 4. или 5. овог Правилника, или са те фарме на друге фарме.
- (2) На такве фарме се примјењује члан 4. овог Правилника све док се присутност афричке свињске куге службено не искључи.
- (3) Уколико епидемиолошка ситуација то захтијева, надлежни ветеринарски инспектор на контактне фарме из става (1) овог члана примјењује мјере предвиђене чланом 5. ставом (1) овог Правилника.
- (4) При усмрћивању од свиња треба узети довољан број узорака у складу са Дијагностичким приручником, како би се на тим фармама потврдила или искључила присутност вируса афричке свињске куге.

Члан 8.

(Епидемиолошко истраживање)

- (1) Надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ наређују спровођење епидемиолошког истраживања у односу на сумњиве случајеве или на избијања афричке свињске куге, која се темеље на упитницима састављеним у оквиру планова за ванредне ситуације из члана 21. овог Правилника.
- (2) Овакво истраживање обухвата барем следеће:
- а) период током којег је вирус афричке свињске куге могао постојати на фарми прије него што је о болести извјештено или прије него што се на њу посумњало;

- б) могући извор афричке свињске куге на фарми и идентификација других фарми на којима су свиње могле да буду заражене или контаминирани из истог извора;
 - ц) кретање лица, возила, свиња, трупала, сјемена, меса или било каквих других материјала који су могли пренијети вирус на предметне фарме или са њих;
 - д) могућност да ширење болести узрокују вектори или дивље свиње.
- (3) Уколико резултати овог истраживања сугеришу да се афричка свињска куга могла проширити са фарми или на фарме које се налазе у другим државама, Канцеларија о томе треба смјеста да обавијести ОИЕ, Европску комисију и дотичну државу.

Члан 9.

(Успостављање зараженог и угроженог подручја)

- (1) Одмах након службеног потврђивања афричке свињске куге код свиња на фарми Канцеларија ће, уз сагласност надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, да одреди границе зараженог подручја у кругу од најмање три км око мјеста избијања болести, а које мора да буду у склопу угроженог подручја у кругу од најмање 10 км.
- (2) У тим се подручјима примјењују мјере из чл. 10. и 11. овог Правилника.
- (3) Код успостављања ових подручја, Канцеларија мора да води рачуна о:
 - а) резултатима епидемиолошког истраживања спроведеног у складу са чланом 8 овог Правилника;
 - б) о географској ситуацији, посебно о природним или умјетним границама;
 - ц) о положају и близини фарми;
 - д) подаци о кретању и трговини свињама и о подаци о расположивости клаоница и постројења за обраду трупала;
 - е) о објектима и постројењима, те о кадровима који су на располагању за надзор над било каквим кретањем свиња унутар ових подручја, посебно ако се свиње које ће се усмртити морају премјестити са њихове изворне фарме.
- (4) Ако подручја из става (1) овог члана укључују дио територија других држава, Канцеларија мора да сарађује са надлежним органима дотичних држава у утврђивању подручја.
- (5) Надлежни ветеринарски инспектор мора да спроведе све потребне мјере, укључујући постављање видљивих знакова и упозоравајућих натписа те кориштење средстава јавнога саопштавања, како би обезбједио да се сва лица унутар зараженог и угроженог подручја у цјелости упознају са мјерама из чл. 10. и 11. овог Правилника, те да обезбједи спровођење тих мјера.

Члан 10.

(Мјере у успостављеном зараженом подручју)

- (1) Надлежни ветеринарски инспектор обезбјеђује да се у зараженом подручју примјењују следеће мјере:
 - а) обављање пописа свих фарми што је прије могуће. У року од седам дана након што се утврди заражено подручје, ове фарме мора да посјети надлежни ветеринарски инспектор који наређује и надзире клинички преглед свиња, те провјерава регистар и идентификационе ознаке свиња;
 - б) забрањује кретање и транспорт свиња по јавним или приватним путевима, осим, ако је нужно, доставних путева на фарми, уколико такво кретање не одобри допуштајући кретање предвиђено у тачки ф) овог става. Ова забрана се не мора примјењивати на превоз свиња друмским или железничким путевима без искрцавања или заустављања. Надаље, надлежни ветеринарски

инспектор може да допусти одступање за свиње за клање које долазе из подручја изван зараженог подручја и које се пребацују у клаоницу смјештену у наведеном подручју за тренутно клање;

- ц) камиони и друга возила и опрема који се користе за превоз свиња или друге стоке или материјала који могу бити контаминирани (као што су трупла, крмиво, гној, гнојница, итд.) морају се што је прије могуће након контаминације очистити, дезинфиковати, те се по потреби на њима мора обавити дезинсекција или нека друга обрада у складу са чланом 12. овог Правилника. Ниједан камион нити возило који су употребљени за превоз свиња не смије напустити ово подручје док се не очисте и дезинфикују, те док их надлежни ветеринарски инспектор не прегледа и поново одобри за транспорт;
 - д) ниједна друга домаћа животиња не смије ући на фарму нити је напустити без одобрења надлежног ветеринарског инспектора;
 - е) о свим обољелим или уинулим свињама на фарми мора се одмах обавијестити надлежни орган у складу са чланом 4. став (1) овог Правилника и спровести одговарајућа истраживања у складу са поступком наведеним у Дијагностичком приручнику;
 - ф) свиње се не смију премјештати са фарме на којој се држе најмање 40 дана по завршетку прелиминарног чишћења и дезинфекције, те по потреби дезинсекције заражених фарми. Након 40 дана, подложно условима из става (3) овог члана, надлежни ветеринарски инспектор може да одобри премјештање свиња са дотичне фарме, како би се превезле директно у:
 - 1) клаоницу коју је одредио надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, првенствено у зараженом или угроженом подручју, у сврху тренутног клања;
 - 2) погон за обраду или мјесто гдје се свиње могу одмах усмртити и њихова трупла нешкодљиво уклонити под службеним надзором;
 - 3) у изузетним околностима, у друге објекте смјештене унутар зараженог подручја. У случају примјене ове одредбе морају се одмах обавијестити надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, а они Канцеларију.
 - г) сјеме, јајашца или замеци свиња не смију напустити фарме које се налазе у зараженом подручју;
 - х) свако лице које долази на ове фарме или из њих излази мора се придржавати одговарајућих хигијенских мјера потребних за смањење ризика од ширења вируса афричке свињске куге.
- (2) Када забране из става (1) овог члана због даљих избијања болести трају дуже од 40 дана, те ради тога код држања свиња дође до проблема повезаних са добробити животиња или неких других проблема, надлежни ветеринарски инспектор може у складу са условима из става (3) овог члана, на основани захтјев власника, да одобри премјештање свиња из фарме у зараженом подручју како би се превезле директно у:
- а) клаоницу коју је одредио надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, првенствено у зараженом или угроженом подручју, у сврху тренутног клања;
 - б) погон за обраду или прикладно мјесто гдје се свиње одмах усмрћују, а њихова трупла нешкодљиво уклањају под службеним надзором;
 - ц) у изузетним околностима, у друге објекте смјештене унутар зараженог подручја. У случају примјене ове одредбе морају се одмах обавијестити надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, а они Канцеларију.
- (3) Поступајући у складу са ставом (2) овог члана, надлежни ветеринарски инспектор може да одобри премјештање свиња са предметне фарме, под условом:

- а) да је наредио и надзирао клинички преглед свиња на фарми, посебно оних које ће се премјештати, укључујући мјерење тјелесне температуре, у складу са поступцима наведеним у дијагностичком приручнику, те да је провјерио регистар и идентификационе ознаке свиња;
- б) да провјере и прегледи из тачке а) овог става нису показали никакав доказ афричке свињске куге;
- ц) да се свиње превозе у возилима која је надлежни ветеринарски инспектор запечатио;
- д) да се возила и опрема који су били укључени у транспорт свиња одмах након транспорта очисте и дезинфикују у складу са одредбама из члана 12. овог Правилника;
- е) ако се свиње шаљу на клање или усмрћивање, да се притом од тих свиња узме довољан број узорака у складу са Дијагностичким приручником, како би се могла потврдити или искључити присутност вируса афричке свињске куге на тим фармама;
- ф) ако се свиње превозе у клаоницу:
- 1) да се надлежни ветеринарски инспектор одговоран за ту клаоницу обавијести о намјери слања свиња, те да се надлежни ветеринарски инспектор за отпрему обавијести о њиховом доласку;
 - 2) да се по доласку у клаоницу те свиње држе и кољу одвојено од других свиња;
 - 3) да током анте и пост мортем прегледа који се обављају у дотичној клаоници, надлежни ветеринарски инспектор узме у обзир све знакове присутности афричке свињске куге;
 - 4) да свјеже месо свиња на које се односи ова тачка мора бити прерађено у истом објекту или послато на прераду у други објект који за то одреди надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта БиХ. Пошиљка меса која се шаље у наведени објект мора да буде запечаћена прије стављања у промет и да остане запечаћена током превоза. Такво месо и производи од таквог меса не смију бити стављени на тржиште.
- (4) Мјере у зараженом подручју се примјењују барем:
- а) док се не обави чишћење, дезинфекција и, по потреби, дезинсекција заражене фарме;
- б) док се свиње на свим фармама клинички и лабораторијски не прегледају у складу са Дијагностичким приручником, како би се открила могућа присутност вируса афричке свињске куге. Ови прегледи се не обављају док не протекне 45 дана од завршетка мјера прелиминарног чишћења, дезинфекције и, по потреби, дезинсекције на зараженим фармама.
- (5) Међутим, одступајући од става (1) тачке ф) и од ст. (2) и (4) овог члана, периода од 40 и 45 дана која су у њима дефинисана могу се смањити на 30 дана, ако је, у складу са Дијагностичким приручником, примијењен интензиван програм узимања узорака и тестирања који омогућава искључивање присутности афричке свињске куге на дотичној фарми.
- Члан 11.**
- (Мјере у угроженом подручју)**
- (1) Надлежни ветеринарски инспектор наређује и надзире да се у угроженом подручју примјењују следеће мјере:
- а) обавља се попис свих фарми на којима се држе свиње;
- б) забрањује се кретање и транспорт свиња по јавним или приватним путевима, осим доставних путева на фарми када је то нужно, уколико такво кретање не одобри надлежни ветеринарски инспектор. Ова забрана се не мора примјењивати на превоз свиња друмским или железничким путевима без искрцавања или заустављања, или на свиње за клање које долазе из подручја изван угроженог подручја, а које се пребацују у клаоницу смјештену у наведеном подручју за тренутно клање;
- ц) камиони и друга возила и опрема који се користе за превоз свиња или друге стоке или материјала који могу бити контаминирани (као што су трупла, крмиво, гној, гнојница, итд.) морају се очистити, дезинфиковати, те се по потреби на њима мора обавити дезинсекција или нека друга обрада, што је прије могуће након контаминације, у складу са чланом 12. овог Правилника. Ниједан камион нити возило који су употријебљени за превоз свиња не смије напустити ово подручје док се не очисти и дезинфикује;
- д) без одобрења надлежног ветеринарског инспектора, ниједна друга домаћа животиња не смије ући на фарму нити је напустити током првих седам дана након успостављања овог подручја;
- е) о свим обољелим или угуинулим свињама на фарми мора се одмах обавијестити надлежни орган у складу са чланом 4. став (1) овог Правилника које затим спроводи одговарајућа истраживања у складу са поступком наведеним у Дијагностичком приручнику;
- ф) свиње се не смију премјештати са фарме на којој се држе, најмање 30 дана по завршетку прелиминарног чишћења, дезинфекције и, по потреби, дезинсекције заражених фарми. Након 30 дана, у складу са условима из члана 10. става (3) овог Правилника, надлежни ветеринарски инспектор може да одобри премјештање свиња са дотичне фарме, како би се превезле директно у:
- 1) клаоницу коју је одредио надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, првенствено у зараженом или угроженом подручју, у сврху тренутног клања;
 - 2) погон за обраду или прикладно мјесто гдје се свиње одмах усмрћују, а њихова трупла нешкодљиво уклањају под службеним надзором;
 - 3) у изузетним околностима, у друге објекте смјештене унутар зараженог или угроженог подручја. У случају примјене ове одредбе морају се одмах обавијестити надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, а они Канцеларију.
- г) сјеме, јајашца или замеци свиња не смију напустити фарме које се налазе унутар угроженог подручја;
- х) свако лице које улази на фарме које држе свиње или из њих излази мора се придржавати одговарајућих хигијенских мјера потребних за смањење ризика од ширења вируса афричке свињске куге.
- (2) Када забране из става (1) овог члана због даљих избијања болести трају дуже од 40 дана, те ради тога код држања свиња дође до проблема повезаних са добробити животиња или неких других проблема, надлежни ветеринарски инспектор може у складу са условима из члана 10. става (3) овог Правилника, на основани захтјев власника, да одобри премјештање свиња из фарме унутар угроженог подручја, да би се превезле директно у:
- а) клаоницу коју је одредио надлежни ентитетски орган и Брчко Дистрикт БиХ, првенствено унутар зараженог или угроженог подручја, у сврху тренутног клања;
- б) погон за обраду или прикладно мјесто гдје се свиње одмах усмрћују, а њихова трупла нешкодљиво уклањају под службеним надзором;
- ц) у изузетним околностима, у друге објекте смјештене унутар зараженог или угроженог подручја. У случају примјене ове одредбе морају се одмах обавијестити надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, а они Канцеларију.
- (3) Мјере у угроженом подручју се примјењују барем:
- а) док се не обави чишћење, дезинфекција, и по потреби дезинсекција заражене фарме;

- б) док се свиње на свим фармама клинички и лабораторијски не прегледају у складу са Дијагностичким приручником, како би се открила могућа присутност вируса афричке свињске куге. Ови прегледи се не обављају док не протекне 40 дана од завршетка мјера прелиминарног чишћења, дезинфекције и по потреби дезинсекције на зараженим фармама.
- (4) Међутим, одступајући од става (1) тачка ф) и од ст. (2) и (3) овог члана, период од 30 дана које је дефинисано у ставу (1) тачка ф) овог члана може се скратити на 21 дан, а периоди од 40 дана који су дефинисани у ст. (2) и (3) овог члана могу се смањити на 30 и 20 дана, ако је у складу са Дијагностичким приручником примјењен интензивни програм узимања узорака и тестирања који омогућава искључивање присутности афричке свињске куге на дотичној фарми.

Члан 12.

(Чишћење, дезинфекција и обрада инсектицидима)

Чишћење, дезинфекција и обрада инсектицидима се обавља:

- а) службено одобреним дезинфицијенсима и инсектицидима одобреним за стављење у промет од надлежних ентитетских министарстава пољопривреде, водопривреде и шумарства у препорученим концентрацијама;
- б) под службеним надзором у складу са:
- 1) упутствима које даје надлежни ветеринарски инспектор и;
 - 2) начелима и поступцима наведеним у Прилогу II овог Правилника.

Члан 13.

(Репопулација фарми на којима се држе свиње након избијања болести)

- (1) Поновно увођење свиња на фарме из члана 5. овог Правилника не смије започети док не протекне најмање 40 дана од завршетка послова чишћења, дезинфекције и по потреби дезинсекције на предметном имању у складу са ст. (2) и (5) овог члана.
- (2) Код поновног увођења свиња мора се узети у обзир врста пољопривредне дјелатности која се одвија на дотичној фарми и она мора бити у складу са једним од поступака наведених у ст. (3) и (4) овог члана.
- (3) У случају фарми на којима појава болести није повезана са векторима, примјењује се следећи поступак:
- а) ако се ради о фармама на којима се свиње држе на отвореном, поновно увођење свиња започиње увођењем сентинел свиња које су прегледане и за које је утврђено да су негативне у односу на присутност антителиа на вирус афричке свињске куге, или које долазе са фарми које нису била предмет никаквих ограничења повезаних са афричком свињском кугом. Сентинел свиње се смјештају, у складу са упутством које доноси Канцеларија уз сагласност надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, по цијелој зараженој фарми, те се од њих након 45 дана, узимају узорци и тестирају на присутност антителиа, у складу са Дијагностичким приручником. Ниједна свиња не смије напустити фарму док се не добију негативни резултати серолошких тестова. Ако се код ниједне свиње не развију антителиа против вируса афричке свињске куге, може се приступити потпуној репопулацији;
- б) код свих других облика узгоја, поновно увођење свиња одвија се или у складу са мјерама из тачке а) овог става или се заснива на потпуној репопулацији, уз услов:
- 1) да се све свиње уведу унутар рока од 20 дана и да долазе са фарми које нису биле подвргнуте

никаким ограничењима повезаним са афричком свињском кугом;

- 2) да се свиње у обновљеном крду подвргну серолошком прегледу у складу са Дијагностичким приручником. Узимање узорака за овај преглед обавља се најраније 45 дана након доласка последњих свиња;
 - 3) да ниједна свиња не смије напустити фарму док се не добију негативни резултати серолошког прегледа.
- (4) У случају фарми код којих је појава болести била повезана са векторима, поновно увођење стоке се не смије спровести најмање шест година, осим:
- а) ако су успјешно, под службеним надзором, проведени специфични поступци за елиминисање вектора из просторија или с мјеста на којима ће се свиње држати или на којима свиње могу доћи у контакт са вектором или;
- б) ако се може доказати да перзистентност вектора више не представља значајан ризик од преношења афричке свињске куге;
- ц) након тога, примјењују се мјере утврђене ставом (3) тачком а) овог члана. Међутим, осим ових мјера, након потпуне репопулације ниједна свиња не смије да напусти предметну фарму док се не спроведу даљи серолошки прегледи у односу на афричку свињску кугу са негативним резултатима, на узорцима сакупљеним од свиња на фарми најраније 60 дана након потпуне репопулације, у складу са дијагностичким приручником.
- (5) Када појава болести није била повезана са векторима и ако је прошло више од шест мјесеци од завршетка поступака чишћења и дезинфекције на фарми, Канцеларија уз сагласност надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта БиХ може да одобри одступање од става (3) овог члана, узимајући у обзир епидемиолошку ситуацију.
- (6) Поновно увођење домаћих животиња других врста осим свиња на фарме описане у члану 5. овог Правилника предмет је одобрења надлежног ветеринарског инспектора, при чему оно мора да узме у обзир ризик од ширења заразе или од перзистенције вектора при оваквом поновном увођењу.

Члан 14.

(Мјере у случајевима сумње или потврде афричке свињске куге у клаоници или у превозном средству)

- (1) Када се појави сумња на афричку свињску кугу у клаоници или у превозном средству, надлежни ветеринарски инспектор одмах покрене службене поступке истраге како би се постојање болести потврдило или искључило, у складу са поступцима наведеним у Дијагностичком приручнику.
- (2) Уколико се у клаоници или превозном средству открије случај афричке свињске куге, надлежни ветеринарски инспектор обезбјеђује:
- а) да се све пријемчиве животиње у клаоници или превозном средству усмрте без одлагања;
 - б) да се трупла, унутрашњи органи и отпад заражених и контаминираних животиња нешкодљиво униште под службеним надзором;
 - ц) да се чишћење, дезинфекција и по потреби дезинсекција зграда и опреме, укључујући возила, обаве под надзором надлежног ветеринарског инспектора у складу са чланом 12. овог Правилника;
 - д) спровођење епидемиолошке истраге, како је предвиђено чланом 8. овог Правилника *mutatis mutandis*;
 - е) да се изолат вируса афричке свињске куге подвргне лабораторијском поступку наведеном у Дијагностичком приручнику, како би се идентификовао генотип вируса;

- ф) да се мјере из члана 7. овог Правилника примјене на фарму са које су дошле заражене свиње или трупла, те на друге контактне фарме. Ако епидемиолошка истрага не покаже другачије, на фарму поријекла заражених свиња или трупала примјењују се мјере утврђене чланом 5. ставом (1) овог Правилника;
- г) да се никакве животиње не доводе на клање нити превозе док не протекне најмање 24 часа од чишћења, дезинфекције и по потреби дезинсекције, која се спроводи у складу са чланом 12. овог Правилника.

Члан 15.

(Мјере у случајевима сумње или потврде афричке свињске куге код дивљих свиња)

- (1) По пријему обавјештења о сумњи на заразу код дивљих свиња, надлежни ветеринарски инспектор предузима одговарајуће мјере како би се потврдило или искључило постојање болести, тако да о томе обавијести власнике свиња и ловце, те изведе истраживање на свим дивљим свињама које су устријељене или нађене мртве, укључујући лабораторијске претраге.
- (2) Чим се потврди примарни случај афричке свињске куге, Канцеларија у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, како би се обуздало ширење заразе:
 - а) оснива стручну групу која укључује ветеринаре, ловце, биологе који се баве животом у дивљини и епидемиологе. Ова стручна група помаже надлежним органима:
 - 1) при проучавању епидемиолошке ситуације и дефинисању зараженог подручја у складу са чланом 16. став (4) тачка б) овог Правилника;
 - 2) при увођењу одговарајућих мјера које се примјењују на зараженом подручју уз мјере из тач. б) и ц) овог става, те мјере могу обухватати привремену забрану лова и забрану храњења дивљих свиња;
 - 3) при изради плана искорјењивања болести;
 - 4) при обављању контрола у сврху верификовања дјелотворности мјера које су донесене за искорјењивање афричке свињске куге из зараженог подручја;
 - б) ставља под службени надзор фарми са свињама унутар дефинисаног зараженог подручја и посебно налаже:
 - 1) да се обави службени попис свих категорија свиња на свим фармама; власник мора овај попис да одржава ажурним. Подаци о попису се на захтјев предочавају и могу се проверити приликом сваке инспекције. Међутим, што се тиче фарми на којима се свиње држе на отвореном, први попис може да се изради на основу процјене;
 - 2) да се све свиње на фарми држе унутар зграда на фарми или на неком другом мјесту на којем могу бити изоловане од дивљих свиња. Дивље свиње не смију имати приступ било каквом материјалу који би касније могао доћи у додир са свињама на фарми;
 - 3) да ниједна свиња не уђе нити не напусти фарму осим уз одобрење надлежног ветеринарског инспектора, узимајући у обзир епидемиолошку ситуацију;
 - 4) да се на улазима и на излазима зграда у којима се држе свиње, те на улазима и излазима фарми, употребе одговарајућа средства за дезинфекцију и по потреби дезинсекцију;
 - 5) да сва лица која долазе у додир са дивљим свињама примјењују одговарајуће хигијенске мјере како би се смањио ризик од ширења вируса афричке свињске куге;
 - 6) да се све угинуле или обољеле свиње са симптомима афричке свињске куге на фарми тестирају на присутност афричке свињске куге;
- 7) да се ниједан дио дивље свиње, било да је устријељена или пронађена мртва, као нити било какав материјал или опрема који би могли бити контаминирани вирусом афричке свињске куге не унесу на фарму на којој се држе свиње;
- 8) да се свиње, њихово сјеме, замеси или јајашца не износе из зараженог подручја у сврху стављања у промет;
- ц) организује да све дивље свиње које су устријељене или пронађене мртве на утврђеном зараженом подручју прегледа надлежни ветеринарски инспектор и испита на афричку свињску кугу у складу са Дијагностичким приручником. Трупла свих животиња за која се утврди да су позитивна нешкодљиво се уклањају под службеним надзором. Трупла дивљих свиња поријеклом из зараженог подручја који су негативни на афричку свињску кугу морају да буду или нешкодљиво уклоњени под службеним надзором или у зависности од могућности одговарајућег ускладиштења трупова до добијања лабораторијског налаза, стављени у промет на даљу обраду, под службеним надзором. Дијелови дивљих свиња који нису намијењени исхрани људи морају да буду нешкодљиво уклоњени. Месо дивљих свиња поријеклом из зараженог подручја и производи од таквог меса не смију бити стављени у промет;
- д) обезбјеђује да се изолат вируса афричке свињске куге подвргне лабораторијском поступку наведеном у Дијагностичком приручнику, како би се идентификовао генотип вируса.

- (3) Када се афричка свињска куга појави код дивљих свиња на подручју које је у близини друге државе, Канцеларија сарађује са надлежним органима друге државе на утврђивању мјера за надзор болести.

Члан 16.

(Планови за искорјењивање афричке свињске куге из популације дивљих свиња)

- (1) У циљу искорјењивања афричке свињске куге из популације дивљих свиња Канцеларија, уз сагласност надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, предузима следеће мјере:
 - а) израђује План мјера за искорјењивање афричке свињске куге код дивљих свиња и;
 - б) обавјештава ОИЕ, Европску комисију и надлежне ветеринарске органе свих сусједних држава о границама зараженог подручја и мјерама спроведеним на фармама у том подручју, у року 90 дана од потврде примарне појаве афричке свињске куге код дивљих свиња.
- (2) План из тачке а) става (1) овог члана може се накнадно, у зависности од стања на терену, измијенити или надопунити ако се измјене односе на промјену границе зараженог подручја о чему Канцеларија одмах обавјештава ОИЕ, Европску комисију и надлежне ветеринарске органе других заинтересованих држава.
- (3) Након извршених измјена и надопуна Плана из става (2) овог члана, претходно усвојени План престаје да важи.
- (4) План наведен у ставу (1) овог члана садржи податке:
 - а) о резултатима епидемиолошких истраживања и контрола спроведених у складу са чланом 15. овог Правилника, те о географској распрострањености болести;
 - б) о дефиницији зараженог подручја. Код дефинисања зараженог подручја, узимају се у обзир:
 - 1) резултати спроведених епидемиолошких истраживања и географска распрострањеност болести;
 - 2) популација дивљих свиња на том подручју;
 - 3) постојање већих природних или умјетних препрека кретању дивљих свиња;

- ц) о организовању блиске сарадње између биолога, ловаца, ловачких организација, служби које се баве животом у дивљини и ветеринарских органа (здравље животиња и јавно здравље);
 - д) о кампањи обавјештавања којом се подиже свијест ловаца о мјерама којих се морају придржавати у оквиру плана искорјењивања;
 - е) о посебним настојањима да се утврди раширеност заразе код популације дивљих свиња, истраживањем дивљих свиња које устријеле ловци или које се пронађу мртве, те лабораторијским тестирањем, укључујући добро стратификована епидемиолошка истраживања;
 - ф) о захтјевима којих се морају придржавати ловци како би се избјегло ширење заразе;
 - г) о методама одстрањивања дивљих свиња које се пронађу мртве или су устријељене, а које се заснивају на:
 - 1) нешкодљивом уклањању под службеним надзором или;
 - 2) прегледу који обавља надлежни ветеринарски инспектор и лабораторијским тестовима како је превиђено Дијагностичким приручником. Трупла свих животиња код којих је налаз позитиван нешкодљиво се уклањају под службеним надзором;
 - х) о епидемиолошком истраживању које се обавља на свакој дивљој свињи, било да је устријељена или пронађена мртва. То истраживање мора да укључује попуњавање упитника који обухвата следеће податке:
 - 1) географско подручје на којем је животиња устријељена или пронађена мртва;
 - 2) датум када је животиња устријељена или пронађена мртва;
 - 3) лице које је животињу устријелило или пронашло мртву;
 - 4) старост и пол свиње;
 - 5) ако је устријељена: симптоми прије него што је била устријељена;
 - 6) ако је пронађена мртва: стање трупа;
 - 7) лабораторијски налази;
 - и) о програмима надзора и превентивним мјерама који се примјењују на фарме унутар дефинисаног зараженог подручја и, ако је потребно, у његовој околини, укључујући превоз и кретање животиња унутар тог подручја, те из и у то подручје; ове мјере морају у најмању руку да укључују забрану кретања свиња, њиховог сјемена, заматака и јајашаца из зараженог подручја у сврху стављања у промет, те могу да укључују привремену забрану узгоја свиња и оснивања нових фарми;
 - ј) о другим критеријумима који морају бити задовољени да би се мјере укинуле;
 - к) о органу који је одговоран за надзор и координацију служби одговорних за спровођење плана;
 - л) о информационом систему успостављеном како би стручна група именована у складу са чланом 15. ставом (2) тачком а) овог Правилника могла редовно провјеравати резултате плана за искорјењивање болести;
 - м) о мјерама за праћење болести, које се стављају на снагу најраније 12 мјесеци након дијагностиковања посљедњег случаја афричке свињске куге код дивљих свиња на дефинисаном зараженом подручју. Ове мјере за праћење остају на снази најмање 12 додатних мјесеци и укључују барем оне одредбе које су већ на снази у складу са тач. е), г) и х) овог става.
- (5) Канцеларија мора сваких шест мјесеци да достави ОИЕ-у, Европској комисији и заинтересованим државама извјештај

о епидемиолошкој ситуацији у зараженом подручју и резултатима спровођења Плана.

Члан 17.

(Мјере за спречавање ширења вируса афричке свињске куге путем вектора)

- (1) Ако је на фарми на којој је потврђена афричка свињска куга могућа присутност вектора или се на присутност вектора сумња, надлежни ветеринарски инспектор ће да нареди:
 - а) да се у зараженој згради и њезиној околини провјери присутност вектора физичким прегледом, и ако је потребно, хватањем примјерака у замку у складу са Прилогом III овог Правилника;
 - б) када је присутност вектора потврђена:
 - 1) извођење одговарајућих лабораторијских тестова, како би се потврдила или искључила присутност вируса афричке свињске куге код вектора;
 - 2) успостављање даљих одговарајућих мјера праћења, надзора и контроле на таквој фарми и на подручјима око ње;
 - ц) када је присутност вектора потврђена, али је надзор над њима неизведив, на фарми се најмање шест година не узгајају свиње, а ако је потребно, нити друге домаће животиње.
- (2) Канцеларија у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрика БиХ може да усвоји додатне мјере за праћење и надзор вектора и за спречавање афричке свињске куге.

Члан 18.

(Дијагностички поступци и захтјеви биосигурности)

- (1) Потребно је обезбиједити:
 - а) да се дијагностички поступци, узимање узорака и лабораторијски тестови у сврху откривања присутности афричке свињске куге спроводе у складу са Дијагностичким приручником;
 - б) да је за координацију стандарда и метода дијагностиковања одговорна референтна лабораторија у складу са Прилогом IV овог Правилника.
- (2) Референтна лабораторија из става (1) овог члана мора се повезати са ОИЕ/EU референтном лабораторијом, у складу са Прилогом IV овог Правилника.
- (3) Дијагностички приручник из става (1) тачка а) овог члана мора да садржава:
 - а) минималне стандарде квалитета који се морају примјењивати у дијагностичким лабораторијама за афричку свињску кугу и при превозу узорака;
 - б) критеријуме и поступке који се морају примјењивати код клиничких или пост мортем прегледа који се изводе у сврху потврђивања или искључивања постојања афричке свињске куге;
 - ц) критеријуме и поступке који се примјењују при прикупљању узорака од живих свиња или њихових трупа, како би се лабораторијским претрагама потврдила или искључила присутност афричке свињске куге, укључујући методе узимања узорака за серолошки или виролошки пробир који се изводи у оквиру примјене мјера предвиђених овим Правилником;
 - д) лабораторијске тестове који се користе за дијагностиковање афричке свињске куге, укључујући критеријуме за оцјену резултата лабораторијских тестова;
 - е) лабораторијске технике за генотипизацију изолата вируса афричке свињске куге.
- (4) Како би се гарантовали услови биосигурности у сврху заштите здравља животиња, руковање и употреба вируса афричке свињске куге, његовог генома и антитијела, те

цјепива, у сврху истраживања, постављања дијагнозе или производње, допуштена је само на мјестима, те у установама и лабораторијама које су одобрене од стране надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта БиХ. Листу одобрених мјеста, објеката и лабораторија надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ достављају Канцеларији и иста мора бити редовно ажурирана.

Члан 19.

(Употреба, производња и продаја цјепива за афричку свињску кугу)

- (1) Употреба цјепива за афричку свињску кугу је забрањена.
- (2) Руковање, производња, складиштење, снабдијевање, дистрибуција или продаја цјепива афричке свињске куге на подручју Босне и Херцеговине мора да буде под надзором надлежних ентитетских министарстава, а увоз цјепива против афричке свињске куге мора да буде под надзором Канцеларије.

Члан 20.

(Примјена Правилника)

Канцеларија у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ може да спроводи провјере на лицу мјеста, уколико је то потребно да би се обезбиједила једнообразна примјена овог Правилника. Надлежни ветеринарски инспектор на чијим подручјима се обављају те провјере, обезбјеђује стручњацима сву потребну помоћ за обављање њихових дужности.

Члан 21.

(Планови хитних мјера)

- (1) План хитних мјера у којем су детаљно утврђене мјере потребне за одржавање спремности и високог нивоа свијести о афричкој куги свиња, а које треба спровести у случају избијања болести, израђује Канцеларија.
- (2) Планом хитних мјера одређен је начин приступа објектима, опреми, особљу и другим одговарајућим средствима која су потребна за брзо и ефикасно искорјењивање болести, те обезбјеђена сарадња са сусједним државама.
- (3) Критеријуми и захтјеви који се примјењују при изради плана хитних мјера наведени су у Прилогу VI овог Правилника.
- (4) Канцеларија мора да редовно ажурира План хитних мјера, како би се узео у обзир развој ситуације и специфична природа предметне болести.

Члан 22.

(Центри за контролу болести и стручне групе)

- (1) У случају избијања афричке свињске куге министар спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине успоставља Заједнички центар за контролу болести (у даљњем тексту: Заједнички центар) и именује директора Канцеларије, као руководиоца истог. Директор Канцеларије именује чланове Заједничког центра од представника надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, а по потреби и других стручних лица.
- (2) Заједнички центар усмјерава и прати рад локалних центара за контролу болести из става (3) овог члана. Он је, између осталог, одговоран за:
 - а) дефинисање потребних мјера надзора;
 - б) омогућавање брзог и дјелотворног спровођења горе наведених мјера путем локалних центара за контролу болести;
 - ц) додјелу кадрова и других ресурса локалним центрима за контролу болести;
 - д) достављање информација Канцеларији, надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, те пољопривредним и трговинским органима;
 - е) сарадњу са дијагностичким лабораторијама;

- ф) сарадњу са штампом и другим медијима;
- г) сарадњу са полицијским властима како би се омогућило спровођење одређених правних мјера.

- (3) Канцеларија у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ омогућава да се у случају било каквог избијања афричке свињске куге могу одмах успоставити потпуно функционални локални центри за контролу болести.
- (4) Неке се функције заједничког центра за контролу болести могу пренијети на локални центар за контролу болести који дјелује на управном нивоу, или на неком другом нивоу, уз услов да тиме нису угрожени циљеви заједничког центра за контролу болести.
- (5) Заједнички центар формира трајно оперативну стручну групу у којој се одржава стручност потребна за пружање помоћи надлежним органима у сврху осигуравања припремљености за случај појаве болести. У случају избијања болести стручна група помаже надлежним органима при:

- а) епидемиолошком истраживању;
- б) узимању узорка, тестирању и интерпретацији резултата лабораторијских тестова;
- ц) утврђивању мјера за надзор болести.

- (6) Надлежни органи обезбјеђују да заједнички и локални центри за контролу болести и стручна група имају кадрове, уређаје и опрему, укључујући потребне комуникационе системе, те јасну и дјелотворну наредбодавну и управну структуру, како би се обезбиједило промјтно спровођење мјера за надзор болести утврђених овим Правилником.
- (7) Појединости у односу на кадрове, уређаје, опрему, те наредбодавну и управну структуру заједничких и локалних центара за надзор болести и стручне групе утврђују се у оквиру планова за хитне ситуације из члана 21. овог Правилника.

Члан 23.

(Прилози Правилника)

Прилози од I до VI саставни су дио овог Правилника.

Члан 24.

(Прелазне одредбе)

У року од годину дана од дана ступања на снагу овог Правилника, Канцеларија, уз сагласност са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, је дужна да изради и спроведе програм едукације ветеринара и ветеринарских инспектора.

Члан 25.

(Ступање на снагу)

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 10/11
12. јануара 2011. године
Сарајево

Предсједавајући
Савјета министара БиХ
Др Никола Шпирић, с. р.

ПРИЛОГ I

Пријава болести и даље епидемиолошке информације које се достављају међународним надлежним органима у случају када је потврђена појава афричке свињске куге

- (1) У року од 24 часа од потврде примарног избијања болести, примарног случаја код дивљих свиња или случаја болести у клаоници или превозном средству, Канцеларија мора преко система пријављивања болести животиња да достави следеће податке:
 - а) датум достављања пријаве;
 - б) вријеме достављања пријаве;
 - ц) назив државе;

- д) назив болести;
 - е) број избијања или случајева;
 - ф) датум када се појавила сумња на афричку свињску кугу;
 - г) датум када је болест потврђена;
 - х) методе које су употријебљене за потврђивање болести;
 - и) је ли болест потврђена код дивљих свиња или свиња на фарми, у клаоници или у превозном средству;
 - ј) географска локација на којој је потврђено избијање или случај афричке свињске куге;
 - к) које су мјере надзора болести примијењене.
- (2) Ако се ради о примарним избијањима или случајевима у клаоницама или превозним средствима, осим података из става (1) овог Прилога Канцеларија мора да достави и следеће податке:
- а) број пријемчивих свиња на мјесту избијања, у клаоници или у превозном средству;
 - б) број угуинулих свиња у свакој категорији на фарми, у клаоници или у превозном средству;
 - ц) за сваку категорију, морбидитет ове болести и број свиња код којих је афричка свињска куга потврђена;
 - д) број свиња које су усмрћене на локацији избијања болести, или у клаоници или превозном средству;
 - е) број обрађених трупала;
 - ф) у случају избијања болести, удаљеност од најближе фарме на којој се држе свиње;
 - г) ако је афричка свињска куга потврђена у клаоници или у превозном средству, локација фарми или фарми из којих су дошле заражене свиње или трупа.
- (3) У случају секундарних избијања афричке свињске куге Канцеларија мора да достави међународним надлежним органима податке из ст. (1) и (2) овог Прилога, првог радног дана сваке седмице.
- (4) Осим података из ставова (1), (2) и (3) овог Прилога Канцеларија мора, чим је прије могуће, да достави међународним надлежним органима, писани извјештај који мора да садржава:
- а) датум када су свиње на фарми, у клаоници или у превозном средству усмрћене и њихова трупа нешкодљиво уклоњена;
 - б) резултате тестова изведених на узорцима који су узети при усмрћивању свиња;
 - ц) када се примјењује одступање предвиђено чланом 6. ставом (1), број усмрћених и обрађених свиња, те број свиња које ће се заклати касније, заједно са временским ограничењем које је утврђено за њихово клање;
 - д) све податке који се односе на могући извор болести, или на стварни извор болести уколико је он утврђен;
 - е) информације о систему надзора који је уведен како би се обезбиједило дјелотворно спровођење мјера утврђених чл. 10. и 11. овог Правилника, за надзор кретања животиња;
 - ф) ако се ради о примарном избијању или случају афричке свињске куге у клаоници или у превозном средству, генотип вируса одговорног за избијање или за случај болести;
 - г) када су на контактним фармама или на фармама на којима се налазе свиње код којих постоји сумња на заразу афричком свињском кугом свиње усмрћене, податке о:
 - 1) датуму усмрћивања и броју свиња у свакој категорији које су усмрћене на свакој фарми,
 - 2) епидемиолошкој повезаности између избијања или случаја афричке свињске куге и сваке контактне фарме, или о другим разлозима који

изазивају сумњу о присутности афричке свињске куге на свакој сумњивој фарми;

- 3) резултатима лабораторијских тестова изведених на узорцима узетим од свиња на фармама при њиховом усмрћивању, а када свиње на контактним фармама нису усмрћене, морају се доставити подаци о разлозима за овакву одлуку.

ПРИЛОГ II

Начела и поступци за чишћење, дезинфекцију и дезинсекцију

- (1) Општа начела и поступци:
- а) поступци чишћења и дезинфекције, те по потреби уништавања глодара и инсеката употребом службено одобрених производа, морају се спроводити под службеним надзором и у складу са упутствима које даје надлежни ветеринарски инспектор;
 - б) дезинфицијенсе који се употребљавају и њихове концентрације морају бити одобрени за стављање у промет од ентитетских министарстава пољопривреде, водопривреде и шумарства;
 - ц) дјелотворност дезинфицијенса се мора редовно провјеравати прије њихове употребе, будући да се дјелотворност неких дезинфицијенса дужим складиштењем смањује;
 - д) при избору дезинфицијенса, инсектицида и поступака дезинфекције и дезинсекције мора се водити рачуна о природи просторија, возила и објеката у којима се примјењују;
 - е) услови у којима се примјењују средства за одмашћивање, дезинфицијенси и инсектициди морају бити такви да не нарушавају њихову дјелотворност. Посебно се морају примјењивати технички параметри које даје произвођач, као што су притисак, минимална температура и потребно вријеме контакта;
 - ф) без обзира на то који се дезинфицијенс користи, морају се примјењивати следећа општа правила:
 - 1) темељно натапање подлоге и стеље, те фекалија дезинфицијенсом,
 - 2) прање и чишћење пажљивим четкањем и рибањем тла, рампи, ограда и зидова, ако је могуће након отклањања или демонтажа опреме или инсталација, како се не би нарушили поступци дјелотворног чишћења и дезинфекције,
 - 3) даља примјена дезинфицијенса током минималног времена контакта које је одређено у препорукама произвођача,
 - 4) вода која је употријебљена за чишћење мора се одложити тако да се избјегне било какав ризик од ширења вируса, у складу са упутствима надлежног ветеринарског инспектора;
 - г) када се чишћење спроводи течностима које се примјењују под притиском, мора се пазити да не дође до контаминирања већ очишћених дијелова;
 - х) мора се укључити прање, дезинфекција или уништавање опреме, инсталација, предмета или компонената за које постоји вјероватност контаминирања;
 - и) мора се пазити да након поступака дезинфекције не дође до поновног контаминирања;
 - ј) чишћење, дезинфекција и дезинсекција која се спроводи у оквиру овог Правилника морају бити унесени у регистар фарми или возила, а ако је потребно службено одобрење, мора их потврдити надлежни ветеринарски инспектор под чијим надзором се ти поступци обављају.
- (2) Посебне одредбе за чишћење и дезинфекцију заражених фарми:
- а) прелиминарно чишћење и дезинфекција:

- 1) током усмрђивања животиња морају се предузети све потребне мјере како би се ширење вируса афричке свињске куге избегло или свело на минимум. Те мјере укључују, интер алиа, инсталирање привремене опреме за дезинфекцију, снабдијевање заштитном одјећом, тушеве, деконтаминацију употребљене опреме, инструмената и уређаја, те прекид напајања вентилације струјом,
 - 2) трупла усмрђених животиња морају се попрскати дезинфицијенсом,
 - 3) уколико се трупла због обраде морају премјестити са фарме, за то се морају употребити затворени, непропусни контејнери,
 - 4) чим се трупла свиња одстрани на обраду, дијелови фарме на којима су те животиње биле смјештене као и било који други дијелови других зграда, дворишта, итд. који су контаминирани током усмрђивања или током пост-мортем прегледа, морају се попрскати дезинфицијенсом одобреним у складу са чланом 12. овог Правилника,
 - 5) крв и ткива проливени током или након клања, или веће загађење зграда, дворишта, уређаја, итд., морају се пажљиво сакупити и обрадити заједно са трупцима,
 - 6) дезинфицијенс мора остати на површини најмање 24 часа;
- б) коначно чишћење и дезинфекција:
- 1) стајски гној и искориштена стеља морају се одстранити и обрадити како је предвиђено ставом (3) тачка а) овог Правилника,
 - 2) масноћа и нечистоћа се морају уклонити са свих површина примјеном средства за одмашћивање и прањем површина водом,
 - 3) након прања хладном водом, мора се поновити прскање дезинфицијенсом,
 - 4) након седам дана у просторијама се поново примјењује средство за одмашћивање, након чега се обавља испирање водом, прскање дезинфицијенсом и поновно испирање водом.
- (3) Дезинфекција контаминираних стеље, гноја и гнојнице:
- а) гној и искориштена стеља морају се сакупити на хрпу, попрскати дезинфицијенсом и оставити тако најмање 42 дана, или се морају уништити спаљивањем или закопањем;
 - б) гнојница се мора оставити најмање 60 дана од посљедњег додавања заразног материјала, осим ако надлежни ветеринарски инспектор не допусти смањење периода похране за гнојницу која је у складу са упутствима надлежног ветеринарског инспектора дјелотворно обрађена, како би се вирус уништио.
- (4) У односу на одступање од одредби из ст. (1) и (2) овог Прилога, у случају фарми гдје се свиње држе на отвореном, надлежни ветеринарски инспектор може да одреди посебне поступке чишћења и дезинфекције узимајући у обзир тип фарме и климатске услове.

ПРИЛОГ III

Смјернице за тражење вектора

- (1) Тражење вектора се мора обавити у настамбинама у којима се свиње узгајају и држе, као и у околном подручју.
- (2) Вектори се обично проналазе у старим зградама, на сјеновитим мјестима на којима су за њих погодни услови температуре и влаге.
- (3) Најбољи резултати се постижу када се тражење обавља у касно прољеће, током лета и у рану јесен, јер су то периоди у којима су вектори најактивнији.
- (4) Користе се два начина:

- а) тражење вектора у земљи, пијеску или прашини узетим са мјеста између стијена (у случају камене градње), или из пукотина или спојница у зидовима, испод плочица или из пода просторија помоћу четке или било каквог другог прикладног алата. Земља и пијесак требају бити просијани уколико је неопходно. За тражење младих ларви може да буде корисно повећало;
- б) тражење вектора помоћу CO₂ замки. Замке се морају оставити неколико сати у свињцима, боље током ноћи, и у сваком случају на сјеновитом мјесту на које не допире дневна свјетлост. Замке морају бити конструисане тако да се вектори привуку довољно близу извора CO₂ тако да се више не могу вратити у своје пребивалиште.

ПРИЛОГ IV

Дужности референтних лабораторија за афричку свињску кугу

- (1) Референтна лабораторија за афричку свињску кугу у Босни и Херцеговини ће бити одређена у складу са Одлуком о одређивању овлашћених лабораторија у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 68/05, 90/05)
- (2) Референтне лабораторије за свињску кугу су одговорне за осигуравање да се лабораторијско тестирање за откривање присутности афричке свињске куге и идентификација генотипа изолата вируса обављају у складу са Дијагностичким приручником. У ту сврху они могу склапати посебне споразуме са Референтном лабораторијом Заједнице или са другим референтним лабораторијама.
- (3) Референтна лабораторија за афричку свињску кугу одговорна је за координирање стандарда и дијагностичких метода за афричку свињску кугу. У ту сврху:
 - а) они могу снабдијевати појединачне лабораторије дијагностичким реагенсима;
 - б) надзиру квалитет свих дијагностичких реагенса;
 - ц) повремено организују упоредне тестове;
 - д) чувају изолате вируса афричке свињске куге из потврђених случајева и избијања болести.

ПРИЛОГ V

Референтна лабораторија Заједнице за афричку свињску кугу

Референтна лабораторија Заједнице за афричку свињску кугу је: Centro de Investigación en Sanidad Animal, 28130 Valdeolmos, Мадрид, Шпанија.

ПРИЛОГ VI

Критеријуми и захтјеви у односу на планове хитних мјера

Планови хитних мјера морају испуњавати најмање следеће захтјеве:

- а) треба предвидјети потребне законске овласти за спровођење планова хитних мјера и омогућити брзо и успјешно искорјењивање болести;
- б) треба предвидјети све што је потребно да за приступ средствима фондова за ванредне ситуације, буџетским средствима и изворима финансирања како би се покрили сви видови борбе против епидемије;
- ц) хијерархија управљања мора бити одређена Планом и то на начин који гарантује брзо и ефикасно доношење одлука везаних за епидемију. Заједнички центар за контролу болести одговоран је за усмјеравање свих стратегија за сузбијање болести;
- д) План мора да садржава детаљан опис ресурса који су потребни са средствима за осигуравање брзог и ефикасног предузимања мјера, укључујући лабораторијско особље, опрему и инфраструктуру;
- е) План мора да садржава Приручник у којем су детаљно дата упутства и описани поступци и мјере које се

- спроводе у случају избијања афричке куге свиња, укључујући и план хитне вакцинације;
- ф) у случају избијања болести мора се успоставити Заједнички центар за контролу болести који ће усклађивати спровођење свих одлука. Мора се именовати стални координатор који ће обезбиједити брзо успостављање центара;
- г) морају постојати детаљно разрађени планови да би се у случају избијања афричке куге свиња, одмах могли успоставити локални центре за контролу болести како би се на локалном нивоу спровеле мјере сузбијања болести и заштите околине;
- х) Канцеларија мора да обезбиједи сарадњу између заједничког центара за контролу болести, локалних центара те власти и органа задужених за питања заштите околине како би обезбиједила усклађеност мјера које се предузимају у подручју ветеринарства и заштите околине;
- и) мора се основати стална стручна група, по потреби у сарадњи са другим државама, која ће пратити нове научне спознаје и помагати Канцеларији и надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ у осигурању спремности за могућу појаву болести;
- ј) особље које судјелује у спровођењу мјера из Плана мора редовно да:
- 1) усавршава знање о клиничким знаковима, епидемиолошким истраживању и сузбијању епидемија;
 - 2) судјелује у симулационим вјежбама, које се изводе:
 - два пута у периоду од пет година, при чему прва вјежба мора да почне најкасније 3 године након одобрења плана или;
 - у периоду од пет година након ефикасног сузбијања и искорјењивања велике епидемије, или;
 - једна од двије вјежбе из прве подалинеје алинеје 2) ове тачке замјењује се симулационом вјежбом која се захтијева у оквиру планова хитних мјера за друге велике епидемије копнених животиња или;
 - изузетно од прве подалинеје алинеје 2) ове тачке и у складу са одговарајућим одредбама Плана хитних мјера, а када се ради о мањој густоћи популације животиња пријемчивих врста, Канцеларија организује судјеловање и доприноси симулационим вјежбама спремности које се изводе у сусједним државама, а у вези са свим животињама које припадају врстама пријемчивим на афричку кугу свиња;
 - 3) судјеловати у програму оспособљавања у подручју комуникацијских вјештина како би могли организовати информативне кампање о болести, намијењене органима власти, сточарима и ветеринарима;
- к) при изради Плана хитних мјера узимају се у обзир средства која су потребна за сузбијање великог броја избијања болести који се јављају у кратком периоду и које узрокује више антигенски различитих серотипова или сојева, као што је случај, код намјерног испуштања вируса;
- л) не искључујући ветеринарске захтјеве, План се припрема како би се обезбиједило да у случају избијања афричке куге свиња, свако масовно уништавање лешина и животињског отпада буде обављено на начин којим се не угрожава здравље људи и да се при том користе поступци и методе које спречавају сваки штетни учинак на околину који је могуће спријечити, а нарочито на начин:

- 1) којим је опасност за тло, ваздух, површинске и подземне воде, биљке и животиње сведена на најмању могућу мјеру;
 - 2) којим су сметње због буке или мириса сведене на најмању могућу мјеру;
 - 3) којим су штетни учинци на крајолик и на мјеста од посебног значења сведена на најмању могућу мјеру;
- м) у Плану морају бити наведена мјеста и предузећа за обраду и нешкодљиво уништавање лешина и животињског отпада у случају избијања болести;
- н) Канцеларија и надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ морају пољопривреднике, сеоско становништво, као и становништво у цјелини, редовно да обавјештавају о најновијим догађајима. Становницима погођеног подручја мора се дати могућност успостављања директне и доступне везе (између осталог, путем телефона за помоћ) као и обавјештавање путем локалних и регионалних средстава информисања.

На основу члана 15. став 2. Закона о ветеринарству у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 34/02) и члана 17. Закона о Вijeћу министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Вijeће министара Босне и Херцеговине, на приједлог Уреда за ветеринарство Босне и Херцеговине, на 140. сједници одржаној 12. јануара 2011. године, донијело је

ПРАВИЛНИК

О МЈЕРАМА ЗА НАДЗОР АФРИЧКЕ СВИНСКЕ КУГЕ

Члан 1.

(Предмет)

Овим Правилником прописују се минималне мјере за надзор афричке свинске куге.

Члан 2.

(Дефиниције)

У овом Правилнику поједини појмови имају сlijедеће значење:

- а) *свинја* су животиње из породице Suidae, у коју су сврстане домаће и divље свинје;
- б) *divља свинја* је свинја која се не држи или не узгаја на фарми;
- в) *фарма* је свако двориште или објект где се стално или привремено држе или узгајају свинје, осим клаоника, пријевозних средстава и оградањих подручја у којима се узгајају и могу ловити divље свинје, а величина и структура оградањог подручја је таква да није могуће провести мјере из члана 5. става (1) овог Правилника;
- г) *дијагностички приручник* је приручник из члана 18. става (3) овог Правилника који у смислу овог Правилника је приручник за успоставу дијагностичке процедуре, методе узorkовања и критерији за ocјену лабораторијских тестова за потврђивање класичне свинске куге, а којег donosi Уред за ветеринарство Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Уред);
- д) *свинја код које постоји сумња да је заражена вирусом афричке свинске куге* је свинја или лешина свинје, која показује клиничке знакове болести или показује карактеристичне постморталне промјене или реакције на лабораторијске тестове, проведене у складу с Дијагностичким приручником, које указују на могућу prisутност афричке свинске куге;
- е) *случај афричке свинске куге* или *свинја заражених афричком свинском кугом* је свака свинја или тропло свинје:
 - 1) код којих су службено потврђени клинички симптоми или post mortem leзије афричке свинске куге или;

- 2) kod kojih je postojanje bolesti službeno potvrđeno na osnovu laboratorijskog pregleda izvedenog u skladu s Dijagnostičkim priručnikom;
- g) *izbijanje afričke svinjske kuge* je pojava jednog ili više slučajeva afričke svinjske kuge na farmi;
- h) *primarno izbijanje* je izbijanje afričke svinjske kuge koje nije epidemiološki povezano s prethodnim izbijanjem te bolesti na drugoj farmi koja se nalazi u krugu radijusa 20 km ili prvo izbijanje bolesti na farmi na drugom području;
- i) *primarni slučaj afričke svinjske kuge kod divljih svinja* je bilo koji slučaj afričke svinjske kuge koji je otkriven kod divljih svinja na području gdje se ne provode mjere za iskorjenjivanje bolesti u skladu s čl. 15. ili 16. ovog Pravilnika;
- j) *kontaktna farma* je svaka farma na kojoj se mogao prenijeti virus afričke svinjske kuge, bilo zbog blizine zaraženog gazdinstva (lokacija), kretanja ljudi, svinja, vozila ili na drugi način;
- k) *vlasnik životinja* je bilo koje pravno ili fizičko lice koje posjeduje svinje ili se bavi držanjem svinja, bez obzira da li od toga ostvaruje profit;
- l) *nadležni organi* za provođenje ovog Pravilnika su:
 - 1) Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine - Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured);
 - 2) "Nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine" - su nadležni organi definirani Zakonom o veterinarstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 46/00), Zakonom o veterinarstvu u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik RS", broj 42/08) i Zakonom o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 34/02) u slučaju Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Brčko Distrikt BiH);
 - 3) "Nadležni veterinarski inspekcijски organi" - su nadležni organi definirani Zakonom o inspekcijama Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", broj 62/05) i Zakonom o inspekcijama u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik RS", broj 74/10);
- m) *neškodljivo uklanjanje* je jedan od načina postupanja s materijalom visokog rizika kojim se sprječava opasnost od širenja virusa afričke svinjske kuge;
- n) *eutanazija* (u daljnjem tekstu: usmrćivanje) je usmrćivanje životinja u skladu s članom 2. tačkom f) Pravilnika o zaštiti životinja pri klanju ili usmrćivanju ("Službeni glasnik BiH", broj 46/10);
- o) *klanje* je postupak usmrćivanja životinja iskrvarenjem;
- p) *prijenosnik bolesti* (u daljnjem tekstu: vektor) je krpelj vrste *Ornithodoros erraticus*;
- r) *nadležni veterinarski inspektor* je inspektor zadužen za određeno administrativno područje;
- s) *zaraženo područje za divlje svinje* je područje države gdje se nakon potvrde jednog ili više slučajeva afričke svinjske kuge kod divljih svinja mjere za iskorjenjivanje bolesti provode u skladu s čl. 15. ili 16. ovog Pravilnika.

Član 3.

(Obavješćavanje o afričkoj svinjskoj kugi)

- (1) Svaku pojavu i sumnju na pojavu afričke svinjske kuge nadležni organ entiteta i Brčko Distrikta BiH mora obavješćivati bez odgađanja prijaviti Uredu.
- (2) U slučaju kada je potvrđena pojava afričke svinjske kuge Ured mora:

- a) prijaviti bolest Svjetskoj organizaciji za zdravlje životinja (u daljnjem tekstu: OIE), Evropskoj komisiji i drugim zainteresiranim državama u skladu s Prilogom I, uključujući podatke o:
 - 1) izbijanjima afričke svinjske kuge koji su potvrđeni na farmi;
 - 2) slučajevima afričke svinjske kuge koji su potvrđeni u klaonici ili prometnom sredstvu;
 - 3) primarnoj pojavi afričke svinjske kuge koja je potvrđena kod divljih svinja;
 - 4) rezultatima epidemiološkog istraživanja provedenog u skladu s članom 8. ovog Pravilnika;
- b) proslijediti podatke OIE-u, Evropskoj komisiji i drugim zainteresiranim državama o novim potvrđenim slučajevima afričke svinjske kuge kod divljih svinja na zaraženom području, u skladu s stavom (4) tačka a) i stavom (5) člana 16. ovog Pravilnika.

Član 4.

(Mjere u slučajevima sumnje na pojavu afričke svinjske kuge na farmi)

- (1) Kada se na farmi nalazi jedna ili više svinja za koje se sumnja da su zaražene virusom afričke svinjske kuge, nadležna veterinarska organizacija je dužna na najbrži mogući način, a najkasnije u roku od 24 sata, izvijestiti nadležnog veterinarskog inspektora i nadležni organ entiteta, a oni su dužni obavijestiti Ured, te do dolaska nadležnog veterinarskog inspektora dužna je provoditi sve mjere za sprječavanje širenja bolesti.
- (2) Nadležni veterinarski inspektor mora provesti kontrolu identifikacijskih oznaka životinja i, bez odgađanja, narediti provedbu službenog pretraživanja kako bi se potvrdilo ili isključilo prisustvo navedene bolesti, a u skladu s postupcima opisanim u Dijagnostičkom priručniku kojeg donosi direktor Ureda.
- (3) Ako se sumnja na pojavu afričke svinjske kuge na farmi ne može isključiti, nadležni veterinarski inspektor mora staviti farmu pod službeni nadzor i narediti:
 - a) da se izbroje sve svinje svih kategorija na farmi, te da se sastavi popis broja svinja koje su, u svakoj kategoriji, već oboljele, koje su uginule ili koje su vjerovatno zaražene. Ovaj se popis mora ažurirati kako bi se evidentirale otkočene i uginule svinje tokom perioda sumnje i ovi se podaci, na zahtjev, moraju predložiti i mogu se provjeriti prilikom svakog posjeta;
 - b) da se sve svinje na farmi zatvore u objekt u kojem žive ili na nekom drugom mjestu gdje se mogu izolirati;
 - c) da niti jedna svinja ne smije ući na farmu niti je napustiti. Ako je potrebno, nadležni veterinarski inspektor može proširiti zabranu napuštanja farme i na duge životinjske vrste, te zahtijevati primjenu odgovarajućih mjera za uništavanje glodara ili insekata;
 - d) da niti jedno truplo svinje ne smije biti izneseno s farme;
 - e) da se s farme ne smiju iznositi meso, proizvodi načinjeni od svinja, sjeme, jajašca ili zameti svinja, krmivo, oruđe, materijali ili otpad kojima bi se mogla prenijeti afrička svinjska kuga;
 - f) zabranu kretanja lica na i sa farme, osim ukoliko je isto odobreno rješenjem od strane nadležnog veterinarskog inspektora;
 - g) zabranu kretanja vozila na i sa farme, osim ukoliko je isto odobreno rješenjem od strane nadležnog veterinarskog inspektora;
 - h) da se na ulazima i izlazima objekata u kojima su smještene svinje, te na ulazima i izlazima same farme koristi odgovarajuće dezinfekcijsko sredstvo; svako lice koje ulazi ili izlazi iz farmi na kojima se drže svinje mora se

- pridržavati odgovarajućih higijenskih mjera potrebnih za smanjenje rizika od širenja virusa afričke svinjske kuge. Osim toga, sva se prijevozna sredstva prije napuštanja farme moraju pažljivo dezinficirati;
- i) da se provede epidemiološko istraživanje u skladu s članom 8. ovog Pravilnika.
- (4) Kada to zahtijeva epidemiološka situacija, nadležni veterinarski inspektor može:
- a) na farmi iz stava (3) ovog člana primijeniti mjere predviđene članom 5. stav (1) ovog Pravilnika. Međutim, nadležni veterinarski inspektor može, ako smatra da to okolnosti dopuštaju, ograničiti primjenu ovih mjera samo na svinje za koje se sumnja da su zaražene ili kontaminirane virusom afričke svinjske kuge, te na dio farme na kojoj se one drže, uz uslov da su one bile smještene i hranjene potpuno odvojeno od drugih svinja na farmi. U svakom slučaju, od usmrćenih svinja treba uzeti dovoljan broj uzoraka, kako bi se u skladu s Dijagnostičkim priručnikom potvrdila ili isključila prisutnost virusa afričke svinjske kuge;
 - b) uspostaviti privremenu zonu nadzora oko farme iz stava (3) ovog člana. Na farme unutar te zone na kojima se drže svinje, primjenjuju se sve ili samo neke mjere iz st. (1), (2) i (3) ovog člana.
- (5) Kada se jednom donesu, mjere iz stava (3) ovog člana se ne ukidaju dok se postojanje afričke svinjske kuge službeno ne isključi.

Član 5.

(Mjere u slučajevima kada je potvrđena prisutnost afričke svinjske kuge na farmi)

- (1) U slučajevima kada je prisutnost afričke svinjske kuge na farmi službeno potvrđena, nadležni veterinarski inspektor, uz mjere iz člana 4. stav (3) ovog Pravilnika, propisuje:
 - a) da se sve svinje na farmi bez odlaganja usmrte pod službenim nadzorom i tako da se izbjegne rizik od širenja virusa afričke svinjske kuge tokom transporta ili usmrćivanja;
 - b) da se kod usmrćivanja svinja uzme dovoljan broj uzoraka u skladu s Dijagnostičkim priručnikom, kako bi se mogao utvrditi način unošenja virusa afričke svinjske kuge na farmu, te dužina vremenskog perioda tokom kojeg je on mogao biti prisutan na farmi prije nego što je bolest prijavljena;
 - c) da se trupla uginulih ili usmrćenih svinja neškodljivo uklone pod službenim nadzorom;
 - d) da se, kad god je to moguće, uđe u trag i pod službenim nadzorom neškodljivo ukloni meso svinja koje su zaklane tokom perioda između mogućeg unošenja bolesti na farmu i preduzimanja službenih mjera;
 - e) da treba ući u trag sjemenu, jajašcima i zamecima svinja uzetim s farme tokom perioda između vjerovatnog unošenja bolesti na farmu i preduzimanja službenih mjera, te ih pod službenim nadzorom neškodljivo ukloniti tako da se izbjegne rizik širenja virusa afričke svinjske kuge;
 - f) da se moraju neškodljivo ukloniti sve supstance i otpad za koje postoji vjerovatnost da su kontaminirani, kao npr. krmivo, da se moraju uništiti svi materijali za jednokratnu upotrebu koji mogu biti kontaminirani, a posebno oni koji se upotrebljavaju za usmrćivanje. Ovi se postupci moraju izvoditi u skladu s uputama nadležnog veterinarskog inspektora;
 - g) da nakon odstranjivanja svinja treba zgrade u kojima su one boravile, vozila upotrijebljena za prijevoz svinja ili njihovih trupala, opremu, stelju, gnoj i gnojnicu koji su vjerovatno kontaminirani, očistiti, i po potrebi obaviti

dezinfekciju, dezinfekciju, ili mjere u skladu s članom 12 ovog Pravilnika;

- h) da u slučaju primarnog izbijanja bolesti izolat virusa afričke svinjske kuge treba podvrgnuti laboratorijskom postupku propisanom u Dijagnostičkom priručniku, kako bi se identificirao genotip;
 - i) da se provede epidemiološko istraživanje u skladu s članom 8. ovog Pravilnika.
- (2) U slučajevima kada se izbijanje bolesti potvrdi u laboratoriji, zoološkom vrtu, parku prirode ili na ograđenom prostoru na kojem se drže svinje u naučne svrhe ili u svrhe očuvanja vrsta ili očuvanja rijetkih pasmina, Ured uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta BiH može dozvoliti odstupanja od mjera iz stava (1) tač. a) i e) ovog člana, uz uslov da nisu ugroženi privredni interesi.
- (3) U slučaju dozvoljenih odstupanja navedenih u stavu (2) ovog člana Ured mora odmah obavijestiti OIE, Evropsku komisiju i nadležne organe svih susjednih država, u skladu s članom 12. Odluke o zaraznim bolestima ("Službeni glasnik BiH", broj 44/03).

Član 6.

(Mjere u slučajevima kada je potvrđena prisutnost afričke svinjske kuge na farmama koje se sastoje od različitih proizvodnih jedinica)

- (1) Kada se prisutnost afričke svinjske kuge potvrdi na farmama koje se sastoje od dviju ili više odvojenih proizvodnih jedinica, Ured u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distriktom BiH može, kako bi se mogao dogotoviti tov svinja, odlučiti da odstupi od člana 5. stava (1) tačke a) ovog Pravilnika u odnosu na proizvodne jedinice sa zdravim svinjama unutar farme koja je zaražena, uz uslov da nadležni veterinarski inspektor potvrdi da su struktura, veličina i udaljenost tih proizvodnih jedinica, te postupci koji se u njima izvode takvi da te proizvodne jedinice imaju posve odvojene objekte i opremu za smještaj, uzgoj i hranjenje, tako da se virus ne može širiti iz jedne proizvodne jedinice na drugu.
- (2) Ukoliko se koriste odstupanje iz stava (1) ovog člana, Ured mora izraditi detaljna pravila za njegovu primjenu u svjetlu jamstava koja se mogu osigurati u pogledu zdravlja životinja.
- (3) Nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH moraju o odstupanju iz stava (1) ovog člana, bez odgađanja, obavijestiti Ured.

Član 7.

(Mjere za kontaktne farme)

- (1) Kontaktne farmama se smatraju one farme za koje nadležni veterinarski inspektor, na osnovu epidemiološkog istraživanja izvedenog u skladu s članom 8. ovog Pravilnika, smatra ili utvrdi da je moguće da je afrička svinjska kuga unesena ili s drugih farmi na farmu iz čl. 4. ili 5. ovog Pravilnika, ili s te farme na druge farme.
- (2) Na takve farme se primjenjuje član 4. ovog Pravilnika sve dok se prisutnost afričke svinjske kuge službeno ne isključi.
- (3) Ukoliko epidemiološka situacija to zahtijeva, nadležni veterinarski inspektor na kontaktne farme iz stava (1) ovog člana primjenjuje mjere predviđene članom 5. stavom (1) ovog Pravilnika.
- (4) Pri usmrćivanju od svinja treba uzeti dovoljan broj uzoraka u skladu s Dijagnostičkim priručnikom, kako bi se na tim farmama potvrdila ili isključila prisutnost virusa afričke svinjske kuge.

Član 8.

(Epidemiološko istraživanje)

- (1) Nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH naređuju provođenje epidemiološkog istraživanja u odnosu na

sumnjive slučajeve ili na izbijanja afričke svinjske kuge, koja se temelje na upitnicima sastavljenim u okviru planova za vanredne situacije iz člana 21. ovog Pravilnika.

(2) Ovakvo istraživanje obuhvata barem sljedeće:

- a) period tokom kojeg je virus afričke svinjske kuge mogao postojati na farmi prije nego što je o bolesti izviješteno ili prije nego što se na nju posumnjalo;
- b) mogući izvor afričke svinjske kuge na farmi i identifikacija drugih farmi na kojima su svinje mogle biti zaražene ili kontaminirane iz istog izvora;
- c) kretanje lica, vozila, svinja, trupala, sjemena, mesa ili bilo kakvih drugih materijala koji su mogli prenijeti virus na predmetne farme ili sa njih;
- d) mogućnost da širenje bolesti uzrokuju vektori ili divlje svinje.

(3) Ukoliko rezultati ovog istraživanja sugeriraju da se afrička svinjska kuga mogla proširiti sa farmi ili na farme koje se nalaze u drugim državama, Ured o tome treba smjesta obavijestiti OIE, Evropsku komisiju i dotičnu državu.

Član 9.

(Uspostava zaraženog i ugroženog područja)

- (1) Odmah nakon službenog potvrđivanja afričke svinjske kuge kod svinja na farmi Ured će, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta BiH, odrediti granice zaraženog područja u krugu od najmanje tri km oko mjesta izbijanja bolesti, a koje mora biti u sklopu ugroženog područja u krugu od najmanje 10 km.
- (2) U tim se područjima primjenjuju mjere iz čl. 10. i 11. ovog Pravilnika.
- (3) Kod uspostave ovih područja, Ured mora voditi računa o:
 - a) rezultatima epidemiološkog istraživanja provedenog u skladu s članom 8 ovog Pravilnika;
 - b) o geografskoj situaciji, posebno o prirodnim ili umjetnim granicama;
 - c) o položaju i blizini farmi;
 - d) podaci o kretanju i trgovini svinjama i o podaci o raspoloživosti klaonica i postrojenja za obradu trupala;
 - e) o objektima i postrojenjima, te o kadrovima koji su na raspolaganju za nadzor nad bilo kakvim kretanjem svinja unutar ovih područja, posebno ako se svinje koje će se usmrtniti moraju premjestiti s njihove izvorne farme.
- (4) Ako područja iz stava (1) ovog člana uključuju dio teritorija drugih država, Ured mora sarađivati s nadležnim organima dotičnih država u utvrđivanju područja.
- (5) Nadležni veterinarski inspektor mora provesti sve potrebne mjere, uključujući postavljanje vidljivih znakova i upozoravajućih natpisa te korištenje sredstava javnoga saopćavanja, kako bi osigurao da se sva lica unutar zaraženog i ugroženog područja u cjelosti upoznaju s mjerama iz čl. 10. i 11. ovog Pravilnika, te osigurati provedbu tih mjera.

Član 10.

(Mjere u uspostavljenom zaraženom području)

- (1) Nadležni veterinarski inspektor osigurava da se u zaraženom području primjenjuju sljedeće mjere:
 - a) obavljanje popisa svih farmi što je prije moguće. U roku od sedam dana nakon što se utvrdi zaraženo područje, ove farme mora posjetiti nadležni veterinarski inspektor koji naređuje i nadzire klinički pregled svinja, te provjerava registar i identifikacijske oznake svinja;
 - b) zabranjuje kretanje i transport svinja po javnim ili privatnim putevima, osim, ako je nužno, dostavnih puteva na farmi, ukoliko takvo kretanje ne odobri dopuštajući kretanje predviđeno u tački f) ovog stava. Ova se zabrana

ne mora primjenjivati na prijevoz svinja cestovnim ili željezničkim putevima bez iskrcavanja ili zaustavljanja. Nadalje, nadležni veterinarski inspektor može dopustiti odstupanje za svinje za klanje koje dolaze iz područja izvan zaraženog područja i koje se prebacuju u klaonicu smještenu u navedenom području za trenutno klanje;

- c) kamioni i druga vozila i oprema koji se koriste za prijevoz svinja ili druge stoke ili materijala koji mogu biti kontaminirani (kao što su trupla, krmivo, gnoj, gnojnica, itd.) moraju se što je prije moguće nakon kontaminacije očistiti, dezinficirati, te se po potrebi na njima mora obaviti dezinsekcija ili neka druga obrada u skladu s članom 12. ovog Pravilnika. Niti jedan kamion niti vozilo koji su upotrijebljeni za prijevoz svinja ne smije napustiti ovo područje dok se ne očiste i dezinficiraju, te dok ih nadležni veterinarski inspektor ne pregleda i ponovo odobri za transport;
 - d) niti jedna druga domaća životinja ne smije ući na farmu niti je napustiti bez odobrenja nadležnog veterinarskog inspektora;
 - e) o svim oboljelim ili uginulim svinjama na farmi mora se odmah obavijestiti nadležni organ u skladu s članom 4. stav (1) ovog Pravilnika i provesti odgovarajuća istraživanja u skladu s postupkom navedenim u Dijagnostičkom priručniku;
 - f) svinje se ne smiju premještati s farme na kojoj se drže najmanje 40 dana po završetku preliminarnog čišćenja i dezinfekcije, te po potrebi dezinsekcije zaraženih farmi. Nakon 40 dana, podložno uslovima iz stava (3) ovog člana, nadležni veterinarski inspektor može odobriti premještanje svinja s dotične farme, kako bi se prevezle direktno u:
 - 1) klaonicu koju je odredio nadležni organ entiteta i Brčko Distrikta BiH, prvenstveno u zaraženom ili ugroženom području, u svrhu trenutnog klanja;
 - 2) pogon za obradu ili mjesto gdje se svinje mogu odmah usmrtniti i njihova trupla neškodljivo ukloniti pod službenim nadzorom;
 - 3) u izuzetnim okolnostima, u druge objekte smještene unutar zaraženog područja. U slučaju primjene ove odredbe moraju se odmah obavijestiti nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH, a oni Ured.
 - g) sjeme, jajašca ili zameci svinja ne smiju napustiti farme koje se nalaze u zaraženom području;
 - h) svako lice koje dolazi na ove farme ili iz njih izlazi mora se pridržavati odgovarajućih higijenskih mjera potrebnih za smanjenje rizika od širenja virusa afričke svinjske kuge.
- (2) Kada zabrane iz stava (1) ovog člana zbog daljnjih izbijanja bolesti traju duže od 40 dana, te radi toga kod držanja svinja dođe do problema povezanih s dobrobiti životinja ili nekih drugih problema, nadležni veterinarski inspektor može u skladu s uslovima iz stava (3) ovog člana, na osnovani zahtjev vlasnika, odobriti premještanje svinja iz farme u zaraženom području kako bi se prevezle direktno u:

- a) klaonicu koju je odredio nadležni organ entiteta i Brčko Distrikta BiH, prvenstveno u zaraženom ili ugroženom području, u svrhu trenutnog klanja;
- b) pogon za obradu ili prikladno mjesto gdje se svinje odmah usmrćuju, a njihova trupla neškodljivo uklanjaju pod službenim nadzorom;
- c) u izuzetnim okolnostima, u druge objekte smještene unutar zaraženog područja. U slučaju primjene ove odredbe moraju se odmah obavijestiti nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH, a oni Ured.

(3) Postupajući u skladu sa stavom (2) ovog člana, nadležni veterinarski inspektor može odobriti premještanje svinja s predmetne farme, pod uslovom:

- a) da je naredio i nadzirao klinički pregled svinja na farmi, posebno onih koje će se premještati, uključujući mjerenje tjelesne temperature, u skladu s postupcima navedenim u Dijagnostičkom priručniku, te da je provjerio registar i identifikacijske oznake svinja;
- b) da provjere i pregledi iz tačke a) ovog stava nisu pokazali nikakav dokaz afričke svinjske kuge;
- c) da se svinje prevoze u vozilima koja je nadležni veterinarski inspektor zapečatio;
- d) da se vozila i oprema koji su bili uključeni u transport svinja odmah nakon transporta očiste i dezinficiraju u skladu s odredbama iz člana 12. ovog Pravilnika;
- e) ako se svinje šalju na klanje ili usmrćivanje, da se pritom od tih svinja uzme dovoljan broj uzoraka u skladu s Dijagnostičkim priručnikom, kako bi se mogla potvrditi ili isključiti prisutnost virusa afričke svinjske kuge na tim farmama;
- f) ako se svinje prevoze u klaonicu:
 - 1) da se nadležni veterinarski inspektor odgovoran za tu klaonicu obavijesti o namjeri slanja svinja, te da se nadležni veterinarski inspektor za otpremu obavijesti o njihovom dolasku;
 - 2) da se po dolasku u klaonicu te svinje drže i kolju odvojeno od drugih svinja;
 - 3) da tokom ante i post mortem pregleda koji se obavljaju u dotičnoj klaonici, nadležni veterinarski inspektor uzme u obzir sve znakove prisutnosti afričke svinjske kuge;
 - 4) da svježe meso svinja na koje se odnosi ova tačka mora biti prerađeno u istom objektu ili poslano na preradu u drugi objekt koji za to odredi nadležni organ entiteta i Brčko Distrikta BiH. Pošiljka mesa koja se šalje u navedeni objekt mora biti zapečaćena prije stavljanja u promet i ostati zapečaćena tokom prijevoza. Takvo meso i proizvodi od takvog mesa ne smiju biti stavljeni na tržište.

(4) Mjere u zaraženom području se primjenjuju barem:

- a) dok se ne obavi čišćenje, dezinfekcija i, po potrebi, dezinfekcija zaražene farme;
- b) dok se svinje na svim farmama klinički i laboratorijski ne pregledaju u skladu s Dijagnostičkim priručnikom, kako bi se otkrila moguća prisutnost virusa afričke svinjske kuge. Ovi pregledi se ne obavljaju dok ne protekne 45 dana od završetka mjera preliminarog čišćenja, dezinfekcije i, po potrebi, dezinfekcije na zaraženim farmama.

(5) Međutim, odstupajući od stava (1) tačke f) i od st. (2) i (4) ovog člana, perioda od 40 i 45 dana koja su u njima definirana mogu se smanjiti na 30 dana, ako je, u skladu s Dijagnostičkim priručnikom, primijenjen intenzivan program uzimanja uzoraka i testiranja koji omogućava isključivanje prisutnosti afričke svinjske kuge na dotičnoj farmi.

Član 11.

(Mjere u ugroženom području)

(1) Nadležni veterinarski inspektor naređuje i nadzire da se u ugroženom području primjenjuju slijedeće mjere:

- a) obavlja se popis svih farmi na kojima se drže svinje;
- b) zabranjuje se kretanje i transport svinja po javnim ili privatnim putevima, osim dostavnih puteva na farmi kada je to nužno, ukoliko takvo kretanje ne odobri nadležni veterinarski inspektor. Ova se zabrana ne mora primjenjivati na prijevoz svinja cestovnim ili željezničkim putevima bez iskrcavanja ili zaustavljanja,

ili na svinje za klanje koje dolaze iz područja izvan ugroženog područja, a koje se prebacuju u klaonicu smještenu u navedenom području za trenutno klanje;

- c) kamioni i druga vozila i oprema koji se koriste za prijevoz svinja ili druge stoke ili materijala koji mogu biti kontaminirani (kao što su trupla, krmivo, gnoj, gnojica, itd.) moraju se očistiti, dezinficirati, te se po potrebi na njima mora obaviti dezinfekcija ili neka druga obrada, što je prije moguće nakon kontaminacije, u skladu s članom 12. ovog Pravilnika. Niti jedan kamion niti vozilo koji su upotrijebljeni za prijevoz svinja ne smije napustiti ovo područje dok se ne očisti i dezinficira;
- d) bez odobrenja nadležnog veterinarskog inspektora, niti jedna druga domaća životinja ne smije ući na farmu niti je napustiti tokom prvih sedam dana nakon uspostave ovog područja;
- e) o svim oboljelim ili uginulim svinjama na farmi mora se odmah obavijestiti nadležni organ u skladu s članom 4. stav (1) ovog Pravilnika koje zatim provodi odgovarajuća istraživanja u skladu s postupkom navedenim u Dijagnostičkom priručniku;
- f) svinje se ne smiju premještati s farme na kojoj se drže, najmanje 30 dana po završetku preliminarog čišćenja, dezinfekcije i, po potrebi, dezinfekcije zaraženih farmi. Nakon 30 dana, u skladu s uslovima iz člana 10. stava (3) ovog Pravilnika, nadležni veterinarski inspektor može odobriti premještanje svinja s dotične farme, kako bi se prevezle direktno u:

- 1) klaonicu koju je odredio nadležni organ entiteta i Brčko Distrikta BiH, prvenstveno u zaraženom ili ugroženom području, u svrhu trenutnog klanja;
- 2) pogon za obradu ili prikladno mjesto gdje se svinje odmah usmrćuju, a njihova trupla neškodljivo uklanjaju pod službenim nadzorom;
- 3) u izuzetnim okolnostima, u druge objekte smještene unutar zaraženog ili ugroženog područja. U slučaju primjene ove odredbe moraju se odmah obavijestiti nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH, a oni Ured.

- g) sjeme, jajašca ili zameci svinja ne smiju napustiti farme koje se nalaze unutar ugroženog područja;
- h) svako lice koje ulazi na farme koje drže svinje ili iz njih izlazi mora se pridržavati odgovarajućih higijenskih mjera potrebnih za smanjenje rizika od širenja virusa afričke svinjske kuge.

(2) Kada zabrane iz stava (1) ovog člana zbog daljnjih izbijanja bolesti traju duže od 40 dana, te radi toga kod držanja svinja dođe do problema povezanih s dobrobiti životinja ili nekih drugih problema, nadležni veterinarski inspektor može u skladu s uslovima iz člana 10. stava (3) ovog Pravilnika, na osnovani zahtjev vlasnika, odobriti premještanje svinja iz farme unutar ugroženog područja, da bi se prevezle direktno u:

- a) klaonicu koju je odredio nadležni entitetski organ i Brčko Distrikt BiH, prvenstveno unutar zaraženog ili ugroženog područja, u svrhu trenutnog klanja;
- b) pogon za obradu ili prikladno mjesto gdje se svinje odmah usmrćuju, a njihova trupla neškodljivo uklanjaju pod službenim nadzorom;
- c) u izuzetnim okolnostima, u druge objekte smještene unutar zaraženog ili ugroženog područja. U slučaju primjene ove odredbe moraju se odmah obavijestiti nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH, a oni Ured.

(3) Mjere u ugroženom području se primjenjuju barem:

- a) dok se ne obavi čišćenje, dezinfekcija, i po potrebi dezinfekcija zaražene farme;

- b) dok se svinje na svim farmama klinički i laboratorijski ne pregledaju u skladu s Dijagnostičkim priručnikom, kako bi se otkrila moguća prisutnost virusa afričke svinjske kuge. Ovi pregledi se ne obavljaju dok ne protekne 40 dana od završetka mjera preliminarne čišćenja, dezinfekcije i po potrebi dezinsekcije na zaraženim farmama.
- (4) Međutim, odstupajući od stava (1) tačka f) i od st. (2) i (3) ovog člana, period od 30 dana koji je definiran u stavu (1) tačka f) ovog člana, može se skratiti na 21 dan, a periodi od 40 dana koji su definirani u st. (2) i (3) ovog člana mogu se smanjiti na 30 i 20 dana, ako je u skladu s Dijagnostičkim priručnikom primijenjen intenzivni program uzimanja uzoraka i testiranja koji omogućava isključivanje prisutnosti afričke svinjske kuge na dotičnoj farmi.

Član 12.

(Čišćenje, dezinfekcija i obrada insekticidima)

Čišćenje, dezinfekcija i obrada insekticidima se obavlja:

- službeno odobrenim dezinficijensima i insekticidima odobrenim za poljoprivredu u promet od nadležnih entitetskih ministarstava poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva u preporučenim koncentracijama;
- pod službenim nadzorom u skladu s:
 - uputama koje daje nadležni veterinarski inspektor;
 - načelima i postupcima navedenim u Prilogu II ovog Pravilnika.

Član 13.

(Repopulacija farmi na kojima se drže svinje nakon izbijanja bolesti)

- Ponovno uvođenje svinja na farme iz člana 5. ovog Pravilnika ne smije započeti dok ne protekne najmanje 40 dana od završetka poslova čišćenja, dezinfekcije i po potrebi dezinsekcije na predmetnom imanju u skladu sa st. (2) i (5) ovog člana.
- Kod ponovnog uvođenja svinja mora se uzeti u obzir vrsta poljoprivredne djelatnosti koja se odvija na dotičnoj farmi i ona mora biti u skladu s jednim od postupaka navedenih u st. (3) i (4) ovog člana.
- U slučaju farmi na kojima pojava bolesti nije povezana s vektorima, primjenjuje se sljedeći postupak:
 - ako se radi o farmama na kojima se svinje drže na otvorenom, ponovno uvođenje svinja započinje uvođenjem sentinel svinja koje su pregledane i za koje je utvrđeno da su negativne u odnosu na prisutnost antitijela na virus afričke svinjske kuge, ili koje dolaze sa farmi koje nisu bila predmet nikakvih ograničenja povezanih s afričkom svinjskom kugom. Sentinel svinje se smještaju, u skladu s uputom koju donosi Ured uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta BiH, po cijeloj zaraženoj farmi, te se od njih nakon 45 dana, uzimaju uzorci i testiraju na prisutnost antitijela, u skladu s Dijagnostičkim priručnikom. Niti jedna svinja ne smije napustiti farmu dok se ne dobiju negativni rezultati seroloških testova. Ako se kod niti jedne svinje ne razviju antitijela protiv virusa afričke svinjske kuge, može se pristupiti potpunoj repopulaciji;
 - kod svih drugih oblika uzgoja, ponovno uvođenje svinja odvija se ili u skladu s mjerama iz tačke a) ovog stava ili se zasniva na potpunoj repopulaciji, uz uslov:
 - da se sve svinje uvedu unutar roka od 20 dana i da dolaze s farmi koje nisu bile podvrgnute nikakvim ograničenjima povezanim s afričkom svinjskom kugom;
 - da se svinje u obnovljenom krdu podvrgnu serološkom pregledu u skladu s Dijagnostičkim priručnikom. Uzimanje uzoraka za ovaj pregled

obavlja se najranije 45 dana nakon dolaska posljednjih svinja;

- da niti jedna svinja ne smije napustiti farmu dok se ne dobiju negativni rezultati serološkog pregleda.
- U slučaju farmi kod kojih je pojava bolesti bila povezana s vektorima, ponovno uvođenje stoke se ne smije provesti najmanje šest godina, osim:
 - ako su uspješno, pod službenim nadzorom, provedeni specifični postupci za eliminiranje vektora iz prostorija ili s mjesta na kojima će se svinje držati ili na kojima svinje mogu doći u kontakt s vektorom ili;
 - ako se može dokazati da perzistentnost vektora više ne predstavlja značajan rizik od prenošenja afričke svinjske kuge;
 - nakon toga, primjenjuju se mjere utvrđene stavom (3) tačkom a) ovog člana. Međutim, osim ovih mjera, nakon potpune repopulacije niti jedna svinja ne smije napustiti predmetnu farmu dok se ne provedu daljnji serološki pregledi u odnosu na afričku svinjsku kugu s negativnim rezultatima, na uzorcima sakupljenim od svinja na farmi najranije 60 dana nakon potpune repopulacije, u skladu s dijagnostičkim priručnikom.
- Kada pojava bolesti nije bila povezana s vektorima i ako je prošlo više od šest mjeseci od završetka postupaka čišćenja i dezinfekcije na farmi, Ured uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta BiH može odobriti odstupanje od stava (3) ovog člana, uzimajući u obzir epidemiološku situaciju.
- Ponovno uvođenje domaćih životinja drugih vrsta osim svinja na farme opisane u članu 5. ovog Pravilnika predmet je odobrenja nadležnog veterinarskog inspektora, pri čemu ono mora uzeti u obzir rizik od širenja zaraze ili od perzistencije vektora pri ovakvom ponovnom uvođenju.

Član 14.

(Mjere u slučajevima sumnje ili potvrde afričke svinjske kuge u klaonici ili u prijevoznom sredstvu)

- Kada se pojavi sumnja na afričku svinjsku kugu u klaonici ili u prijevoznom sredstvu, nadležni veterinarski inspektor odmah pokreće službene postupke istrage kako bi se postojanje bolesti potvrdilo ili isključilo, u skladu s postupcima navedenim u Dijagnostičkom priručniku.
- Ukoliko se u klaonici ili prijevoznom sredstvu otkrije slučaj afričke svinjske kuge, nadležni veterinarski inspektor osigurava:
 - da se sve prijemčive životinje u klaonici ili prijevoznom sredstvu usmrte bez odlaganja;
 - da se trupla, unutrašnji organi i otpad zaraženih i kontaminiranih životinja neškodljivo unište pod službenim nadzorom;
 - da se čišćenje, dezinfekcija i po potrebi dezinsekcija zgrada i opreme, uključujući vozila, obave pod nadzorom nadležnog veterinarskog inspektora u skladu s članom 12. ovog Pravilnika;
 - provođenje epidemiološke istrage, kako je predviđeno članom 8. ovog Pravilnika *mutatis mutandis*;
 - da se izolat virusa afričke svinjske kuge podvrgne laboratorijskom postupku navedenom u Dijagnostičkom priručniku, kako bi se identificirao genotip virusa;
 - da se mjere iz člana 7. ovog Pravilnika primijene na farmu s koje su došle zaražene svinje ili trupla, te na druge kontaktne farme. Ako epidemiološka istraga ne pokaže drugačije, na farmu porijekla zaraženih svinja ili trupala primjenjuju se mjere utvrđene članom 5. stav (1) ovog Pravilnika;
 - da se nikakve životinje ne dovode na klanje niti prevoze dok ne protekne najmanje 24 sata od čišćenja,

dezinfekcije i po potrebi dezinsekcije, koja se provodi u skladu s članom 12. ovog Pravilnika.

Član 15.

(Mjere u slučajevima sumnje ili potvrde afričke svinjske kuge kod divljih svinja)

- (1) Po zaprimanju obavijesti o sumnji na zarazu kod divljih svinja, nadležni veterinarski inspektor preduzima odgovarajuće mjere kako bi se potvrdilo ili isključilo postojanje bolesti, tako da o tome obavijesti vlasnike svinja i lovce, te izvede istraživanje na svim divljim svinjama koje su ustrijeljene ili nađene mrtve, uključujući laboratorijske pretrage.
- (2) Čim se potvrdi primarni slučaj afričke svinjske kuge, Ured u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, kako bi se obuzdalo širenje zaraze:
 - a) osniva stručnu grupu koja uključuje veterinare, lovce, biologe koji se bave životom u divljini i epidemiologe. Ova stručna grupa pomaže nadležnim organima:
 - 1) pri proučavanju epidemiološke situacije i definiranju zaraženog područja u skladu s članom 16. stav (4) tačka b) ovog Pravilnika;
 - 2) pri uvođenju odgovarajućih mjera koje se primjenjuju na zaraženom području uz mjere iz tač. b) i c) ovog stava, te mjere mogu obuhvatiti privremenu zabranu lova i zabranu hranjenja divljih svinja;
 - 3) pri izradi plana iskorjenjivanja bolesti;
 - 4) pri obavljanju kontrola u svrhu verificiranja djelatnosti mjera koje su donesene za iskorjenjivanje afričke svinjske kuge iz zaraženog područja;
 - b) stavlja pod službeni nadzor farmi sa svinjama unutar definiranog zaraženog područja i posebno nalaže:
 - 1) da se obavi službeni popis svih kategorija svinja na svim farmama; vlasnik mora ovaj popis održavati ažurnim. Podaci o popisu se na zahtjev predočavaju i mogu se provjeriti prilikom svake inspekcije. Međutim, što se tiče farmi na kojima se svinje drže na otvorenom, prvi se popis može izraditi na osnovu procjene;
 - 2) da se sve svinje na farmi drže unutar zgrada na farmi ili na nekom drugom mjestu na kojem mogu biti izolirane od divljih svinja. Divlje svinje ne smiju imati pristup bilo kakvom materijalu koji bi kasnije mogao doći u dodir sa svinjama na farmi;
 - 3) da niti jedna svinja ne uđe niti ne napusti farmu osim uz odobrenje nadležnog veterinarskog inspektora, uzimajući u obzir epidemiološku situaciju;
 - 4) da se na ulazima i na izlazima zgrada u kojima se drže svinje, te na ulazima i izlazima farmi, upotrijebe odgovarajuća sredstva za dezinfekciju i po potrebi dezinsekciju;
 - 5) da sva lica koja dolaze u dodir s divljim svinjama primjenjuju odgovarajuće higijenske mjere kako bi se smanjio rizik od širenja virusa afričke svinjske kuge;
 - 6) da se sve uginule ili oboljele svinje sa simptomima afričke svinjske kuge na farmi testiraju na prisutnost afričke svinjske kuge;
 - 7) da se niti jedan dio divlje svinje, bilo da je ustrijeljena ili pronađena mrtva, kao niti bilo kakav materijal ili oprema koji bi mogli biti kontaminirani virusom afričke svinjske kuge ne unesu na farmu na kojoj se drže svinje;
 - 8) da se svinje, njihovo sjeme, zamci ili jajašca ne iznose iz zaraženog područja u svrhu stavljanja u promet;
- c) organizira da sve divlje svinje koje su ustrijeljene ili pronađene mrtve na utvrđenom zaraženom području pregleda nadležni veterinarski inspektor i ispita na afričku svinjsku kugu u skladu s Dijagnostičkim priručnikom. Trupla svih životinja za koja se utvrdi da su pozitivna neškodljivo se uklanjaju pod službenim nadzorom. Trupla divljih svinja porijeklom iz zaraženog područja koji su negativni na afričku svinjsku kugu moraju biti ili neškodljivo uklonjeni pod službenim nadzorom ili zavisno od mogućnosti odgovarajućeg uskladištenja trupova do dobijanja laboratorijskog nalaza, stavljeni u promet na daljnju obradu, pod službenim nadzorom. Dijelovi divljih svinja koji nisu namijenjeni ishrani ljudi moraju biti neškodljivo uklonjeni. Meso divljih svinja porijeklom iz zaraženog područja i proizvodi od takvog mesa ne smiju biti stavljeni u promet;
- d) osigurava da se izolat virusa afričke svinjske kuge podvrgne laboratorijskom postupku navedenom u Dijagnostičkom priručniku, kako bi se identificirao genotip virusa.

- (3) Kada se afrička svinjska kuga pojavi kod divljih svinja na području koje je u blizini druge države, Ured saraduje s nadležnim organima druge države na utvrđivanju mjera za nadzor bolesti.

Član 16.

(Planovi za iskorjenjivanje afričke svinjske kuge iz populacije divljih svinja)

- (1) U cilju iskorjenjivanja afričke svinjske kuge iz populacije divljih svinja Ured, uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta BiH, preduzima slijedeće mjere:
 - a) izrađuje Plan mjera za iskorjenjivanje afričke svinjske kuge kod divljih svinja i;
 - b) obavještava OIE, Evropsku komisiju i nadležne veterinarske organe svih susjednih država o granicama zaraženog područja i mjerama provedenim na farmama u tom području, u roku 90 dana od potvrde primarne pojave afričke svinjske kuge kod divljih svinja.
- (2) Plan iz tačke a) stava (1) ovog člana može se naknadno, u zavisnosti od stanju na terenu, izmijeniti ili nadopuniti ako se izmjene odnose na promjenu granice zaraženog područja o čemu Ured odmah obavještava OIE, Evropsku komisiju i nadležne veterinarske organe drugih zainteresiranih država.
- (3) Nakon izvršenih izmjena i nadopuna Plana iz stava (2) ovog člana, prethodno usvojeni Plan prestaje važiti.
- (4) Plan naveden u stavu (1) ovog člana sadrži podatke:
 - a) o rezultatima epidemioloških istraživanja i kontrola provedenih u skladu s članom 15. ovog Pravilnika, te o geografskoj rasprostranjenosti bolesti;
 - b) o definiciji zaraženog područja. Kod definiranja zaraženog područja, uzimaju se u obzir:
 - 1) rezultati provedenih epidemioloških istraživanja i geografska rasprostranjenost bolesti;
 - 2) populacija divljih svinja na tom području;
 - 3) postojanje većih prirodnih ili umjetnih zapreka kretanju divljih svinja;
 - c) o organiziranju bliske saradnje između biologa, lovaca, lovačkih organizacija, službi koje se bave životom u divljini i veterinarskih organa (zdravlje životinja i javno zdravlje);
 - d) o kampanji obavještavanja kojom se podiže svijest lovaca o mjerama kojih se moraju pridržavati u okviru plana iskorjenjivanja;
 - e) o posebnim nastojanjima da se utvrdi raširenost zaraze kod populacije divljih svinja, istraživanjem divljih svinja koje ustrijele lovci ili koje se pronađu mrtve, te

- laboratorijskim testiranjem, uključujući dobno stratificirana epidemiološka istraživanja;
- f) o zahtjevima kojih se moraju pridržavati lovci kako bi se izbjeglo širenje zaraze;
- g) o metodama odstranjivanja divljih svinja koje se pronađu mrtve ili su ustrijeljene, a koje se zasnivaju na:
- 1) neškodljivom uklanjanju pod službenim nadzorom ili;
 - 2) pregledu koji obavlja nadležni veterinarski inspektor i laboratorijskim testovima kako je predviđeno Dijagnostičkim priručnikom. Trupla svih životinja kod kojih je nalaz pozitivan neškodljivo se uklanjaju pod službenim nadzorom;
- h) o epidemiološkom istraživanju koje se obavlja na svakoj divljoj svinji, bilo da je ustrijeljena ili pronađena mrtva. To istraživanje mora uključivati popunjavanje upitnika koji obuhvata slijedeće podatke:
- 1) geografsko područje na kojem je životinja ustrijeljena ili pronađena mrtva;
 - 2) datum kada je životinja ustrijeljena ili pronađena mrtva;
 - 3) lice koje je životinju ustrijelilo ili pronašlo mrtvu;
 - 4) dob i pol svinje;
 - 5) ako je ustrijeljena: simptomi prije nego što je bila ustrijeljena;
 - 6) ako je pronađena mrtva: stanje trupa;
 - 7) laboratorijski nalazi;
- i) o programima nadzora i preventivnim mjerama koji se primjenjuju na farme unutar definiranog zaraženog područja i, ako je potrebno, u njegovoj okolini, uključujući prijevoz i kretanje životinja unutar tog područja, te iz i u to područje; ove mjere moraju u najmanju ruku uključivati zabranu kretanja svinja, njihovog sjemena, zametaka i jajašaca iz zaraženog područja u svrhu stavljanja u promet, te mogu uključivati privremenu zabranu uzgoja svinja i osnivanja novih farmi;
- j) o drugim kriterijima koji moraju biti zadovoljeni da bi se mjere ukinule;
- k) o organu koji je odgovoran za nadzor i koordinaciju službi odgovornih za provedbu plana;
- l) o informacijskom sistemu uspostavljenom kako bi stručna grupa imenovana u skladu s članom 15. stavom (2) tačkom a) ovog Pravilnika mogla redovno provjeravati rezultate plana za iskorjenjivanje bolesti;
- m) o mjerama za praćenje bolesti koje se stavljaju na snagu najranije 12 mjeseci nakon dijagnosticiranja posljednjeg slučaja afričke svinjske kuge kod divljih svinja na definiranom zaraženom području. Ove mjere za praćenje ostaju na snazi najmanje 12 dodatnih mjeseci i uključuju barem one odredbe koje su već na snazi u skladu s tač. e), g) i h) ovog stava.
- (5) Ured mora svakih šest mjeseci dostaviti OIE-u, Evropskoj komisiji i zainteresiranim državama izvještaj o epidemiološkoj situaciji u zaraženom području i rezultatima provedbe Plana.

Član 17.

(Mjere za sprječavanje širenja virusa afričke svinjske kuge putem vektora)

- (1) Ako je na farmi na kojoj je potvrđena afrička svinjska kuga moguća prisutnost vektora ili se na prisutnost vektora sumnja, nadležni veterinarski inspektor će narediti:
- a) da se u zaraženoj zgradi i njezinoj okolini provjeri prisutnost vektora fizičkim pregledom, i ako je potrebno, hvatanjem primjeraka u zamku u skladu s Prilogom III ovog Pravilnika;

- b) kada je prisutnost vektora potvrđena:
 - 1) izvođenje odgovarajućih laboratorijskih testova, kako bi se potvrdila ili isključila prisutnost virusa afričke svinjske kuge kod vektora;
 - 2) uspostavljanje daljnjih odgovarajućih mjera praćenja, nadzora i kontrole na takvoj farmi i na područjima oko nje;
 - c) kada je prisutnost vektora potvrđena, ali je nadzor nad njima neizvediv, na farmi se najmanje šest godina ne uzgajaju svinje, a ako je potrebno, niti druge domaće životinje.
- (2) Ured u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH može usvojiti dodatne mjere za praćenje i nadzor vektora i za sprječavanje afričke svinjske kuge.

Član 18.

(Dijagnostički postupci i zahtjevi biosigurnosti)

- (1) Potrebno je osigurati:
- a) da se dijagnostički postupci, uzimanje uzoraka i laboratorijski testovi u svrhu otkrivanja prisutnosti afričke svinjske kuge provode u skladu s Dijagnostičkim priručnikom;
 - b) da je za koordinaciju standarda i metoda dijagnosticiranja odgovorna referentna laboratorija u skladu s Prilogom IV ovog Pravilnika.
- (2) Referentna laboratorija iz stava (1) ovog člana mora se povezati s OIE/EU referentnom laboratorijom, u skladu s Prilogom IV ovog Pravilnika.
- (3) Dijagnostički priručnik iz stava (1) tačka a) ovog člana mora sadržavati:
- a) minimalne standarde kvaliteta koji se moraju primjenjivati u dijagnostičkim laboratorijama za afričku svinjsku kugu i pri prijevozu uzoraka;
 - b) kriterije i postupke koji se moraju primjenjivati kod kliničkih ili post mortem pregleda koji se izvode u svrhu potvrđivanja ili isključivanja postojanja afričke svinjske kuge;
 - c) kriterije i postupke koji se primjenjuju pri prikupljanju uzoraka od živih svinja ili njihovih trupala, kako bi se laboratorijskim pretragama potvrdila ili isključila prisutnost afričke svinjske kuge, uključujući metode uzimanja uzoraka za serološki ili virološki probir koji se izvodi u okviru primjene mjera predviđenih ovim Pravilnikom;
 - d) laboratorijske testove koji se koriste za dijagnosticiranje afričke svinjske kuge, uključujući kriterije za ocjenu rezultata laboratorijskih testova;
 - e) laboratorijske tehnike za genotipizaciju izolata virusa afričke svinjske kuge.
- (4) Kako bi se garantovali uslovi biosigurnosti u svrhu zaštite zdravlja životinja, rukovanje i upotreba virusa afričke svinjske kuge, njegovog genoma i antitijela, te cjepiva, u svrhu istraživanja, postavljanja dijagnoze ili proizvodnje, dopuštena je samo na mjestima, te u ustanovama i laboratorijama koje su odobrene od strane nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta BiH. Listu odobrenih mjesta, objekata i laboratorija nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH dostavljaju Uredu i ista mora biti redovno ažurirana.

Član 19.

(Upotreba, proizvodnja i prodaja cjepiva za afričku svinjsku kugu)

- (1) Upotreba cjepiva za afričku svinjsku kugu je zabranjena.
- (2) Rukovanje, proizvodnja, skladištenje, snabdijevanje, distribucija ili prodaja cjepiva afričke svinjske kuge na području Bosne i Hercegovine mora biti pod nadzorom

nadležnih entitetskih ministarstava, a uvoz cjepiva protiv afričke svinjske kuge mora biti pod nadzorom Уреда.

Члан 20.

(Primjena Pravilnika)

Уред у сарадњи с надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ може provoditi provjere на лицу мјеста, уколико је то потребно да би се осигурала једнообразна примјена овог Правилника. Надлежни ветеринарски инспектор на чијим подручјима се обављају те провјере, осигурава стручњацима сву потребну помоћ за обављање њихових дужности.

Члан 21.

(Planovi hitnih mjera)

- (1) План хитних мјера у којем су детаљно утврђене мјере потребне за одржавање спремности и високог нивоа свјести о афричкој куги свинја, а које треба провести у случају избијања болести, израђује Уред.
- (2) Планом хитних мјера одређен је начин приступа објектима, опреми, особљу и другим одговарајућим средствима која су потребна за брзо и ефикасно искорјенјивање болести, те осигурана сарадња са сусједним државима.
- (3) Критерији и захтеви који се примјењују при изради плана хитних мјера наведени су у Прилогу VI овог Правилника.
- (4) Уред мора редовно ажурирати План хитних мјера, како би се узео у обзир развој ситуације и специфична природа предметне болести.

Члан 22.

(Centri za kontrolu bolesti i stručne grupe)

- (1) У случају избијања афричке сvinjske kuge министар ванjske трговине и економских односа Босне и Херцеговине успоставља Заједнички центар за контролу болести (у даљњем тексту: Заједнички центар) и именује директора Уреда, као руководиоца истог. Директор Уреда именује чланове Заједничког центра од представника надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, а по потреби и других стручних лица.
- (2) Заједнички центар усмјерава и прати рад локалних центара за контролу болести из става (3) овог члана. Он је, између осталог, одговоран за:
 - a) дефинирање потребних мјера надзора;
 - b) омогућавање брзе и дјелотворне provedbe горе наведених мјера путем локалних центара за контролу болести;
 - c) додјелјивање кадрова и других ресурса локалним центрима за контролу болести;
 - d) доставу информација Уреду, надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, те пољопривредним и трговинским органима;
 - e) сарадњу с дијагностичким лабораторијама;
 - f) сарадњу са штампом и другим медијима;
 - g) сарадњу с полицијским властима како би се омогућило provoђење одређених правних мјера.
- (3) Уред у сарадњи с надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ омогућава да се у случају било каквог избијања афричке svinjske kuge могу одмах успоставити потпуно функционални локални центри за контролу болести.
- (4) Неке се функције заједничког центра за контролу болести могу пренијети на локални центар за контролу болести који дјелује на управном нивоу, или на неком другом нивоу, уз услов да тиме нису угрожени циљеви заједничког центра за контролу болести.
- (5) Заједнички центар формира трајно оперативну стручну групу у којој се одржава стручност потребна за пружање помоћи надлежним органима у сврху осигуравања припремљености за

случај појаве болести. У случају избијања болести стручна група помаже надлежним органима при:

- a) епидемиолошkom истраживању;
 - b) узимању узорака, тестирању и интерпретацији резултата лабораторијских тестова;
 - c) утврђивању мјера за надзор болести.
- (6) Надлежни органи осигуравају да заједнички и локални центри за контролу болести и стручна група имају кадрове, уређаје и опрему, укључујући потребне комуникациске системе, те јасну и дјелотворну наредбодавну и управну структуру, како би се осигурала promptna provedba мјера за надзор болести утврђених овим Правилником.
- (7) Појединости у односу на кадрове, уређаје, опрему, те наредбодавну и управну структуру заједничких и локалних центара за надзор болести и стручне групе утврђују се у оквиру планова за хитне ситуације из члана 21. овог Правилника.

Члан 23.

(Prilozi Pravilnika)

Прилози од I до VI саставни су dio овог Правилника.

Члан 24.

(Prijelazne odredbe)

У року од годину дана од дана ступања на снагу овог Правилника, Уред, уз сагласност с надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, је дужан изградити и провести програм едукације ветеринара и ветеринарских инспектора.

Члан 25.

(Stupanje na snagu)

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

VM број 10/11

12. јануара 2011. године
Сарајево

Предсједavajuћи

Вјeћа министара БиХ
Др. Никола Шпирeћ, с. р.

PRIOG I

Prijava bolesti i daljnje epidemiološke informacije koje se dostavljaju međunarodnim nadležnim organima u slučaju kada je potvrđena pojava afričke svinjske kuge

- (1) У року од 24 сата од потврде примарног избијања болести, примарног случаја код divљлих свинја или случаја болести у клаоници или пријевозном средству, Уред мора преко система пријављивања болести животinja доставити слиједеће податке:
 - a) датум доставе пријаве;
 - b) вријеме доставе пријаве;
 - c) назив државе;
 - d) назив болести;
 - e) број избијања или случајева;
 - f) датум када се појавила сумња на афричку svinjsku kugu;
 - g) датум када је болест потврђена;
 - h) методе које су употријебљене за потврђивање болести;
 - i) је ли болест потврђена код divљлих свинја или свинја на фарми, у клаоници или у пријевозном средству;
 - j) географска локација на којој је потврђено избијање или случај афричке svinjske kuge;
 - k) које су мјере надзора болести примјенјене.
- (2) Ако се ради о примарним избијањима или случајевима у клаоникама или пријевозним средствима, осим података из става (1) овог Прилога Уред мора доставити и слиједеће податке:
 - a) број пријемчивих свинја на мјесту избијања, у клаоници или у пријевозном средству;
 - b) број угинулих свинја у свакој категорији на фарми, у клаоници или у пријевозном средству;

- c) za svaku kategoriju, morbiditet ove bolesti i broj svinja kod kojih je afrička svinjska kuga potvrđena;
 - d) broj svinja koje su usmrćene na lokaciji izbijanja bolesti, ili u klaonici ili prijevoznom sredstvu;
 - e) broj obrađenih trupala;
 - f) u slučaju izbijanja bolesti, udaljenost od najbliže farme na kojoj se drže svinje;
 - g) ako je afrička svinjska kuga potvrđena u klaonici ili u prijevoznom sredstvu, lokacija farmi ili farmi iz kojih su došle zaražene svinje ili trupla.
- (3) U slučaju sekundarnih izbijanja afričke svinjske kuge Ured mora dostaviti međunarodnim nadležnim organima podatke iz st. (1) i (2) ovog Priloga, prvog radnog dana svake sedmice.
- (4) Osim podataka iz stavova (1), (2) i (3) ovog Priloga Ured mora, čim je prije moguće, dostaviti međunarodnim nadležnim organima, pisani izvještaj koji mora sadržavati:
- a) datum kada su svinje na farmi, u klaonici ili u prijevoznom sredstvu usmrćene i njihova trupla neškodljivo uklonjena;
 - b) rezultate testova izvedenih na uzorcima koji su uzeti pri usmrćivanju svinja;
 - c) kada se primjenjuje odstupanje predviđeno članom 6. stavom (1), broj usmrćenih i obrađenih svinja, te broj svinja koje će se zaklati kasnije, zajedno s vremenskim ograničenjem koje je utvrđeno za njihovo klanje;
 - d) sve podatke koji se odnose na mogući izvor bolesti, ili na stvarni izvor bolesti ukoliko je on utvrđen;
 - e) informacije o sistemu nadzora koji je uveden kako bi se osigurala djelotvorna provedba mjera utvrđenih čl. 10. i 11. ovog Pravilnika, za nadzor kretanja životinja;
 - f) ako se radi o primarnom izbijanju ili slučaju afričke svinjske kuge u klaonici ili u prijevoznom sredstvu, genotip virusa odgovornog za izbijanje ili za slučaj bolesti;
 - g) kada su na kontaktnim farmama ili na farmama na kojima se nalaze svinje kod kojih postoji sumnja na zarazu afričkom svinjskom kugom svinje usmrćene, podatke o:
 - 1) datumu usmrćivanja i broju svinja u svakoj kategoriji koje su usmrćene na svakoj farmi,
 - 2) epidemiološkoj povezanosti između izbijanja ili slučaja afričke svinjske kuge i svake kontaktne farme, ili o drugim razlozima koji izazivaju sumnju o prisutnosti afričke svinjske kuge na svakoj sumnjivoj farmi;
 - 3) rezultatima laboratorijskih testova izvedenih na uzorcima uzetim od svinja na farmama pri njihovom usmrćivanju, a kada svinje na kontaktnim farmama nisu usmrćene, moraju se dostaviti podaci o razlozima za ovakvu odluku.
- c) djelotvornost dezinficijensa se mora redovno provjeravati prije njihove upotrebe, budući da se djelotvornost nekih dezinficijensa dužim skladištenjem smanjuje;
 - d) pri izboru dezinficijensa, insekticida i postupaka dezinfekcije i dezinsekcije mora se voditi računa o prirodi prostorija, vozila i objekata u kojima se primjenjuju;
 - e) uslovi u kojima se primjenjuju sredstva za odmašćivanje, dezinficijensi i insekticidi moraju biti takvi da ne narušavaju njihovu djelotvornost. Posebno se moraju primjenjivati tehnički parametri koje daje proizvođač, kao što su pritisak, minimalna temperatura i potrebno vrijeme kontakta;
 - f) bez obzira na to koji se dezinficijens koristi, moraju se primjenjivati slijedeća opća pravila:
 - 1) temeljno natapanje podloge i stelje, te fekalija dezinficijensom,
 - 2) pranje i čišćenje pažljivim četkanjem i ribanjem tla, rampi, ograda i zidova, ako je moguće nakon otklanjanja ili demontiranja opreme ili instalacija, kako se ne bi narušili postupci djelotvornog čišćenja i dezinfekcije,
 - 3) daljnja primjena dezinficijensa tokom minimalnog vremena kontakta koje je određeno u preporukama proizvođača,
 - 4) voda koja je upotrijebljena za čišćenje mora se odložiti tako da se izbjegne bilo kakav rizik od širenja virusa, u skladu s uputama nadležnog veterinarskog inspektora;
 - g) kada se čišćenje provodi tečnostima koje se primjenjuju pod pritiskom, mora se paziti da ne dođe do kontaminiranja već očišćenih dijelova;
 - h) mora se uključiti pranje, dezinfekcija ili uništavanje opreme, instalacija, predmeta ili komponenata za koje postoji vjerovatnost kontaminiranja;
 - i) mora se paziti da nakon postupaka dezinfekcije ne dođe do ponovnog kontaminiranja;
 - j) čišćenje, dezinfekcija i dezinsekcija koja se provodi u okviru ovog Pravilnika moraju biti uneseni u registar farmi ili vozila, a ako je potrebno službeno odobrenje, mora ih potvrditi nadležni veterinarski inspektor pod čijim nadzorom se ti postupci obavljaju.
- (2) Posebne odredbe za čišćenje i dezinfekciju zaraženih farmi:
- a) preliminarno čišćenje i dezinfekcija:
 - 1) tokom usmrćivanja životinja moraju se preduzeti sve potrebne mjere kako bi se širenje virusa afričke svinjske kuge izbjeglo ili svelo na minimum. Te mjere uključuju, inter alia, instaliranje privremene opreme za dezinfekciju, snabdijevanje zaštitnom odjećom, tuševе, dekontaminaciju upotrijebljene opreme, instrumenata i uređaja, te prekid napajanja ventilacije strujom,
 - 2) trupla usmrćenih životinja moraju se poprskati dezinficijensom,
 - 3) ukoliko se trupla zbog obrade moraju premjestiti s farme, za to se moraju upotrijebiti zatvoreni, nepropusni kontejneri,
 - 4) čim se trupla svinja odstrane na obradu, dijelovi farme na kojima su te životinje bile smještene kao i bilo koji drugi dijelovi drugih zgrada, dvorišta, itd. koji su kontaminirani tokom usmrćivanja ili tokom post-mortem pregleda, moraju se poprskati dezinficijensom odobrenim u skladu s članom 12. ovog Pravilnika,
 - 5) krv i tkiva proliveni tokom ili nakon klanja, ili veće zagađenje zgrada, dvorišta, uređaja, itd., moraju se pažljivo sakupiti i obraditi zajedno s truplima,

PRILOG II

Načela i postupci za čišćenje, dezinfekciju i dezinsekciju

(1) Opća načela i postupci:

- a) postupci čišćenja i dezinfekcije, te po potrebi uništavanja glodara i insekata upotrebom službeno odobrenih proizvoda, moraju se provoditi pod službenim nadzorom i u skladu s uputama koje daje nadležni veterinarski inspektor;
- b) dezinficijense koji se upotrebljavaju i njihove koncentracije moraju biti odobreni za stavljanje u promet od entitetskih ministarstava poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva;

- 6) dezinficijens mora ostati na površini najmanje 24 sata;
- b) konačno čišćenje i dezinfekcija:
 - 1) stajski gnoj i iskorištena stelja moraju se odstraniti i obraditi kako je predviđeno stavom (3) tačka a) ovog Priloga,
 - 2) masnoća i nečistoća se moraju ukloniti sa svih površina primjenom sredstva za odmašćivanje i pranjem površina vodom,
 - 3) nakon pranja hladnom vodom, mora se ponoviti prskanje dezinficijensom,
 - 4) nakon sedam dana u prostorijama se ponovo primjenjuje sredstvo za odmašćivanje, nakon čega se obavlja ispiranje vodom, prskanje dezinficijensom i ponovno ispiranje vodom.
- (3) Dezinfekcija kontaminirane stelje, gnoja i gnojnice:
 - a) gnoj i iskorištena stelja moraju se skupiti na hrpu, poprskati dezinficijensom i ostaviti tako najmanje 42 dana, ili se moraju uništiti spaljivanjem ili zakapanjem;
 - b) gnojica se mora ostaviti najmanje 60 dana od posljednjeg dodavanja zaraznog materijala, osim ako nadležni veterinarski inspektor ne dopusti smanjenje perioda pohrane za gnojnicu koja je u skladu s uputama nadležnog veterinarskog inspektora djelotvorno obrađena, kako bi se virus uništio.
- (4) U odnosu na odstupanje od odredbi iz st. (1) i (2) ovog Priloga, u slučaju farmi gdje se svinje drže na otvorenom, nadležni veterinarski inspektor može odrediti posebne postupke čišćenja i dezinfekcije uzimajući u obzir tip farme i klimatske uslove.

PRIOLOG III

Smjernice za traženje vektora

- (1) Traženje vektora se mora obaviti u nastambinama u kojima se svinje uzgajaju i drže, kao i u okolnom području.
- (2) Vektori se obično pronalaze u starim zgradama, na sjenovitim mjestima na kojima su za njih pogodni uslovi temperature i vlage.
- (3) Najbolji se rezultati postižu kada se traženje obavlja u kasno proljeće, tokom ljeta i u ranu jesen, jer su to periodi u kojima su vektori najaktivniji.
- (4) Koriste se dva načina:
 - a) traženje vektora u zemlji, pijesku ili prašini uzetim s mjesta između stijena (u slučaju kamene gradnje), ili iz pukotina ili spojnica u zidovima, ispod pločica ili iz poda prostorija pomoću četke ili bilo kakvog drugog prikladnog alata. Zemlja i pijesak trebaju biti prosijani ukoliko je neophodno. Za traženje mladih larvi može biti korisno povećalo;
 - b) traženje vektora pomoću CO₂ zamke. Zamke se moraju ostaviti nekoliko sati u svinjcima, bolje tokom noći, i u svakom slučaju na sjenovitom mjestu na koje ne dopire dnevna svjetlost. Zamke moraju biti konstruirane tako da se vektori privuku dovoljno blizu izvora CO₂ tako da se više ne mogu vratiti u svoje prebivalište.

PRIOLOG IV

Dužnosti referentnih laboratorija za afričku svinjsku kugu

- (1) Referentna laboratorija za afričku svinjsku kugu u Bosni i Hercegovini će biti određena u skladu s Odlukom o određivanju ovlaštenih laboratorija u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 68/05, 90/05).
- (2) Referentne laboratorije za svinjsku kugu su odgovorne za osiguravanje da se laboratorijsko testiranje za otkrivanje prisutnosti afričke svinjske kuge i identifikacija genotipa izolata virusa obavljaju u skladu s Dijagnostičkim

priručnikom. U tu svrhu oni mogu sklapati posebne sporazume s Referentnom laboratorijom Zajednice ili s drugim referentnim laboratorijima.

- (3) Referentna laboratorija za afričku svinjsku kugu odgovorna je za koordiniranje standarda i dijagnostičkih metoda za afričku svinjsku kugu. U tu svrhu:
 - a) oni mogu snabdijevati pojedinačne laboratorije dijagnostičkim reagensima;
 - b) nadziru kvalitet svih dijagnostičkih reagensa;
 - c) povremeno organiziraju uporedne testove;
 - d) čuvaju izolate virusa afričke svinjske kuge iz potvrđenih slučajeva i izbijanja bolesti.

PRIOLOG V

Referentna laboratorija Zajednice za afričku svinjsku kugu

Referentna laboratorija Zajednice za afričku svinjsku kugu je: Centro de Investigación en Sanidad Animal, 28130 Valdeolmos, Madrid, Španija.

PRIOLOG VI

Kriteriji i zahtjevi u odnosu na planove hitnih mjera

Planovi hitnih mjera moraju ispunjavati najmanje slijedeće zahtjeve:

- a) treba predvidjeti potrebne zakonske ovlasti za provođenje planova hitnih mjera i omogućiti brzo i uspješno iskorjenjivanje bolesti;
- b) treba predvidjeti sve što je potrebno da za pristup sredstvima fondova za vanredne situacije, budžetskim sredstvima i izvorima finansiranja kako bi se pokrili svi vidovi borbe protiv epidemije;
- c) hijerarhija upravljanja mora biti određena Planom i to na način koji garantira brzo i efikasno donošenje odluka vezanih za epidemiju. Zajednički centar za kontrolu bolesti odgovoran je za usmjeravanje svih strategija za suzbijanje bolesti;
- d) Plan mora sadržavati detaljan opis resursa koji su potrebni sa sredstvima za osiguravanje brzog i efikasnog preduzimanja mjera, uključujući laboratorijsko osoblje, opremu i infrastrukturu;
- e) Plan mora sadržavati Priručnik u kojem su detaljno date upute i opisani postupci i mjere koje se provode u slučaju izbijanja afričke kuge svinja, uključujući i plan hitne vakcinacije;
- f) u slučaju izbijanja bolesti mora se uspostaviti Zajednički centar za kontrolu bolesti koji će usklađivati provođenje svih odluka. Mora se imenovati stalni koordinator koji će osigurati brzo uspostavljanje centara;
- g) moraju postojati detaljno razrađeni planovi da bi se u slučaju izbijanja afričke kuge svinja, odmah mogli uspostaviti lokalni centre za kontrolu bolesti kako bi se na lokalnom nivou provele mjere suzbijanja bolesti i zaštite okoliša;
- h) Ured mora osigurati saradnju između zajedničkog centara za kontrolu bolesti, lokalnih centara te vlasti i organa zaduženih za pitanja zaštite okoliša kako bi osigurala usklađenost mjera koje se preduzimaju u području veterinarstva i zaštite okoliša;
- i) mora se osnovati stalna stručna grupa, po potrebi u saradnji s drugim državama, koja će pratiti nove naučne spoznaje i pomagati Uredu i nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH u osiguranju spremnosti za moguću pojavu bolesti;
- j) osoblje koje sudjeluje u provedbi mjera iz Plana mora redovno:

- 1) usavršavati znanje o kliničkim znakovima, epidemiološkom istraživanju i suzbijanju epidemija;
- 2) sudjelovati u simulacijskim vježbama, koje se izvode:
 - dva puta u periodu od pet godina, pri čemu prva vježba mora početi najkasnije 3 godine nakon odobrenja plana ili;
 - u periodu od pet godina nakon efikasnog suzbijanja i iskorjenjivanja velike epidemije, ili;
 - jedna od dvije vježbe iz prve podalineje alineje 2) ove tačke zamjenjuje se simulacijskom vježbom koja se zahtijeva u okviru planova hitnih mjera za druge velike epidemije kopnenih životinja ili;
 - izuzetno od prve podalineje alineje 2) ove tačke i u skladu s odgovarajućim odredbama Plana hitnih mjera, a kada se radi o manjoj gustoći populacije životinja prijemčivih vrsta, Ured organizira sudjelovanje i doprinosi simulacijskim vježbama spremnosti koje se izvode u susjednim državama, a u vezi sa svim životinjama koje pripadaju vrstama prijemčivim na afričku kugu svinja;
- 3) sudjelovati u programu osposobljavanja u području komunikacijskih vještina kako bi mogli organizirati informativne kampanje o bolesti, namijenjene organima vlasti, stočarima i veterinarima;
- k) pri izradi Plana hitnih mjera uzimaju se u obzir sredstva koja su potrebna za suzbijanje velikog broja izbijanja bolesti koji se javljaju u kratkom periodu i koje uzrokuje više antigeniski različitih serotipova ili sojeva, kao što je slučaj, kod namjernog ispuštanja virusa;
- l) ne isključujući veterinarske zahtjeve, Plan se priprema kako bi se osiguralo da u slučaju izbijanja afričke kuge svinja, svako masovno uništavanje lešina i životinjskog otpada bude obavljeno na način kojim se ne ugrožava zdravlje ljudi i da se pri tom koriste postupci i metode koje sprječavaju svaki štetni učinak na okoliš koji je moguće spriječiti, a naročito na način:
 - 1) kojim je opasnost za tlo, zrak, površinske i podzemne vode, biljke i životinje svedena na najmanju moguću mjeru;
 - 2) kojim su smetnje zbog buke ili mirisa svedene na najmanju moguću mjeru;
 - 3) kojim su štetni učinci na krajolik i na mjesta od posebnog značenja svedena na najmanju moguću mjeru;
- m) u Planu moraju biti navedena mjesta i preduzeća za obradu i neškodljivo uništavanje lešina i životinjskog otpada u slučaju izbijanja bolesti;
- n) Ured i nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH moraju poljoprivrednike, seosko stanovništvo, kao i stanovništvo u cjelini, redovno obavještavati o najnovijim događajima. Stanovnicima pogođenog područja mora se dati mogućnost uspostave direktne i dostupne veze (između ostalog, putem telefona za pomoć) kao i obavještavanje putem lokalnih i regionalnih sredstava informiranja.

Na temelju članka 15. stavak 2. Zakona o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 34/02) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine, na 140. sjednici održanoj 12. siječnja 2011. godine, donijelo je

PRAVILNIK

O MJERAMA ZA NADZOR AFRIČKE SVINJSKE KUGE

Članak 1.

(Predmet)

Ovim Pravilnikom propisuju se minimalne mjere za nadzor afričke svinjske kuge.

Članak 2.

(Definicije)

U ovom Pravilniku pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

- a) *svinja* su životinje iz porodice Suidae, u koju su svrstane domaće i divlje svinje;
- b) *divlja svinja* je svinja koja se ne drži ili ne uzgaja na posjedu;
- c) *posjed* je svako dvorište ili objekt gdje se stalno ili privremeno drže ili uzgajaju svinje, osim klaonica, prijevoznih sredstava i ograđenih područja u kojima se uzgajaju i mogu loviti divlje svinje, a veličina i struktura ograđenog područja je takva da nije moguće provesti mjere iz članka 5. stavka (1) ovoga Pravilnika;
- d) *dijagnostički priručnik* je priručnik iz članka 18. stavka (3) ovoga Pravilnika koji u smislu ovoga Pravilnika je priručnik za uspostavu dijagnostičke procedure, metode uzorkovanja i kriteriji za ocjenu laboratorijskih testova za potvrđivanje klasične svinjske kuge, a kojeg donosi Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured);
- e) *svinja kod koje postoji sumnja da je zaražena virusom afričke svinjske kuge* je svinja ili lešina svinje, koja pokazuje kliničke znakove bolesti ili pokazuje karakteristične postmortalne promjene ili reakcije na laboratorijske testove, provedene sukladno Dijagnostičkom priručniku, koje ukazuju na moguću prisutnost afričke svinjske kuge;
- f) *slučaj afričke svinjske kuge* ili *svinja zaraženih afričkom svinjskom kugom* je svaka svinja ili truplo svinje:
 - 1) kod kojih su službeno potvrđeni klinički simptomi ili post mortem lezije afričke svinjske kuge ili;
 - 2) kod kojih je postojanje bolesti službeno potvrđeno na temelju laboratorijskog pregleda izvedenog sukladnom Dijagnostičkim priručnikom;
- g) *izbijanje afričke svinjske kuge* je pojava jednog ili više slučajeva afričke svinjske kuge na posjedu;
- h) *primarno izbijanje* je izbijanje afričke svinjske kuge koje nije epidemiološki povezano s prethodnim izbijanjem te bolesti na drugom posjedu koje se nalazi u krugu radijusa 20 km ili prvo izbijanje bolesti na posjedu na drugom području;
- i) *primarni slučaj afričke svinjske kuge kod divljih svinja* je bilo koji slučaj afričke svinjske kuge koji je otkriven kod divljih svinja na području gdje se ne provode mjere za iskorjenjivanje bolesti sukladno čl. 15. ili 16. ovoga Pravilnika;
- j) *kontaktni posjed* je svaki posjed na koji se mogao prenijeti virus afričke svinjske kuge, bilo zbog blizine zaraženog gospodarstva (lokacija), kretanja ljudi, svinja, vozila ili na drugi način;
- k) *vlasnik životinja* je bilo koja pravna ili fizička osoba koja posjeduje svinje ili se bavi držanjem svinja, bez obzira da li od toga ostvaruje profit;
- l) *mjerodavna tijela* za provođenje ovoga Pravilnika su:
 - 1) Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine - Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured);

- 2) "Mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine" - su mjerodavna tijela definirana Zakonom o veterinarstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", broj 46/00), Zakonom o veterinarstvu u Republici Srpskoj ("Sužbeni glasnik RS", broj 42/08) i Zakonom o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 34/02) u slučaju Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Brčko Distrikt BiH);
- 3) "Mjerodavna veterinarska inspeksijska tijela" - su mjerodavna tijela definirana Zakonom o inspekcijama Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", broj 62/05) i Zakonom o inspekcijama u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik RS", broj 74/10);
- m) *neškodljivo uklanjanje* je jedan od načina postupanja s materijalom visokog rizika kojim se sprečava opasnost od širenja virusa afričke svinjske kuge;
- n) *eutanazija* (u daljnjem tekstu: usmrćivanje) je usmrćivanje životinja sukladno članku 2. točki f) Pravilnika o zaštiti životinja pri klanju ili usmrćivanju ("Službeni glasnik BiH", broj 46/10);
- o) *klanje* je postupak usmrćivanja životinja iskrvarenjem;
- p) *prijenosnik bolesti* (u daljnjem tekstu: vektor) je krpelj vrste *Ornithodoros erraticus*;
- r) *mjerodavni veterinarski inspektor* je inspektor zadužen za određeno administrativno područje;
- s) *zaraženo područje za divlje svinje* je područje države gdje se nakon potvrde jednog ili više slučajeva afričke svinjske kuge kod divljih svinja mjere za iskorjenjivanje bolesti provode sukladno čl. 15. ili 16. ovoga Pravilnika.

Članak 3.

(Obavješćavanje o afričkoj svinjskoj kugi)

- (1) Svaku pojavu i sumnju na pojavu afričke svinjske kuge nadležno tijelo entiteta i Brčko Distrikta BiH mora obvezno i bez odgađanja prijaviti Uredu.
- (2) U slučaju kada je potvrđena pojava afričke svinjske kuge Ured mora:
- prijaviti bolest Svjetskoj organizaciji za zdravlje životinja (u daljnjem tekstu: OIE), Europskoj komisiji i drugim zainteresiranim državama sukladno Privitku I., uključujući podatke o:
 - izbijanjima afričke svinjske kuge koji su potvrđeni na posjedu;
 - slučajevima afričke svinjske kuge koji su potvrđeni u klaonici ili prometnom sredstvu;
 - primarnoj pojavi afričke svinjske kuge koja je potvrđena kod divljih svinja;
 - rezultatima epidemiološkog istraživanja provedenog sukladno članku 8. ovoga Pravilnika;
 - proslijediti podatke OIE-u, Europskoj komisiji i drugim zainteresiranim državama o novim potvrđenim slučajevima afričke svinjske kuge kod divljih svinja na zaraženom području, sukladno stavku (4) točka a) i stavku (5) članka 16. ovoga Pravilnika.

Članak 4.

(Mjere u slučajevima sumnje na pojavu afričke svinjske kuge na posjedu)

- (1) Kada se na posjedu nalazi jedna ili više svinja za koje se sumnja da su zaražene virusom afričke svinjske kuge, mjerodavna veterinarska organizacija je dužna na najbrži mogući način, a najkasnije u roku od 24 sata, izvijestiti mjerodavnog veterinarskog inspektora i mjerodavno tijelo entiteta, a oni su dužni obavijestiti Ured, te do dolaska

mjerodavnog veterinarskog inspektora dužna je provoditi sve mjere za sprječavanje širenja bolesti.

- (2) Mjerodavni veterinarski inspektor mora provesti kontrolu identifikacijskih oznaka životinja i, bez odgađanja, narediti provedbu službenog pretraživanja kako bi se potvrdilo ili isključilo prisustvo navedene bolesti, a sukladno postupcima opisanim u Dijagnostičkom priručniku kojeg donosi direktor Ureda.
- (3) Ako se sumnja na pojavu afričke svinjske kuge na posjedu ne može isključiti, mjerodavni veterinarski inspektor mora staviti posjed pod službeni nadzor i narediti:
- da se izbroje sve svinje svih kategorija na posjedu, te da se sastavi popis broja svinja koje su, u svakoj kategoriji, već oboljele, koje su uginule ili koje su vjerojatno zaražene. Ovaj se popis mora ažurirati kako bi se evidentirale otkočene i uginule svinje tijekom razdoblja sumnje i ovi se podaci na zahtjev moraju predložiti i mogu se provjeriti prilikom svakog posjeta;
 - da se sve svinje na posjedu zatvore u objekt u kojem žive ili na nekom drugom mjestu gdje se mogu izolirati;
 - da niti jedna svinja ne smije ući na posjed niti ga napustiti. Ako je potrebno, mjerodavni veterinarski inspektor može proširiti zabranu napuštanja posjeda i na duge životinjske vrste, te zahtijevati primjenu odgovarajućih mjera za uništavanje glodavaca ili kukaca;
 - da niti jedno truplo svinje ne smije biti izneseno s posjeda;
 - da se s posjeda ne smiju iznositi meso, proizvodi načinjeni od svinja, sjeme, jajašca ili zameti svinja, krmivo, oruđe, materijali ili otpad kojima bi se mogla prenijeti afrička svinjska kuga;
 - zabranu kretanja osoba na i sa posjeda, osim ukoliko je isto odobreno rješenjem od strane mjerodavnog veterinarskog inspektora;
 - zabranu kretanja vozila na i sa posjeda, osim ukoliko je isto odobreno rješenjem od strane mjerodavnog veterinarskog inspektora;
 - da se na ulazima i izlazima objekata u kojima su smještene svinje, te na ulazima i izlazima samog posjeda koristi odgovarajuće dezinfekcijsko sredstvo; svaka osoba koja ulazi ili izlazi iz posjeda na kojima se drže svinje mora se pridržavati odgovarajućih higijenskih mjera potrebitih za smanjenje rizika od širenja virusa afričke svinjske kuge. Osim toga, sva se prijevozna sredstva prije napuštanja posjeda moraju pažljivo dezinficirati;
 - da se provede epidemiološko istraživanje sukladno članku 8. ovoga Pravilnika.
- (4) Kada to zahtijeva epidemiološka situacija, mjerodavni veterinarski inspektor može:
- na posjedu iz stavka (3) ovog članka primijeniti mjere predviđene člankom 5. stavak (1) ovoga Pravilnika. Međutim, mjerodavni veterinarski inspektor može, ako smatra da to okolnosti dopuštaju, ograničiti primjenu ovih mjera samo na svinje za koje se sumnja da su zaražene ili kontaminirane virusom afričke svinjske kuge, te na dio posjeda na kojemu se one drže, uz uvjet da su one bile smještene i hranjene potpuno odvojeno od drugih svinja na posjedu. U svakom slučaju, od usmrćenih svinja treba uzeti dovoljan broj uzoraka, kako bi se sukladno Dijagnostičkom priručniku potvrdila ili isključila prisutnost virusa afričke svinjske kuge;
 - uspostaviti privremenu zonu nadzora oko posjeda iz stavka (3) ovog članka. Na posjede unutar te zone na kojima se drže svinje, primjenjuju se sve ili samo neke mjere iz st. (1), (2) i (3) ovog članka.

- (5) Kada se jednom donesu, mjere iz stavka (3) ovog članka se ne ukidaju dok se postojanje afričke svinjske kuge službeno ne isključi.

Članak 5.

(Mjere u slučajevima kada je potvrđena prisutnost afričke svinjske kuge na posjedu)

- (1) U slučajevima kada je prisutnost afričke svinjske kuge na posjedu službeno potvrđena, mjerodavni veterinarski inspektor, uz mjere iz članka 4. stavka (3) ovoga Pravilnika, propisuje:
- a) da se sve svinje na posjedu bez odlaganja usmrte pod službenim nadzorom i tako da se izbjegne rizik od širenja virusa afričke svinjske kuge tijekom transporta ili usmrćivanja;
 - b) da se kod usmrćivanja svinja uzme dovoljan broj uzoraka sukladno Dijagnostičkom priručniku, kako bi se mogao utvrditi način unošenja virusa afričke svinjske kuge na posjed, te dužina vremenskog razdoblja tijekom kojeg je on mogao biti prisutan na posjedu prije nego što je bolest prijavljena;
 - c) da se trupla uginulih ili usmrćenih svinja neškodljivo uklone pod službenim nadzorom;
 - d) da se, kad god je to moguće, uđe u trag i pod službenim nadzorom neškodljivo ukloni meso svinja koje su zaklane tijekom razdoblja između mogućnog unošenja bolesti na posjed i poduzimanja službenih mjera;
 - e) da treba ući u trag sjemenu, jajašcima i zamecima svinja uzetim s posjeda tijekom razdoblja između vjerovatnog unošenja bolesti na posjed i poduzimanja službenih mjera, te ih pod službenim nadzorom neškodljivo ukloniti tako da se izbjegne rizik širenja virusa afričke svinjske kuge;
 - f) da se moraju neškodljivo ukloniti sve tvari i otpad za koje postoji vjerovatnost da su kontaminirani, kao npr. krmivo, da se moraju uništiti svi materijali za jednokratnu uporabu koji mogu biti kontaminirani, a posebice oni koji se upotrebljavaju za usmrćivanje. Ovi se postupci moraju izvoditi sukladno napucima mjerodavnog veterinarskog inspektora;
 - g) da nakon odstranjivanja svinja treba zgrade u kojima su one boravile, vozila upotrebljena za prijevoz svinja ili njihovih trupala, opremu, stelju, gnoj i gnojnicu koji su vjerovatno kontaminirani, očistiti, i po potrebi obaviti dezinsekciju, dezinfekciju, ili mjere sukladno članku 12 ovoga Pravilnika.;
 - h) da u slučaju primarnog izbijanja bolesti izolat virusa afričke svinjske kuge treba podvrgnuti laboratorijskom postupku propisanom u Dijagnostičkom priručniku, kako bi se identificirao genotip;
 - i) da se provede epidemiološko istraživanje sukladno članku 8. ovoga Pravilnika.
- (2) U slučajevima kada se izbijanje bolesti potvrdi u laboratoriju, zoološkom vrtu, parku prirode ili na ograđenom prostoru na kojem se drže svinje u znanstvene svrhe ili u svrhe očuvanja vrsta ili očuvanja rijetkih pasmina, Ured uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH može dozvoliti odstupanja od mjera iz stavka (1) toč. a) i e) ovog članka, uz uvjet da nisu ugroženi gospodarski interesi.
- (3) U slučaju dozvoljenih odstupanja navedenih u stavku (2) ovog članka Ured mora odmah obavijestiti OIE, Europsku komisiju i mjerodavna tijela svih susjednih država, sukladno članku 12. Odluke o zaraznim bolestima ("Službeni glasnik BiH", broj 44/03).

Članak 6.

(Mjere u slučajevima kada je potvrđena prisutnost afričke svinjske kuge na posjedima koji se sastoje od različitih proizvodnih jedinica)

- (1) Kada se prisutnost afričke svinjske kuge potvrdi na posjedima koji se sastoje od dviju ili više odvojenih proizvodnih jedinica, Ured u suradnji s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distriktom BiH može, kako bi se mogao dogotoviti tov svinja, odlučiti da odstupi od članka 5. stavka (1) točke a) ovoga Pravilnika u odnosu na proizvodne jedinice sa zdravim svinjama unutar posjeda koji je zaražen, uz uvjet da mjerodavni veterinarski inspektor potvrdi da su struktura, veličina i udaljenost tih proizvodnih jedinica, te postupci koji se u njima izvode takvi da te proizvodne jedinice imaju posve odvojene objekte i opremu za smještaj, uzgoj i hranjenje, tako da se virus ne može širiti iz jedne proizvodne jedinice na drugu.
- (2) Ukoliko se koriste odstupanje iz stavka (1) ovog članka, Ured mora izraditi detaljna pravila za njegovu primjenu u svjetlu jamstava koja se mogu osigurati glede zdravlja životinja.
- (3) Mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH moraju o odstupanju iz stavka (1) ovog članka, bez odgađanja, obavijestiti Ured.

Članak 7.

(Mjere za kontaktne posjede)

- (1) Kontaktним posjedima se smatraju oni posjedi za koje mjerodavni veterinarski inspektor, na temelju epidemiološkog istraživanja izvedenog sukladno članku 8. ovoga Pravilnika, smatra ili utvrdi da je moguće da je afrička svinjska kuga unesena ili s drugih posjeda na posjed iz čl. 4. ili 5. ovoga Pravilnika, ili s tog posjeda na druge posjede.
- (2) Na takve posjede se primjenjuje članak 4. ovoga Pravilnika sve dok se prisutnost afričke svinjske kuge službeno ne isključi.
- (3) Ukoliko epidemiološka situacija to zahtijeva, mjerodavni veterinarski inspektor na kontaktne posjede iz stavka (1) ovog članka primjenjuje mjere predviđene člankom 5. stavkom (1) ovoga Pravilnika.
- (4) Pri usmrćivanju od svinja treba uzeti dovoljan broj uzoraka sukladno Dijagnostičkom priručniku, kako bi se na tim posjedima potvrdila ili isključila prisutnost virusa afričke svinjske kuge.

Članak 8.

(Epidemiološko istraživanje)

- (1) Mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH naređuju provođenje epidemiološkog istraživanja u odnosu na sumnjive slučajeve ili na izbijanja afričke svinjske kuge, koja se temelje na upitnicima sastavljenim u okviru planova za izvanredne situacije iz članka 21. ovoga Pravilnika.
- (2) Ovakvo istraživanje obuhvata barem slijedeće:
- a) razdoblje tijekom kojeg je virus afričke svinjske kuge mogao postojati na posjedu prije nego što je o bolesti izvješteno ili prije nego što se na nju posumnjalo;
 - b) mogući izvor afričke svinjske kuge na posjedu i identifikacija drugih posjeda na kojima su svinje mogle biti zaražene ili kontaminirane iz istog izvora;
 - c) kretanje osoba, vozila, svinja, trupala, sjemena, mesa ili bilo kakvih drugih materijala koji su mogli prenijeti virus na predmetne posjede ili sa njih;
 - d) mogućnost da širenje bolesti uzrokuju vektori ili divlje svinje.
- (3) Ukoliko rezultati ovog istraživanja sugeriraju da se afrička svinjska kuga mogla proširiti sa posjeda ili na posjede koji se

nalaze u drugim državama, Ured o tome treba smijesta obavijestiti OIE, Europsku komisiju i dotičnu državu.

Članak 9.

(Uspostavljanje zaraženog i ugroženog područja)

- (1) Odmah nakon službenog potvrđivanja afričke svinjske kuge kod svinja na posjedu Ured će, uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH, odrediti granice zaraženog područja u krugu od najmanje tri km oko mjesta izbijanja bolesti, a koje mora biti u sklopu ugroženog područja u krugu od najmanje 10 km.
- (2) U tim se područjima primjenjuju mjere iz čl. 10. i 11. ovoga Pravilnika.
- (3) Kod uspostave ovih područja, Ured mora voditi računa o:
 - a) rezultatima epidemiološkog istraživanja provedenog sukladno članku 8. ovoga Pravilnika;
 - b) o zemljopisnoj situaciji, posebice o prirodnim ili umjetnim granicama;
 - c) o položaju i blizini posjeda;
 - d) podaci o kretanju i trgovini svinjama i o podaci o raspoloživosti klaonica i postrojenja za obradu trupala;
 - e) o objektima i postrojenjima, te o kadrovima koji su na raspolaganju za nadzor nad bilo kakvim kretanjem svinja unutar ovih područja, posebice ako se svinje koje će se usmrtiti moraju premjestiti s njihovog izvornog posjeda.
- (4) Ako područja iz stavka (1) ovog članka uključuju dio teritorija drugih država, Ured mora surađivati s mjerodavnim tijelima dotičnih država u utvrđivanju područja.
- (5) Mjerodavni veterinarski inspektor mora provesti sve potrebne mjere, uključujući postavljanje vidljivih znakova i upozoravajućih natpisa te korištenje sredstava javnoga priopćavanja, kako bi osigurao da se sve osobe unutar zaraženog i ugroženog područja u cjelosti upoznaju s mjerama iz čl. 10. i 11. ovoga Pravilnika, te osigurati provedbu tih mjera.

Članak 10.

(Mjere u uspostavljenom zaraženom području)

- (1) Mjerodavni veterinarski inspektor osigurava da se u zaraženom području primjenjuju slijedeće mjere:
 - a) obavljanje popisa svih posjeda što je prije moguće. U roku od sedam dana nakon što se utvrdi zaraženo područje, ove posjede mora posjetiti mjerodavni veterinarski inspektor koji naređuje i nadzire klinički pregled svinja, te provjerava registar i identifikacijske oznake svinja;
 - b) zabranjuje kretanje i transport svinja po javnim ili privatnim putevima, osim, ako je nužno, dostavnih puteva na posjedu, ukoliko takvo kretanje ne odobri dopuštajući kretanje predviđeno u točki f) ovog stavka. Ova se zabrana ne mora primjenjivati na prijevoz svinja cestovnim ili željezničkim putevima bez iskrcavanja ili zaustavljanja. Nadalje, mjerodavni veterinarski inspektor može dopustiti odstupanje za svinje za klanje koje dolaze iz područja izvan zaraženog područja i koje se prebacuju u klaonicu smještenu u navedenom području za trenutačno klanje;
 - c) kamioni i druga vozila i oprema koji se koriste za prijevoz svinja ili druge stoke ili materijala koji mogu biti kontaminirani (kao što su trupla, krmivo, gnoj, gnojnica, itd.) moraju se što je prije moguće nakon kontaminacije očistiti, dezinficirati, te se po potrebi na njima mora obaviti dezinfekcija ili neka druga obrada sukladno članku 12. ovoga Pravilnika. Niti jedan kamion niti vozilo koji su uporabljeni za prijevoz svinja ne smije napustiti ovo područje dok se ne očiste i dezinficiraju, te dok ih mjerodavni veterinarski inspektor ne pregleda i ponovno odobri za transport;

- d) niti jedna druga domaća životinja ne smije ući na posjed niti ga napustiti bez odobrenja mjerodavnog veterinarskog inspektora;
 - e) o svim oboljelim ili uginulim svinjama na posjedu mora se odmah obavijestiti mjerodavno tijelo sukladno članku 4. stavak (1) ovoga Pravilnika i provesti odgovarajuća istraživanja sukladno postupku navedenom u Dijagnostičkom priručniku;
 - f) svinje se ne smiju premještati s posjeda na kojem se drže najmanje 40 dana po završetku preliminarnog čišćenja i dezinfekcije, te po potrebi dezinfekcije zaraženih posjeda. Nakon 40 dana, podložno uvjetima iz stavka (3) ovog članka, mjerodavni veterinarski inspektor može odobriti premještanje svinja s dotičnog posjeda, kako bi se prevezle izravno u:
 - 1) klaonicu koju je odredilo mjerodavno tijelo entiteta i Brčko Distrikta BiH, prvenstveno u zaraženom ili ugroženom području, u svrhu trenutačnog klanja;
 - 2) pogon za obradu ili mjesto gdje se svinje mogu odmah usmrtiti i njihova trupla neškodljivo ukloniti pod službenim nadzorom;
 - 3) u iznimnim okolnostima, u druge objekte smještene unutar zaraženog područja. U slučaju primjene ove odredbe moraju se odmah obavijestiti mjerodavno tijelo entiteta i Brčko Distrikta BiH, a oni Ured.
 - g) sjeme, jajašca ili zameti svinja ne smiju napustiti posjede koji se nalaze u zaraženom području;
 - h) svaka osoba koja dolazi na ove posjede ili iz njih izlazi mora se pridržavati odgovarajućih higijenskih mjera potrebitih za smanjenje rizika od širenja virusa afričke svinjske kuge.
- (2) Kada zabrane iz stavka (1) ovog članka zbog daljnjih izbijanja bolesti traju dulje od 40 dana, te radi toga kod držanja svinja dođe do problema povezanih s dobrobiti životinja ili nekih drugih problema, mjerodavni veterinarski inspektor može sukladno uvjetima iz stavka (3) ovog članka, na utemeljeni zahtjev vlasnika odobriti premještanje svinja iz posjeda u zaraženom području kako bi se prevezle izravno u:
 - a) klaonicu koju je odredilo mjerodavno tijelo entiteta i Brčko Distrikta BiH, prvenstveno u zaraženom ili ugroženom području, u svrhu trenutačnog klanja;
 - b) pogon za obradu ili prikladno mjesto gdje se svinje odmah usmrćuju, a njihova trupla neškodljivo uklanjaju pod službenim nadzorom;
 - c) u iznimnim okolnostima, u druge objekte smještene unutar zaraženog područja. U slučaju primjene ove odredbe moraju se odmah obavijestiti mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH, a oni Ured.
 - (3) Postupajući u skladu sa stavkom (2) ovog članka, mjerodavni veterinarski inspektor može odobriti premještanje svinja s predmetnog posjeda, pod uvjetom:
 - a) da je naredio i nadzirao klinički pregled svinja na posjedu, posebice onih koje će se premještati, uključujući mjerenje tjelesne temperature, sukladno postupcima navedenim u dijagnostičkom priručniku, te da je provjerio registar i identifikacijske oznake svinja;
 - b) da provjere i pregledi iz točke a) ovog stavka nisu pokazali nikakav dokaz afričke svinjske kuge;
 - c) da se svinje prevoze u vozilima koja je mjerodavni veterinarski inspektor zapečatio;
 - d) da se vozila i oprema koji su bili uključeni u transport svinja odmah nakon transporta očiste i dezinficiraju sukladno odredbama iz članka 12. ovoga Pravilnika;
 - e) ako se svinje šalju na klanje ili usmrćivanje, da se pritom od tih svinja uzme dovoljan broj uzoraka sukladno Dijagnostičkom priručniku, kako bi se mogla potvrditi ili

- isključiti prisutnost virusa afričke svinjske kuge na tim posjedima;
- f) ako se svinje prevoze u klaonicu:
- 1) da se mjerodavni veterinarski inspektor odgovoran za tu klaonicu obavijesti o namjeri slanja svinja, te da se mjerodavni veterinarski inspektor za otpremu obavijesti o njihovom dolasku;
 - 2) da se po dolasku u klaonicu te svinje drže i kolju odvojeno od drugih svinja;
 - 3) da tijekom ante i post mortem pregleda koji se obavljaju u dotičnoj klaonici, mjerodavni veterinarski inspektor uzme u obzir sve znakove prisutnosti afričke svinjske kuge;
 - 4) da svježe meso svinja na koje se odnosi ova točka mora biti prerađeno u istom objektu ili poslano na preradu u drugi objekt koji za to odredi mjerodavno tijelo entiteta i Brčko Distrikta BiH. Pošiljka mesa koja se šalje u navedeni objekt mora biti zapečaćena prije stavljanja u promet i ostati zapečaćena tijekom prijevoza. Takvo meso i proizvodi od takvog mesa ne smiju biti stavljeni na tržište.
- (4) Mjere u zaraženom području se primjenjuju barem:
- a) dok se ne obavi čišćenje, dezinfekcija i, po potrebi, dezinfekcija zaraženog posjeda;
 - b) dok se svinje na svim posjedima klinički i laboratorijski ne pregledaju sukladno Dijagnostičkom priručniku, kako bi se otkrila moguća prisutnost virusa afričke svinjske kuge. Ovi pregledi se ne obavljaju dok ne protekne 45 dana od završetka mjera preliminarnog čišćenja, dezinfekcije i, po potrebi, dezinfekcije na zaraženim posjedima.
- (5) Međutim, odstupajući od stavka (1) točke f) i od st. (2) i (4) ovog članka, razdoblja od 40 i 45 dana koja su u njima definirana mogu se smanjiti na 30 dana, ako je, sukladno Dijagnostičkom priručniku, primijenjen intenzivan program uzimanja uzoraka i testiranja koji omogućava isključivanje prisutnosti afričke svinjske kuge na dotičnom posjedu.
- Članak 11.
- (Mjere u ugroženom području)**
- (1) Mjerodavni veterinarski inspektor naređuje i nadzire da se u ugroženom području primjenjuju slijedeće mjere:
- a) obavlja se popis svih posjeda na kojima se drže svinje;
 - b) zabranjuje se kretanje i transport svinja po javnim ili privatnim putevima, osim dostavnih puteva na posjedu kada je to nužno, ukoliko takvo kretanje ne odobri mjerodavni veterinarski inspektor. Ova se zabrana ne mora primjenjivati na prijevoz svinja cestovnim ili željezničkim putevima bez iskrcavanja ili zaustavljanja, ili na svinje za klanje koje dolaze iz područja izvan ugroženog područja, a koje se prebacuju u klaonicu smještenu u navedenom području za trenutačno klanje;
 - c) kamioni i druga vozila i oprema koji se koriste za prijevoz svinja ili druge stoke ili materijala koji mogu biti kontaminirani (kao što su trupla, krmivo, gnoj, gnojnice, itd.) moraju se očistiti, dezinficirati, te se po potrebi na njima mora obaviti dezinfekcija ili neka druga obrada, što je prije moguće nakon kontaminacije, sukladno članku 12. ovoga Pravilnika. Niti jedan kamion niti vozilo koji su uporabljeni za prijevoz svinja ne smije napustiti ovo područje dok se ne očisti i dezinficira;
 - d) bez odobrenja mjerodavnog veterinarskog inspektora, niti jedna druga domaća životinja ne smije ući na posjed niti ga napustiti tijekom prvih sedam dana nakon uspostave ovog područja;
 - e) o svim oboljelim ili uginulim svinjama na posjedu mora se odmah obavijestiti mjerodavno tijelo sukladno članku 4. stavak (1) ovoga Pravilnika koje zatim provodi odgovarajuća istraživanja sukladno postupku navedenom u Dijagnostičkom priručniku;
- f) svinje se ne smiju premještati s posjeda na kojem se drže, najmanje 30 dana po završetku preliminarnog čišćenja, dezinfekcije i, po potrebi, dezinfekcije zaraženih posjeda. Nakon 30 dana, sukladno uvjetima iz članka 10. stavka (3) ovoga Pravilnika, mjerodavni veterinarski inspektor može odobriti premještanje svinja s dotičnog posjeda, kako bi se prevezle izravno u:
- 1) klaonicu koju je odredilo mjerodavno tijelo entiteta i Brčko Distrikta BiH, prvenstveno u zaraženom ili ugroženom području, u svrhu trenutačnog klanja;
 - 2) pogon za obradu ili prikladno mjesto gdje se svinje odmah usmrćuju, a njihova trupla neškodljivo uklanjaju pod službenim nadzorom;
 - 3) u iznimnim okolnostima, u druge objekte smještene unutar zaraženog ili ugroženog područja. U slučaju primjene ove odredbe moraju se odmah obavijestiti mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH, a oni Ured.
- g) sjeme, jajašca ili zameci svinja ne smiju napustiti posjede koji se nalaze unutar ugroženog područja;
- h) svaka osoba koja ulazi na posjede koji drže svinje ili iz njih izlazi mora se pridržavati odgovarajućih higijenskih mjera potrebitih za smanjenje rizika od širenja virusa afričke svinjske kuge.
- (2) Kada zabrane iz stavka (1) ovog članka zbog daljnjih izbijanja bolesti traju dulje od 40 dana, te radi toga kod držanja svinja dode do problema povezanih s dobrobiti životinja ili nekih drugih problema, mjerodavni veterinarski inspektor može sukladno uvjetima iz članka 10. stavka (3) ovoga Pravilnika, na utemeljeni zahtjev vlasnika, odobriti premještanje svinja iz posjeda unutar ugroženog područja, da bi se prevezle izravno u:
- a) klaonicu koju je odredio mjerodavno entitetsko tijelo i Brčko Distrikt BiH, prvenstveno unutar zaraženog ili ugroženog područja, u svrhu trenutačnog klanja;
 - b) pogon za obradu ili prikladno mjesto gdje se svinje odmah usmrćuju, a njihova trupla neškodljivo uklanjaju pod službenim nadzorom;
 - c) u iznimnim okolnostima, u druge objekte smještene unutar zaraženog ili ugroženog područja. U slučaju primjene ove odredbe moraju se odmah obavijestiti mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH, a oni Ured.
- (3) Mjere u ugroženom području se primjenjuju barem:
- a) dok se ne obavi čišćenje, dezinfekcija, i po potrebi dezinfekcija zaraženog posjeda;
 - b) dok se svinje na svim posjedima klinički i laboratorijski ne pregledaju sukladno Dijagnostičkom priručniku, kako bi se otkrila moguća prisutnost virusa afričke svinjske kuge. Ovi pregledi se ne obavljaju dok ne protekne 40 dana od završetka mjera preliminarnog čišćenja, dezinfekcije i po potrebi dezinfekcije na zaraženim posjedima.
- (4) Međutim, odstupajući od stavka (1) točka f) i od st. (2) i (3) ovog članka, razdoblje od 30 dana koje je definirano u stavku (1) točka f) ovog članka može se skratiti na 21 dan, a razdoblja od 40 dana koja su definirana u st. (2) i (3) ovog članka mogu se smanjiti na 30 i 20 dana, ako je sukladno Dijagnostičkom priručniku primijenjen intenzivni program uzimanja uzoraka i testiranja koji omogućava isključivanje prisutnosti afričke svinjske kuge na dotičnom posjedu.
- Članak 12.
- (Čišćenje, dezinfekcija i obrada insekticidima)**
- Čišćenje, dezinfekcija i obrada insekticidima se obavlja:

- a) službeno odobrenim dezinficijensima i insekticidima odobrenim za stavljanje u promet od mjerodavnih entitetskih ministarstava poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva u preporučenim koncentracijama;
- b) pod službenim nadzorom sukladno:
 - 1) napucima koje daje mjerodavni veterinarski inspektor i;
 - 2) načelima i postupcima navedenim u Privitku II. ovoga Pravilnika.

Članak 13.

(Repopulacija posjeda na kojima se drže svinje nakon izbijanja bolesti)

- (1) Ponovno uvođenje svinja na posjede iz članka 5. ovoga Pravilnika ne smije započeti dok ne protekne najmanje 40 dana od završetka poslova čišćenja, dezinfekcije i po potrebi dezinsekcije na predmetnom posjedu sukladno st. (2) i (5) ovog članka.
- (2) Kod ponovnog uvođenja svinja mora se uzeti u obzir vrsta poljoprivredne djelatnosti koja se odvija na dotičnom posjedu i ona mora biti sukladna jednom od postupaka navedenih u st. (3) i (4) ovog članka.
- (3) U slučaju posjeda na kojima pojava bolesti nije povezana s vektorima, primjenjuje se sljedeći postupak:
 - a) ako se radi o posjedima na kojima se svinje drže na otvorenom, ponovno uvođenje svinja započinje uvođenjem sentinel svinja koje su pregledane i za koje je utvrđeno da su negativne u odnosu na prisutnost protutijela na virus afričke svinjske kuge, ili koje dolaze sa posjeda koja nisu bila predmet nikakvih ograničenja povezanih s afričkom svinjskom kugom. Sentinel svinje se smještaju, sukladno nalogu koji donosi Ured uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH, po cijelom zaraženom posjedu, te se od njih nakon 45 dana, uzimaju uzorci i testiraju na prisutnost protutijela, sukladno Dijagnostičkom priručniku. Niti jedna svinja ne smije napustiti posjed dok se ne dobiju negativni rezultati seroloških testova. Ako se kod niti jedne svinje ne razviju protutijela protiv virusa afričke svinjske kuge, može se pristupiti potpunoj repopulaciji;
 - b) kod svih drugih oblika uzgoja, ponovno uvođenje svinja odvija se ili sukladno mjerama iz točke a) ovog stavka ili se temelji na potpunoj repopulaciji, uz uvjet:
 - 1) da se sve svinje uvedu unutar roka od 20 dana i da dolaze s posjeda koji nisu bili podvrgnuta nikakvim ograničenjima povezanim s afričkom svinjskom kugom;
 - 2) da se svinje u obnovljenom krdu podvrgnu serološkom pregledu sukladno Dijagnostičkom priručniku. Uzimanje uzoraka za ovaj pregled obavlja se najranije 45 dana nakon dolaska posljednjih svinja;
 - 3) da niti jedna svinja ne smije napustiti posjed dok se ne dobiju negativni rezultati serološkog pregleda.
- (4) U slučaju posjeda kod kojih je pojava bolesti bila povezana s vektorima, ponovno uvođenje stoke se ne smije provesti najmanje šest godina, osim:
 - a) ako su uspješno, pod službenim nadzorom, provedeni specifični postupci za eliminiranje vektora iz prostorija ili s mjesta na kojima će se svinje držati ili na kojima svinje mogu doći u kontakt s vektorom ili;
 - b) ako se može dokazati da perzistentnost vektora više ne predstavlja značajan rizik od prenošenja afričke svinjske kuge;
 - c) nakon toga, primjenjuju se mjere utvrđene stavkom (3) točkom a) ovog članka. Međutim, osim ovih mjera, nakon potpune repopulacije niti jedna svinja ne smije napustiti predmetni posjed dok se ne provedu daljnji serološki

pregledi u odnosu na afričku svinjsku kugu s negativnim rezultatima, na uzorcima sakupljenim od svinja na posjedu najranije 60 dana nakon potpune repopulacije, sukladno dijagnostičkom priručniku.

- (5) Kada pojava bolesti nije bila povezana s vektorima i ako je prošlo više od šest mjeseci od završetka postupaka čišćenja i dezinfekcije na posjedu, Ured uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH može odobriti odstupanje od stavka (3) ovog članka, uzimajući u obzir epidemiološku situaciju.
- (6) Ponovno uvođenje domaćih životinja drugih vrsta osim svinja na posjede opisane u članku 5. ovog Pravilnika predmet je odobrenja mjerodavnog veterinarskog inspektora, pri čemu ono mora uzeti u obzir rizik od širenja zaraze ili od perzistencije vektora pri ovakvom ponovnom uvođenju.

Članak 14.

(Mjere u slučajevima sumnje ili potvrde afričke svinjske kuge u klaonici ili u prijevoznom sredstvu)

- (1) Kada se pojavi sumnja na afričku svinjsku kugu u klaonici ili u prijevoznom sredstvu, mjerodavni veterinarski inspektor odmah pokreće službene postupke istrage kako bi se postojanje bolesti potvrdilo ili isključilo, sukladno postupcima navedenim u Dijagnostičkom priručniku.
- (2) Ukoliko se u klaonici ili prijevoznom sredstvu otkrije slučaj afričke svinjske kuge, mjerodavni veterinarski inspektor osigurava:
 - a) da se sve prijemljive životinje u klaonici ili prijevoznom sredstvu usmrte bez odlaganja;
 - b) da se trupla, unutarnji organi i otpad zaraženih i kontaminiranih životinja neškodljivo unište pod službenim nadzorom;
 - c) da se čišćenje, dezinfekcija i po potrebi dezinsekcija zgrada i opreme, uključujući vozila, obave pod nadzorom mjerodavnog veterinarskog inspektora sukladno članku 12. ovoga Pravilnika;
 - d) provođenje epidemiološke istrage, kako je predviđeno člankom 8. ovoga Pravilnika *mutatis mutandis*;
 - e) da se izolat virusa afričke svinjske kuge podvrgne laboratorijskom postupku navedenom u Dijagnostičkom priručniku, kako bi se identificirao genotip virusa;
 - f) da se mjere iz članka 7. ovoga Pravilnika primijene na posjed s kojeg su došle zaražene svinje ili trupla, te na druge kontaktne posjede. Ako epidemiološka istraga ne pokaže drugačije, na posjed podrijetla zaraženih svinja ili trupala primjenjuju se mjere utvrđene člankom 5. stavkom (1) ovoga Pravilnika;
 - g) da se nikakve životinje ne dovode na klanje niti prevoze dok ne protekne najmanje 24 sata od čišćenja, dezinfekcije i po potrebi dezinsekcije, koja se provodi sukladno članku 12. ovoga Pravilnika.

Članak 15.

(Mjere u slučajevima sumnje ili potvrde afričke svinjske kuge kod divljih svinja)

- (1) Po zaprimanju obavijesti o sumnji na zarazu kod divljih svinja, mjerodavni veterinarski inspektor poduzima odgovarajuće mjere kako bi se potvrdilo ili isključilo postojanje bolesti, tako da o tome obavijesti vlasnike svinja i lovce, te izvede istraživanje na svim divljim svinjama koje su ustrijeljene ili nađene mrtve, uključujući laboratorijske pretrage.
- (2) Čim se potvrdi primarni slučaj afričke svinjske kuge, Ured u suradnji s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH, kako bi se obuzdalo širenje zaraze:
 - a) osniva stručnu skupinu koja uključuje veterinare, lovce, biologe koji se bave životom u divljini i epidemiologe. Ova stručna skupina pomaže mjerodavnim tijelima:

- 1) pri proučavanju epidemiološke situacije i definiranju zaraženog područja sukladno članku 16. stavak (4) točka b) ovoga Pravilnika;
 - 2) pri uvođenju odgovarajućih mjera koje se primjenjuju na zaraženom području uz mjere iz toč. b) i c) ovog stavka, te mjere mogu obuhvatiti privremenu zabranu lova i zabranu hranjenja divljih svinja;
 - 3) pri izradi plana iskorjenjivanja bolesti;
 - 4) pri obavljanju kontrola u svrhu verificiranja djelatnosti mjera koje su donesene za iskorjenjivanje afričke svinjske kuge iz zaraženog područja;
- b) stavlja pod službeni nadzor posjeda sa svinjama unutar definiranog zaraženog područja i posebno nalaže:
- 1) da se obavi službeni popis svih kategorija svinja na svim posjedima; vlasnik mora ovaj popis održavati ažurnim. Podaci o popisu se na zahtjev predočavaju i mogu se provjeriti prilikom svake inspekcije. Međutim, što se tiče posjeda na kojima se svinje drže na otvorenom, prvi se popis može izraditi na temelju procjene;
 - 2) da se sve svinje na posjedu drže unutar zgrada na posjedu ili na nekom drugom mjestu na kojemu mogu biti izolirane od divljih svinja. Divlje svinje ne smiju imati pristup bilo kakvom materijalu koji bi kasnije mogao doći u doticaj sa svinjama na posjedu;
 - 3) da niti jedna svinja ne uđe niti ne napusti posjed osim uz odobrenje mjerodavnog veterinarskog inspektora, uzimajući u obzir epidemiološku situaciju;
 - 4) da se na ulazima i na izlazima zgrada u kojima se drže svinje, te na ulazima i izlazima posjeda, uporabe odgovarajuća sredstva za dezinfekciju i po potrebi dezinsekciju;
 - 5) da sve osobe koje dolaze u doticaj s divljim svinjama primjenjuju odgovarajuće higijenske mjere kako bi se smanjio rizik od širenja virusa afričke svinjske kuge;
 - 6) da se sve uginule ili oboljele svinje sa simptomima afričke svinjske kuge na posjedu testiraju na prisutnost afričke svinjske kuge;
 - 7) da se niti jedan dio divlje svinje, bilo da je ustrijeljena ili pronađena mrtva, kao niti bilo kakav materijal ili oprema koji bi mogli biti kontaminirani virusom afričke svinjske kuge ne unesu na posjed na kojemu se drže svinje;
 - 8) da se svinje, njihovo sjeme, zameci ili jajašca ne iznose iz zaraženog područja u svrhu stavljanja u promet;
- c) organizira da sve divlje svinje koje su ustrijeljene ili pronađene mrtve na utvrđenom zaraženom području pregleda mjerodavni veterinarski inspektor i ispita na afričku svinjsku kugu sukladno Dijagnostičkom priručniku. Trupla svih životinja za koja se utvrdi da su pozitivna neškodljivo se uklanjaju pod službenim nadzorom. Trupla divljih svinja podrijetlom iz zaraženog područja koji su negativni na afričku svinjsku kugu moraju biti ili neškodljivo uklonjeni pod službenim nadzorom ili ovisno o mogućnosti odgovarajućeg uskladištenja trupova do dobijanja laboratorijskog nalaza, stavljeni u promet na daljnju obradu, pod službenim nadzorom. Dijelovi divljih svinja koji nisu namijenjeni prehrani ljudi moraju biti neškodljivo uklonjeni. Meso divljih svinja podrijetlom iz zaraženog područja i proizvodi od takvog mesa ne smiju biti stavljeni u promet;
- d) osigurava da se izolat virusa afričke svinjske kuge podvrgne laboratorijskom postupku navedenom u

Dijagnostičkom priručniku, kako bi se identificirao genotip virusa.

- (3) Kada se afrička svinjska kuga pojavi kod divljih svinja na području koje je u blizini druge države, Ured surađuje s mjerodavnim tijelima druge države na utvrđivanju mjera za nadzor bolesti.

Članak 16.

(Planovi za iskorjenjivanje afričke svinjske kuge iz populacije divljih svinja)

- (1) U cilju iskorjenjivanja afričke svinjske kuge iz populacije divljih svinja Ured, uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH, poduzima slijedeće mjere:
 - a) izrađuje Plan mjera za iskorjenjivanje afričke svinjske kuge kod divljih svinja i;
 - b) obavještava OIE, Europsku komisiju i mjerodavna veterinarska tijela svih susjednih država o granicama zaraženog područja i mjerama provedenim na posjedima u tom području, u roku 90 dana od potvrde primarne pojave afričke svinjske kuge kod divljih svinja.
- (2) Plan iz točke a) stavka (1) ovog članka može se naknadno, ovisno o stanju na terenu, izmijeniti ili nadopuniti ako se izmjene odnose na promjenu granice zaraženog područja o čemu Ured odmah obavještava OIE, Europsku komisiju i mjerodavna veterinarska tijela drugih zainteresiranih država.
- (3) Nakon izvršenih izmjena i nadopuna Plana iz stavka (2) ovog članka, prethodno usvojeni Plan prestaje važiti.
- (4) Plan naveden u stavku (1) ovog članka sadrži podatke:
 - a) o rezultatima epidemioloških istraživanja i kontrola provedenih sukladno članku 15. ovoga Pravilnika, te o zemljopisnoj rasprostranjenosti bolesti;
 - b) o definiciji zaraženog područja. Kod definiranja zaraženog područja, uzimaju se u obzir:
 - 1) rezultati provedenih epidemioloških istraživanja i zemljopisna rasprostranjenost bolesti;
 - 2) populacija divljih svinja na tom području;
 - 3) postojanje većih prirodnih ili umjetnih zapreka kretanju divljih svinja;
 - c) o organiziranju bliske suradnje između biologa, lovaca, lovačkih organizacija, službi koje se bave životom u divljini i veterinarskih tijela (zdravlje životinja i javno zdravlje);
 - d) o kampanji obavještavanja kojom se podiže svijest lovaca o mjerama kojih se moraju pridržavati u okviru plana iskorjenjivanja;
 - e) o posebnim nastojanjima da se utvrdi raširenost zaraze kod populacije divljih svinja, istraživanjem divljih svinja koje ustrijele lovci ili koje se pronađu mrtve, te laboratorijskim testiranjem, uključujući dobro stratificirana epidemiološka istraživanja;
 - f) o zahtjevima kojih se moraju pridržavati lovci kako bi se izbjeglo širenje zaraze;
 - g) o metodama odstranjivanja divljih svinja koje se pronađu mrtve ili su ustrijeljene, a koje se temelje na:
 - 1) neškodljivom uklanjanju pod službenim nadzorom ili;
 - 2) pregledu koji obavlja mjerodavni veterinarski inspektor i laboratorijskim testovima kako je predviđeno Dijagnostičkim priručnikom. Trupla svih životinja kod kojih je nalaz pozitivan neškodljivo se uklanjaju pod službenim nadzorom;
 - h) o epidemiološkom istraživanju koje se obavlja na svakoj divljoj svinji, bilo da je ustrijeljena ili pronađena mrtva. To istraživanje mora uključivati popunjavanje upitnika koji obuhvata slijedeće podatke:

- 1) zemljopisno područje na kojemu je životinja ustrijeljena ili pronađena mrtva;
 - 2) nadnevak kada je životinja ustrijeljena ili pronađena mrtva;
 - 3) osoba koja je životinju ustrijelila ili pronašla mrtvu;
 - 4) dob i spol svinje;
 - 5) ako je ustrijeljena: simptomi prije nego što je bila ustrijeljena;
 - 6) ako je pronađena mrtva: stanje trupla;
 - 7) laboratorijski nalazi;
 - i) o programima nadzora i preventivnim mjerama koji se primjenjuju na posjede unutar definiranog zaraženog područja i, ako je potrebno, u njegovoj okolini, uključujući prijevoz i kretanje životinja unutar tog područja, te iz i u to područje; ove mjere moraju u najmanju ruku uključivati zabranu kretanja svinja, njihovog sjemena, zametaka i jajašaca iz zaraženog područja u svrhu stavljanja u promet, te mogu uključivati privremenu zabranu uzgoja svinja i osnivanja novih posjeda;
 - j) o drugim kriterijima koji moraju biti zadovoljeni da bi se mjere ukinule;
 - k) o tijelu koje je odgovorno za nadzor i koordinaciju službi odgovornih za provedbu plana;
 - l) o informacijskom sustavu uspostavljenom kako bi stručna skupina imenovana sukladno članku 15. stavku (2) točkom a) ovoga Pravilnika mogla redovito provjeravati rezultate plana za iskorjenjivanje bolesti;
 - m) o mjerama za praćenje bolesti koje se stavljaju na snagu najranije 12 mjeseci nakon dijagnosticiranja posljednjeg slučaja afričke svinjske kuge kod divljih svinja na definiranom zaraženom području. Ove mjere za praćenje ostaju na snazi najmanje 12 dodatnih mjeseci i uključuju barem one odredbe koje su već na snazi sukladno toč. e), g) i h) ovog stavka.
- (5) Ured mora svakih šest mjeseci dostaviti OIE-u, Europskoj komisiji i zainteresiranim državama izvješće o epidemiološkoj situaciji u zaraženom području i rezultatima provedbe Plana.

Članak 17.

(Mjere za sprečavanje širenja virusa afričke svinjske kuge putem vektora)

- (1) Ako je na posjedu na kojemu je potvrđena afrička svinjska kuga mogućna prisutnost vektora ili se na prisutnost vektora sumnja, mjerodavni veterinarski inspektor će narediti:
 - a) da se u zaraženoj zgradi i njezinoj okolini provjeri prisutnost vektora fizičkim pregledom, i ako je potrebno, hvatanjem primjeraka u zamku sukladno Privitku III. ovoga Pravilnika;
 - b) kada je prisutnost vektora potvrđena:
 - 1) izvođenje odgovarajućih laboratorijskih testova, kako bi se potvrdila ili isključila prisutnost virusa afričke svinjske kuge kod vektora;
 - 2) uspostava daljnjih odgovarajućih mjera praćenja, nadzora i kontrole na takvom posjedu i na područjima oko njega;
 - c) kada je prisutnost vektora potvrđena, ali je nadzor nad njima neizvediv, na posjedu se najmanje šest godina ne uzgajaju svinje, a ako je potrebno, niti druge domaće životinje.
- (2) Ured u suradnji s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH može usvojiti dodatne mjere za praćenje i nadzor vektora i za sprečavanje afričke svinjske kuge.

Članak 18.

(Dijagnostički postupci i zahtjevi biosigurnosti)

- (1) Potrebno je osigurati:
 - a) da se dijagnostički postupci, uzimanje uzoraka i laboratorijski testovi u svrhu otkrivanja prisutnosti afričke svinjske kuge provode sukladno Dijagnostičkom priručniku;
 - b) da je za koordinaciju standarda i metoda dijagnosticiranja odgovoran referentni laboratorij sukladno Privitku IV. ovoga Pravilnika.
- (2) Referentni laboratorij iz stavka (1) ovog članka mora se povezati s OIE/EU referentnim laboratorijem, sukladno Privitku IV. ovoga Pravilnika.
- (3) Dijagnostički priručnik iz stavka (1) točka a) ovog članka mora sadržavati:
 - a) minimalne standarde kvalitete koji se moraju primjenjivati u dijagnostičkim laboratorijima za afričku svinjsku kugu i pri prijevozu uzoraka;
 - b) kriterije i postupke koji se moraju primjenjivati kod kliničkih ili post mortem pregleda koji se izvode u svrhu potvrđivanja ili isključivanja postojanja afričke svinjske kuge;
 - c) kriterije i postupke koji se primjenjuju pri prikupljanju uzoraka od živih svinja ili njihovih trupala, kako bi se laboratorijskim pretragama potvrdila ili isključila prisutnost afričke svinjske kuge, uključujući metode uzimanja uzoraka za serološki ili virološki probir koji se izvodi u okviru primjene mjera predviđenih ovim Pravilnikom;
 - d) laboratorijske testove koji se koriste za dijagnosticiranje afričke svinjske kuge, uključujući kriterije za ocjenu rezultata laboratorijskih testova;
 - e) laboratorijske tehnike za genotipizaciju izolata virusa afričke svinjske kuge.
- (4) Kako bi se zajamčili uvjeti biosigurnosti u svrhu zaštite zdravlja životinja, rukovanje i uporaba virusa afričke svinjske kuge, njegovog genoma i antitijela, te cjepiva, u svrhu istraživanja, postavljanja dijagnoze ili proizvodnje, dopuštena je samo na mjestima, te u ustanovama i laboratorijima koje su odobrene od strane mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH. Listu odobrenih mjesta, objekata i laboratorija mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH dostavljaju Uredu i ista mora biti redovito ažurirana.

Članak 19.

(Uporaba, proizvodnja i prodaja cjepiva za afričku svinjsku kugu)

- (1) Uporaba cjepiva za afričku svinjsku kugu je zabranjena.
- (2) Rukovanje, proizvodnja, skladištenje, opskrba, distribucija ili prodaja cjepiva afričke svinjske kuge na području Bosne i Hercegovine mora biti pod nadzorom mjerodavnih entitetskih ministarstava, a uvoz cjepiva protiv afričke svinjske kuge mora biti pod nadzorom Ureda.

Članak 20.

(Primjena Pravilnika)

Ured u suradnji s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH može provoditi provjere na licu mjesta, ukoliko je to potrebno da bi se osigurala jednoobrazna primjena ovoga Pravilnika. Mjerodavni veterinarski inspektor na čijim područjima se obavljaju te provjere, osigurava stručnjacima svu potrebnu pomoć za obavljanje njihovih dužnosti.

Članak 21.

(Planovi žurnih mjera)

- (1) Plan žurnih mjera u kojem su detaljno utvrđene mjere potrebne za održavanje spremnosti i visoke razine svijesti o

afričkoj kugi svinja, a koje treba provesti u slučaju izbijanja bolesti, izrađuje Ured.

- (2) Planom žurnih mjera određen je način pristupa objektima, opremi, osoblju i drugim odgovarajućim sredstvima koja su potrebna za brzo i učinkovito iskorjenjivanje bolesti, te osigurana suradnja sa susjednim državama.
- (3) Kriteriji i zahtjevi koji se primjenjuju pri izradi plana žurnih mjera navedeni su u Privitku VI. ovoga Pravilnika.
- (4) Ured mora redovito ažurirati Plan žurnih mjera, kako bi se uzeo u obzir razvoj situacije i specifična priroda predmetne bolesti.

Članak 22.

(Centri za kontrolu bolesti i stručne skupine)

- (1) U slučaju izbijanja afričke svinjske kuge ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine uspostavlja Zajednički centar za kontrolu bolesti (u daljnjem tekstu: Zajednički centar) i imenuje direktora Ureda, kao rukovoditelja istog. Direktor Ureda imenuje članove Zajedničkog centra od predstavnika mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH, a po potrebi i drugih stručnih osoba.
- (2) Zajednički centar usmjerava i prati rad lokalnih centara za kontrolu bolesti iz stavka (3) ovog članka. On je, između ostalog, odgovoran za:
 - a) definiranje potrebitih mjera nadzora;
 - b) omogućavanje brze i djelotvorne provedbe gore navedenih mjera putem lokalnih centara za kontrolu bolesti;
 - c) dodjeljivanje kadrova i drugih resursa lokalnim centrima za kontrolu bolesti;
 - d) dostavu informacija Uredu, mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH, te poljoprivrednim i trgovinskim tijelima;
 - e) suradnju s dijagnostičkim laboratorijima;
 - f) suradnju s tiskom i drugim medijima;
 - g) suradnju s policijskim vlastima kako bi se omogućilo provođenje određenih pravnih mjera.
- (3) Ured u suradnji s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH omogućava da se u slučaju bilo kakvog izbijanja afričke svinjske kuge mogu odmah uspostaviti potpuno funkcionalni lokalni centri za kontrolu bolesti.
- (4) Neke se funkcije zajedničkog centra za kontrolu bolesti mogu prenijeti na lokalni centar za kontrolu bolesti koji djeluje na upravnoj razini, ili na nekoj drugoj razini, uz uvjet da time nisu ugroženi ciljevi zajedničkog centra za kontrolu bolesti.
- (5) Zajednički centar formira trajno operativnu stručnu skupinu u kojoj se održava stručnost potrebita za pružanje pomoći mjerodavnim tijelima u svrhu osiguravanja pripremljenosti za slučaj pojave bolesti. U slučaju izbijanja bolesti stručna skupina pomaže mjerodavnim tijelima pri:
 - a) epidemiološkom istraživanju;
 - b) uzimanju uzoraka, testiranju i interpretaciji rezultata laboratorijskih testova;
 - c) utvrđivanju mjera za nadzor bolesti.
- (6) Mjerodavna tijela osiguravaju da zajednički i lokalni centri za kontrolu bolesti i stručna skupina imaju kadrove, uređaje i opremu, uključujući potrebite komunikacijske sustave, te jasnu i djelotvornu naredbodavnu i upravnu strukturu, kako bi se osigurala promptna provedba mjera za nadzor bolesti utvrđenih ovim Pravilnikom.
- (7) Pojednostiti u odnosu na kadrove, uređaje, opremu, te naredbodavnu i upravnu strukturu zajedničkih i lokalnih centara za nadzor bolesti i stručne skupine utvrđuju se u

okviru planova za žurne situacije iz članka 21. ovoga Pravilnika.

Članak 23.

(Privici Pravilnika)

Privici od I. do VI. sastavni su dio ovoga Pravilnika.

Članak 24.

(Prijelazne odredbe)

U roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika, Ured, uz suglasnost s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH, je dužan izraditi i provesti program edukacije veterinaru i veterinarskih inspektora.

Članak 25.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 10/11
12. siječanja 2011. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. Nikola Špirić, v. r.

PRIVITAK I.

Prijava bolesti i daljnje epidemiološke informacije koje se dostavljaju međunarodnim mjerodavnim tijelima u slučaju kada je potvrđena pojava afričke svinjske kuge

- (1) U roku od 24 sata od potvrde primarnog izbijanja bolesti, primarnog slučaja kod divljih svinja ili slučaja bolesti u klaonici ili prijevoznom sredstvu, Ured mora preko sustava prijavljivanja bolesti životinja dostaviti slijedeće podatke:
 - a) nadnevak dostave prijave;
 - b) vrijeme dostave prijave;
 - c) naziv države;
 - d) naziv bolesti;
 - e) broj izbijanja ili slučajeva;
 - f) nadnevak kada se pojavila sumnja na afričku svinjsku kugu;
 - g) nadnevak kada je bolest potvrđena;
 - h) metode koje su uporabljene za potvrđivanje bolesti;
 - i) je li bolest potvrđena kod divljih svinja ili svinja na posjedu, u klaonici ili u prijevoznom sredstvu;
 - j) zemljopisna lokacija na kojoj je potvrđeno izbijanje ili slučaj afričke svinjske kuge;
 - k) koje su mjere nadzora bolesti primijenjene.
- (2) Ako se radi o primarnim izbijanjima ili slučajevima u klaonicama ili prijevoznim sredstvima, osim podataka iz stavka (1) ovoga Privitka Ured mora dostaviti i slijedeće podatke:
 - a) broj prijemljivih svinja na mjestu izbijanja, u klaonici ili u prijevoznom sredstvu;
 - b) broj uginulih svinja u svakoj kategoriji na posjedu, u klaonici ili u prijevoznom sredstvu;
 - c) za svaku kategoriju, morbiditet ove bolesti i broj svinja kod kojih je afrička svinjska kuga potvrđena;
 - d) broj svinja koje su usmrćene na lokaciji izbijanja bolesti, ili u klaonici ili prijevoznom sredstvu;
 - e) broj obrađenih trupala;
 - f) u slučaju izbijanja bolesti, udaljenost od najbližeg posjeda na kojemu se drže svinje;
 - g) ako je afrička svinjska kuga potvrđena u klaonici ili u prijevoznom sredstvu, lokacija posjeda ili posjeda iz kojih su došle zaražene svinje ili trupla.
- (3) U slučaju sekundarnih izbijanja afričke svinjske kuge Ured mora dostaviti međunarodnim mjerodavnim tijelima podatke

iz st. (1) i (2) ovoga Privitka, prvog radnog dana svakog tjedna.

(4) Osim podataka iz stavaka (1), (2) i (3) ovoga Privitka Ured mora, čim je prije moguće, dostaviti međunarodnim mjerodavnim tijelima, pisano izvješće koje mora sadržavati:

- nadnevak kada su svinje na posjedu, u klaonici ili u prijevoznom sredstvu usmrćene i njihova trupla neškodljivo uklonjena;
- rezultate testova izvedenih na uzorcima koji su uzeti pri usmrćivanju svinja;
- kada se primjenjuje odstupanje predviđeno člankom 6. stavkom (1), broj usmrćenih i obrađenih svinja, te broj svinja koje će se zaklati kasnije, zajedno s vremenskim ograničenjem koje je utvrđeno za njihovo klanje;
- sve podatke koji se odnose na mogući izvor bolesti, ili na stvarni izvor bolesti ukoliko je on utvrđen;
- informacije o sustavu nadzora koji je uveden kako bi se osigurala djelotvorna provedba mjera utvrđenih čl. 10. i 11. ovoga Pravilnika, za nadzor kretanja životinja;
- ako se radi o primarnom izbijanju ili slučaju afričke svinjske kuge u klaonici ili u prijevoznom sredstvu, genotip virusa odgovornog za izbijanje ili za slučaj bolesti;
- kada su na kontaktnim posjedima ili na posjedima na kojima se nalaze svinje kod kojih postoji sumnja na zarazu afričkom svinjskom kugom svinje usmrćene, podatke o:
 - nadnevku usmrćivanja i broju svinja u svakoj kategoriji koje su usmrćene na svakom posjedu,
 - epidemiološkoj povezanosti između izbijanja ili slučaja afričke svinjske kuge i svakog kontaktnog posjeda, ili o drugim razlozima koji izazivaju sumnju o prisutnosti afričke svinjske kuge na svakom sumnjivom posjedu;
 - rezultatima laboratorijskih testova izvedenih na uzorcima uzetim od svinja na posjedima pri njihovom usmrćivanju, a kada svinje na kontaktnim posjedima nisu usmrćene, moraju se dostaviti podaci o razlozima za ovakvu odluku.

PRIVITAK II.

Načela i postupci za čišćenje, dezinfekciju i dezinsekciju

(1) Opća načela i postupci:

- postupci čišćenja i dezinfekcije, te po potrebi uništavanja glodavaca i kukaca uporabom službeno odobrenih proizvoda, moraju se provoditi pod službenim nadzorom i sukladno napucima koje daje mjerodavni veterinarski inspektor;
- dezinficijense koji se uporabljavaju i njihove koncentracije moraju biti odobreni za stavljanje u promet od entitetskih ministarstava poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva;
- djelotvornost dezinficijensa se mora redovito provjeravati prije njihove uporabe, budući da se djelotvornost nekih dezinficijensa duljim skladištenjem smanjuje;
- pri izboru dezinficijensa, insekticida i postupaka dezinfekcije i dezinsekcije mora se voditi računa o prirodi prostorija, vozila i objekata u kojima se primjenjuju;
- uvjeti u kojima se primjenjuju sredstva za odmašćivanje, dezinficijensi i insekticidi moraju biti takvi da ne narušavaju njihovu djelotvornost. Posebice se moraju primjenjivati tehnički parametri koje daje proizvođač, kao što su tlak, minimalna temperatura i potrebno vrijeme kontakta;
- bez obzira na to koji se dezinficijens koristi, moraju se primjenjivati slijedeća opća pravila:

- temeljito natapanje podloge i stelje, te fekalija dezinficijensom,
 - pranje i čišćenje pažljivim četkanjem i ribanjem tla, rampi, ograda i zidova, ako je moguće nakon otklanjanja ili demontiranja opreme ili instalacija, kako se ne bi narušili postupci djelotvornog čišćenja i dezinfekcije,
 - daljnja primjena dezinficijensa tijekom minimalnog vremena kontakta koje je određeno u preporukama proizvođača,
 - voda koja je uporabljena za čišćenje mora se odložiti tako da se izbjegne bilo kakav rizik od širenja virusa, sukladno napucima mjerodavnog veterinarskog inspektora;
 - kada se čišćenje provodi tekućinama koje se primjenjuju pod tlakom, mora se paziti da ne dođe do kontaminiranja već očišćenih dijelova;
 - mora se uključiti pranje, dezinfekcija ili uništavanje opreme, instalacija, predmeta ili komponenata za koje postoji vjerojatnost kontaminiranja;
 - mora se paziti da nakon postupaka dezinfekcije ne dođe do ponovnog kontaminiranja;
 - čišćenje, dezinfekcija i dezinsekcija koja se provodi u okviru ovoga Pravilnika moraju biti uneseni u registar posjeda ili vozila, a ako je potrebno službeno odobrenje, mora ih potvrditi mjerodavni veterinarski inspektor pod čijim nadzorom se ti postupci obavljaju.
- (2) Posebne odredbe za čišćenje i dezinfekciju zaraženih posjeda:
- preliminarno čišćenje i dezinfekcija:
 - tijekom usmrćivanja životinja moraju se poduzeti sve potrebite mjere kako bi se širenje virusa afričke svinjske kuge izbjeglo ili svelo na minimum. Te mjere uključuju, inter alia, instaliranje privremene opreme za dezinfekciju, opskrbu zaštitnom odjećom, tuševima, dekontaminaciju uporabljene opreme, instrumenata i uređaja, te prekid napajanja ventilacije strujom,
 - trupla usmrćenih životinja moraju se poprskati dezinficijensom,
 - ukoliko se trupla zbog obrade moraju premjestiti s posjeda, za to se moraju uporabiti zatvoreni, nepropusni kontejneri,
 - čim se trupla svinja odstrane na obradu, dijelovi posjeda na kojima su te životinje bile smještene kao i bilo koji drugi dijelovi drugih zgrada, dvorišta, itd. koji su kontaminirani tijekom usmrćivanja ili tijekom post-mortem pregleda, moraju se poprskati dezinficijensom odobrenim sukladno članku 12. ovoga Pravilnika,
 - krv i tkiva proliveni tijekom ili nakon klanja, ili veće zagađenje zgrada, dvorišta, uređaja, itd., moraju se pažljivo sakupiti i obraditi zajedno s truplima,
 - dezinficijens mora ostati na površini najmanje 24 sata;
 - konačno čišćenje i dezinfekcija:
 - stajski gnoj i iskorištena stelja moraju se odstraniti i obraditi kako je predviđeno stavkom (3) točka a) ovoga Privitka,
 - masnoća i nečistoća se moraju ukloniti sa svih površina primjenom sredstva za odmašćivanje i pranjem površina vodom,
 - nakon pranja hladnom vodom, mora se ponoviti prskanje dezinficijensom,
 - nakon sedam dana u prostorijama se ponovno primjenjuje sredstvo za odmašćivanje, nakon čega

se obavlja ispiranje vodom, prskanje dezinficijensom i ponovno ispiranje vodom.

- (3) Dezinfekcija kontaminirane stelje, gnoja i gnojnice:
 - a) gnoj i iskorištena stelja moraju se sakupiti na hrpu, poprskati dezinficijensom i ostaviti tako najmanje 42 dana, ili se moraju uništiti spaljivanjem ili zakapanjem;
 - b) gnojica se mora ostaviti najmanje 60 dana od posljednjeg dodavanja zaraznog materijala, osim ako mjerodavni veterinarski inspektor ne dopusti smanjenje razdoblja pohrane za gnojnicu koja je sukladno napucima mjerodavnog veterinarskog inspektora djelotvorno obrađena, kako bi se virus uništio.
- (4) U odnosu na odstupanje od odredbi iz st. (1) i (2) ovoga Privitka, u slučaju posjeda gdje se svinje drže na otvorenom, mjerodavni veterinarski inspektor može odrediti posebne postupke čišćenja i dezinfekcije uzimajući u obzir tip posjeda i klimatske uvjete.

PRIVITAK III.

Smjernice za traženje vektora

- (1) Traženje vektora se mora obaviti u nastambama u kojima se svinje uzgajaju i drže, kao i u okolnom području.
- (2) Vektori se obično pronalaze u starim zgradama, na sjenovitim mjestima na kojima su za njih pogodni uvjeti temperature i vlage.
- (3) Najbolji se rezultati postižu kada se traženje obavlja u kasno proljeće, tijekom ljeta i u ranu jesen, jer su to razdoblja u kojima su vektori najaktivniji.
- (4) Koriste se dva načina:
 - a) traženje vektora u zemlji, pijesku ili prašini uzetim s mjesta između stijena (u slučaju kamene gradnje), ili iz pukotina ili spojnica u zidovima, ispod pločica ili iz poda prostorija pomoću četke ili bilo kakvog drugog prikladnog alata. Zemlja i pijesak trebaju biti prosijani ukoliko je neophodno. Za traženje mladih ličinki može biti korisno povećalo;
 - b) traženje vektora pomoću CO₂ zamki. Zamke se moraju ostaviti nekoliko sati u svinjcima, bolje tijekom noći, i u svakom slučaju na sjenovitom mjestu na koje ne dopire dnevna svjetlost. Zamke moraju biti konstruirane tako da se vektori privuku dovoljno blizu izvora CO₂ tako da se više ne mogu vratiti u svoje obitavalište.

PRIVITAK IV.

Dužnosti referentnih laboratorija za afričku svinjsku kugu

- (1) Referentni laboratorij za afričku svinjsku kugu u Bosni i Hercegovini će biti određen sukladno Odluci o određivanju ovlaštenih laboratorija u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 68/05, 90/05)
- (2) Referentni laboratoriji za svinjsku kugu su odgovorni za osiguravanje da se laboratorijsko testiranje za otkrivanje prisutnosti afričke svinjske kuge i identifikacija genotipa izolata virusa obavlja sukladno Dijagnostičkom priručniku. U tu svrhu oni mogu sklapati posebne sporazume s Referentnim laboratorijem Zajednice ili s drugim referentnim laboratorijima.
- (3) Referentni laboratorij za afričku svinjsku kugu odgovoran je za koordiniranje standarda i dijagnostičkih metoda za afričku svinjsku kugu. U tu svrhu:
 - a) oni mogu opskrbljivati pojedinačne laboratorije dijagnostičkim reagensima;
 - b) nadziru kvalitetu svih dijagnostičkih reagensa;
 - c) povremeno organiziraju usporedne testove;
 - d) čuvaju izolate virusa afričke svinjske kuge iz potvrđenih slučajeva i izbijanja bolesti.

PRIVITAK V.

Referentni laboratorij Zajednice za afričku svinjsku kugu

Referentni laboratorij Zajednice za afričku svinjsku kugu je: Centro de Investigación en Sanidad Animal, 28130 Valdeolmos, Madrid, Španjolska.

PRIVITAK VI.

Kriteriji i zahtjevi u odnosu na planove žurnih mjera

Planovi žurnih mjera moraju ispunjavati najmanje slijedeće zahtjeve:

- a) treba predvidjeti potrebite zakonske ovlasti za provođenje planova žurnih mjera i omogućiti brzo i uspješno iskorjenjivanje bolesti;
- b) treba predvidjeti sve što je potrebno da za pristup sredstvima fondova za vanredne situacije, proračunskim sredstvima i izvorima financiranja kako bi se pokrili svi vidovi borbe protiv epidemije;
- c) hijerarhija upravljanja mora biti određena Planom i to na način koji garantira brzo i učinkovito donošenje odluka u svezi s epidemijom. Zajednički centar za kontrolu bolesti odgovoran je za usmjeravanje svih strategija za suzbijanje bolesti;
- d) Plan mora sadržavati detaljan opis resursa koji su potrebni sa sredstvima za osiguravanje brzog i efikasnog poduzimanja mjera, uključujući laboratorijsko osoblje, opremu i infrastrukturu;
- e) Plan mora sadržavati Priručnik u kojemu su detaljno dati napuci i opisani postupci i mjere koje se provode u slučaju izbijanja afričke kuge svinja, uključujući i plan žurne vakcinacije;
- f) u slučaju izbijanja bolesti mora se uspostaviti Zajednički centar za kontrolu bolesti koji će usklađivati provođenje svih odluka. Mora se imenovati stalni koordinator koji će osigurati brzu uspostavu centara;
- g) moraju postojati detaljno razrađeni planovi da bi se u slučaju izbijanja afričke kuge svinja, odmah mogli uspostaviti lokalni centre za kontrolu bolesti kako bi se na lokalnoj razini provele mjere suzbijanja bolesti i zaštite okoliša;
- h) Ured mora osigurati suradnju između zajedničkog centara za kontrolu bolesti, lokalnih centara te vlasti i tijela zaduženih za pitanja zaštite okoliša kako bi osigurala usklađenost mjera koje se poduzimaju u području veterinarstva i zaštite okoliša;
- i) mora se osnovati stalna stručna skupina, po potrebi u suradnji s drugim državama, koja će pratiti nove znanstvene spoznaje i pomagati Uredu i mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH u osiguranju spremnosti za moguću pojavu bolesti;
- j) osoblje koje sudjeluje u provedbi mjera iz Plana mora redovito:
 - 1) usavršavati znanje o kliničkim znakovima, epidemiološkom istraživanju i suzbijanju epidemija;
 - 2) sudjelovati u simulacijskim vježbama, koje se izvode:
 - dva puta u razdoblju od pet godina, pri čemu prva vježba mora početi najkasnije 3 godine nakon odobrenja plana ili;
 - u razdoblju od pet godina nakon učinkovitog suzbijanja i iskorjenjivanja velike epidemije, ili;
 - jedna od dvije vježbe iz prve podalineje alineje

2) ove točke zamjenjuje se simulacijskom vježbom koja se zahtijeva u okviru planova žurnih mjera za druge velike epidemije kopnenih životinja ili;

- iznimno od prve podalineje alineje 2) ove točke i sukladno odgovarajućim odredbama Plana žurnih mjera, a kada se radi o manjoj gustoći populacije životinja prijemljivih vrsta, Ured organizira sudjelovanje i doprinosi simulacijskim vježbama spremnosti koje se izvode u susjednim državama, a u svezi sa svim životinjama koje pripadaju vrstama prijemljivim na afričku kugu svinja;
- 3) sudjelovati u programu osposobljavanja u području komunikacijskih vještina kako bi mogli organizirati informativne kampanje o bolesti, namijenjene tijelima vlasti, stočarima i veterinarima;
- k) pri izradi Plana žurnih mjera uzimaju se u obzir sredstva koja su potrebna za suzbijanje velikog broja izbijanja bolesti koji se javljaju u kratkom razdoblju i koje uzrokuje više antigeniski različitih serotipova ili sojeva, kao što je slučaj, kod namjernog ispuštanja virusa;
- l) ne isključujući veterinarske zahtjeve, Plan se priprema kako bi se osiguralo da u slučaju izbijanja afričke kuge svinja, svako masovno uništavanje lešina i životinjskog otpada bude obavljeno na način kojim se ne ugrožava zdravlje ljudi i da se pri tom koriste postupci i metode koje sprečavaju svaki štetni učinak na okoliš koji je moguće spriječiti, a naročito na način:
 - 1) kojim je opasnost za tlo, zrak, površinske i podzemne vode, biljke i životinje svedena na najmanju moguću mjeru;
 - 2) kojim su smetnje zbog buke ili mirisa svedene na najmanju moguću mjeru;
 - 3) kojim su štetni učinci na krajolik i na mjesta od posebnog značenja svedena na najmanju moguću mjeru;
- m) u Planu moraju biti navedena mjesta i poduzeća za obradu i neškodljivo uništavanje lešina i životinjskog otpada u slučaju izbijanja bolesti;
- n) Ured i mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH moraju poljoprivrednike, seosko stanovništvo, kao i stanovništvo u cjelini, redovito obavještavati o najnovijim događajima. Stanovnicima pogođenog područja mora se dati mogućnost uspostave izravne i dostupne veze (između ostalog, putem telefona za pomoć) kao i obavješćavanje putem lokalnih i regionalnih sredstava informiranja.

50

На основу члана 15. став 2. Закона о ветеринарству у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 34/02) и члана 17. Закона о Савјету министара Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", бр. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 и 24/08), Савјет министара Босне и Херцеговине, на приједлог Канцеларије за ветеринарство Босне и Херцеговине, на 140. сједишци одржаној 12. јануара 2011. године, донио је

ПРАВИЛНИК

О МЈЕРАМА ЗА КОНТРОЛУ ОДРЕЂЕНИХ БОЛЕСТИ ЖИВОТИЊА И ПОСЕБНЕ МЈЕРЕ ЗА ВЕЗИКУЛАРНУ БОЛЕСТ СВИЊА

Члан 1.

(Предмет)

Овим Правилником прописују се опште мјере надзора које се примјењују у случају појаве једне од болести наведених у Прилогу I који је саставни дио овог Правилника.

Члан 2.

(Дефиниције)

У смислу овог Правилника, примјењују се сљедеће дефиниције:

- a) *фарма* је сваки објекат, зграда или мјесто, а у случају отвореног простора, било које мјесто на ком се животиње узгајају, држе или се на неки други начин њима поступа;
- б) *животиња* је било која домаћа животиња која припада врстама подложним директном утицају дотичне болести, или било која дивља животиња која припада кичмењацима за коју постоји вјероватност да ће судјеловати у епидемиологији те болести, дјелујући као преносник или као резервоар заразе;
- ц) *вектор* је било која животиња из врсте кичмењака или бескичмењака која на механички или биолошки начин може да преноси и шири узрочника дотичне болести;
- д) *држалац* је власник или било које лице или лица, приватна или правна, која има власништво над животињама или које је задужено за узгој наведених животиња, за финансијску награду или без ње;
- е) *период инкубације* је временски период који ће вјероватно протећи између изложености узрочнику болести и појаве клиничких симптома. Трајање овог периода је оно које је наведено у Прилогу I за предметну болест;
- ф) *постављање болести* је потврда појаве болести на основу резултата клиничког прегледа, прописане лабораторијске методе и резултата епидемиолошког истраживања;
- г) *надлежни органи* за спровођење овог Правилника су:
 - 1) Министарство спољне трговине и економских односа Босне и Херцеговине - Канцеларија за ветеринарство Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија);
 - 2) надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине - су надлежни органи дефинисани Законом о ветеринарству у Федерацији Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број 46/00), Законом о ветеринарству у Републици Српској ("Службени гласник РС", број 42/08) и Законом о ветеринарству у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", број 34/02);
 - 3) надлежни ветеринарски инспекцијски органи су надлежни органи дефинисани Законом о инспекцијама Федерације Босне и Херцеговине ("Службене новине Федерације БиХ", број 62/05) и Законом о инспекцијама у Републици Српској ("Службени гласник РС", број 74/10);
- х) надлежни ветеринарски инспектор је инспектор задужен за одређено административно подручје.

Члан 3.

(Пријава на сумњу на појаву болести)

Свака сумња на појаву болести из Прилога I пријављује се у складу са Одлуком о заразним болестима ("Службени гласник БиХ", број 44/03).

Члан 4.

(Мјере у случајевима сумње на појаву болести на фарми)

- (1) Када се сумња да су животиње на фарми заражене или контаминирани једном од болести наведених у Прилогу I, надлежни ветеринарски инспектор дужан је одмах да нареди и надзире све што је потребно за службену истрагу како би се потврдила или искључила појава дотичне болести, а посебно мора да затражи да се узму узорци потребни за лабораторијско испитивање. У ту се сврху предметне животиње могу транспортовати до лабораторија под

надзором надлежног ветеринарског инспектора који ће предузети одговарајуће мјере за спречавање ширења болести.

- (2) Чим добије обавијест о сумњи на појаву болести, надлежни ветеринарски инспектор ставља фарму под службени надзор и посебно наређује:

- а) да се изведе попис свих категорија животиња пријемчивих врста, те да се за сваку од ових категорија евидентира број животиња које су већ угинуле, које су заражене или које би могле бити заражене или контаминирани. Овај попис се мора водити ажурно, како би обухватио животиње које се окоте или које угину током периода сумње. Подаци у попису морају да буду ажурни те се на захтјев морају предочити и могу се провјерити при свакој посјети;
- б) да се све животиње пријемчивих врста на фарми држе у својим пребивалишним просторијама или да се затворе на неком другом мјесту гдје могу бити изоловане, узевши у обзир, по потреби, могућу улогу вектора;
- ц) да ниједна животиња која припада пријемчивим врстама не улази на фарму нити напушта фарму;
- д) да сва кретања буду предмет одобрења надлежног ветеринарског инспектора, који прописује услове за спречавање било каквог ризика од ширења болести; да се одговарајућа средства дезинфекције поставе на улазима и излазима зграда или простора у којима су смјештене животиње пријемчивих врста, као и на улазима и излазима саме фарме. Ово се односи на кретања:
 - 1) лица, животиња других врста које нису пријемчиве на ту болест и возила у и из фарме;
 - 2) меса или трупла животиња, или сточне хране, опреме, отпада, измета, стеље, стајског гноја, или било чега што би могло пренијети дотичну болест;
- е) да се спроведе епидемиолошко испитивање у складу са чланом 8. овог Правилника.

- (3) Док не ступе на снагу службене мјере прописане у ставу (2) овог члана, власник или узгајалац било које животиње код које постоји сумња на болест мора предузети све одговарајуће мјере како би обезбједио усклађеност са ставом (2) овог члана, изузев тачке е) овог става.
- (4) Надлежни ветеринарски инспектор може да примијени било које мјере из става (2) овог члана на друге фарме, уколико њихов смјештај, њихова конфигурација или контакти са фармом за које постоји сумња на болест дају разлога за сумњу на могућу контаминацију.
- (5) Мјере наведене у ст. (1) и (2) овог члана не опозивају се док надлежни ветеринарски инспектор не искључи сумњу на постојање болести.

Члан 5.

(Мјере у случајевима када је потврђена присутност болести на фарми)

- (1) Једном када се службено потврди да је на фарми присутна једна од болести наведених у Прилогу I, надлежни ветеринарски инспектор осим мјера прописаних у члану 4. став (2) овог Правилника наређује следеће мјере:
 - а) све пријемчиве врсте на фарми убијају се на лицу мјеста без одлагања. Животиње које су угинуле или су убијене спаљују се или покапају на лицу мјеста, ако је то могуће, или се нешкодљиво уклањају у погону за збрињавање стрвина. Ове се радње обављају тако да се ризик од ширења узрочника болести сведе на минимум;
 - б) било која материја или отпад, као што су сточна храна, стеља, стајски гној или измет, који су подложни контаминацији, морају се уништити или обрадити на одговарајући начин. Оваква обрада, изведена у складу са упутствима надлежног ветеринарског инспектора, мора

обезбједити да ће се уништити сваки узрочник болести или вектор узрочника болести;

- ц) након извођења мјера наведених у тач. а) и б) овог става, морају се у складу са чланом 16. овог Правилника очистити и дезинфиковати зграде које су се користиле за смјештај животиња пријемчивих врста, њихова околина, возила која су била употребљена за транспорт и сва опрема која би могла бити контаминирана;
- д) извођење епидемиолошког испитивања у складу са чланом 8. овог Правилника.
- (2) У случају закапања, оно мора бити довољно дубоко да би спријечило животиње месоједе у искапању стрвина или отпада наведених у ставу (1) тач. а) и б) овог члана, те мора бити обављено у прикладном тлу како би се спријечила контаминација водених токова или било какво друго онечишћење околине.
- (3) Надлежни ветеринарски инспектор може да прошири мјере предвиђене ставом (1) овог члана на друге сусједне фарме, уколико њихов смјештај, њихова конфигурација или контакти са фармом на којој је потврђена појава болести дају разлога за сумњу на могућу контаминацију.
- (4) Поновно настањивање животиња на фарми одобрава надлежни ветеринарски инспектор, након спровођења свих поступака чишћења и дезинфекције у складу са чланом 16. овог Правилника.

Члан 6.

(Мјере у случајевима када се сумња или када је потврђена присутност болести код дивљих животиња)

Када су заражене или се сумња да су заражене животиње које живе у дивљини, надлежни ветеринарски инспектор мора да нареди предузимање одговарајућих мјера у складу са другим прописима који се односе на мјере спречавања ширења болести код дивљих животиња.

Члан 7.

(Мјере у случајевима када је потврђена присутност болести на фармама које се састоје од различитих производних јединица)

- (1) Када се ради о фармама које се састоје од двију или више одвојених производних јединица, Канцеларија, уз сагласност са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Брчко Дистрикт БиХ), може да одступи од захтјева из члана 5. став (1) тачка а) овог Правилника у односу на здраве производне јединице фарми које је заражено, уз услов да је надлежни ветеринарски инспектор утврдио да су структура и величина тих јединица као и операције које се у њима изводе такви да су потпуно одвојени што се тиче смјештаја, узгоја, особља, опреме и хране, како би се спријечило ширење узрочника болести са једне јединице на другу.
- (2) Уколико се користе одступања из става (1) овог члана, Канцеларија уз сагласност надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта БиХ мора да изради детаљна правила за њихову примјену у свјетлу јамстава која се могу обезбједити у погледу здравља животиња.
- (3) Надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ морају о одступању из става (1) овог члана, без одгађања, да обавијесте Канцеларију.

Члан 8.

(Епидемиолошко испитивање)

- (1) Епидемиолошко истраживање мора бити спроведено, од стране ветеринара који је обучен за спровођење таквог истраживања, на основу упитника који је саставни дио Плана хитних мјера како би се омогућило стандардизовано, брзо и циљано прикупљање података. Такво прикупљање података најмање мора обухватити следеће:

- а) дужину времена током којег је болест могла бити присутна на фарми прије постављања сумње или пријаве болести;
 - б) могући извор болести на фарми и утврђивање других фарми на којима се налазе животиње сумњиве да су заражене или животиње сумњиве да су контаминирани из истог извора болести;
 - ц) кретање лица, животиња, трупала, возила, опреме или било којих других материја које могу преносити узрочника болести из предметних фарми или на њих;
 - д) присутност и дистрибуција вектора болести, према потреби.
- (2) Канцеларија у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ оснива заједнички центар за контролу болести како би се обезбиједила потпуна усклађеност свих мјера потребних за обезбјеђивање искорјењивања болести што је брже могуће, те у сврху извођења епидемиолошког испитивања.

Члан 9.

(Мјере у случају преноса болести између фарми)

- (1) Када надлежни ветеринарски инспектор утврди, или закључи на основу потврђених података, да је болест могла бити пренесена из других фарми на фарму из члана 4. овог Правилника или из њега на друге фарме као резултат кретања лица, животиња или возила, или на било који други начин, те друге фарме се стављају под службени надзор у складу са чланом 4. овог Правилника. Овај надзор се не укида док се службено не искључи сумња на постојање болести на тој фарми.
- (2) Када надлежни ветеринарски инспектор утврди, или закључи на основу потврђених података, да је болест могла бити пренесена из других фарми на фарму из члана 5. или из њега на друге фарме као резултат кретања лица, животиња или возила, или на било који други начин, те друге фарме се стављају под службени надзор у складу са чланом 4. овог Правилника. Овај надзор се не укида док се службено не искључи сумња на постојање болести на тој фарми.
- (3) Када се на фарми примјењују одредбе из става (2) овог члана, надлежни ветеринарски инспектор примјењује на фарму одредбе из члана 4. овог Правилника барем толико дуго колико траје максимални период инкубације болести, рачунајући од тренутка када је дошло до заразе, како је утврђено епидемиолошким испитивањем изведеном у складу са чланом 8. овог Правилника.
- (4) Ако сматра да услови то допуштају и уколико фарма задовољава услове наведене у члану 7. Правилника, надлежни ветеринарски инспектор може да ограничи мјере из ст. (1) и (2) овог члана само на дио фарме и на животиње које се на њој налазе, или само на животиње пријемчивих врста.

Члан 10.

(Успостављање зараженог и угроженог подручја)

- (1) Једном када се дијагноза једне од предметних болести службено потврди, Канцеларија уз сагласност надлежних органа ентитета и Брчко Дистрикта БиХ успоставља заражено подручје око заражене фарме са минималним радијусом од три километра, које је само окружено угроженим подручјем са минималним радијусом од 10 километара. При успостављању ових подручја мора се водити рачуна о географским, административним, еколошким и епидемиолошким факторима повезаним са предметном болешћу, као и о средствима надзора.
- (2) Када се подручја налазе на територији више држава, Канцеларија сарађује са надлежним органима тих држава при успостављању подручја наведених у ставу (1) овог члана.

- (3) Канцеларија у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ може да промијени (односно смањи или повећа, по потреби) границе подручја прописаних у ставу (1) овог члана или трајање мјера ограничења, узевши у обзир:
 - а) географске околности и еколошке факторе;
 - б) метеоролошке услове;
 - ц) присутност, расподјелу и врсту вектора;
 - д) резултате епидемиолошких испитивања изведених у складу са чланом 8. овог Правилника;
 - е) резултате лабораторијских испитивања;
 - ф) мјере надзора које су примјењене.

Члан 11.

(Мјере у успостављеном зараженом подручју)

- (1) Надлежни ветеринарски инспектор наређује и надзире да се у зараженом подручју примјењују следеће мјере:
 - а) идентификују се све фарме унутар подручја која држе животиње пријемчивих врста;
 - б) обављају се периодичне посјете фармама које имају животиње пријемчивих врста, те клинички прегледи тих животиња укључујући, ако је потребно, узимање узорака за лабораторијски преглед. Мора се водити евиденција тих посјета и налаза, а учесталост посјета мора да буде сразмјерна озбиљности епизоотије на фармама са највећим ризиком;
 - ц) забрањено је кретање и транспорт животиња пријемчивих врста по јавним или приватним путевима, осим доставних путева на фарми; надлежни ветеринарски инспектор може, међутим, да одобри одступање од ове забране за транзит животиња цестом или жељезницом без искрцавања или заустављања;
 - д) животиње пријемчивих врста морају се задржати на фарми на којој се држе, осим у случају транспорта под службеним надзором директно у клаоницу смјештену у тој зони у сврху хитног клања или, ако у тој зони нема клаонице под ветеринарским надзором, до клаонице у зони надзора коју одреди надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта БиХ. Надлежни ветеринарски инспектор може да одобри овај транспорт тек након што нареди преглед свих животиње пријемчивих врста на фарми и потврди да се ни за једну животињу не сумња да је заражена. Надлежни ветеринарски инспектор одговоран за клаоницу обавјештава се о намјери слања животиња у њу.
- (2) Мјере које се примјењују у зараженом подручју остају на снази барем толико дуго колико траје максимални период инкубације предметне болести, након што су животиње одстране са заражене фарме у складу са чланом 5. овог Правилника и након што је обављена дезинфекција у складу са чланом 16. овог Правилника. Међутим, када болест преноси вектор инсект, надлежни ветеринарски инспектор може да одреди вријеме трајања мјера и да пропише одредбе за увођење сентинел животиња. Детаљне мјере о кориштењу сентинел животиња доноси Канцеларија уз сагласност са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ. О предузетим мјерама надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ обавјештавају Канцеларију.
- (3) Након истека периода наведеног у ставу (2) овог члана, правила која се примјењују на угрожено подручје примјењиваће се такође на заражено подручје.

Члан 12.

(Мјере у угроженом подручју)

- (1) Надлежни ветеринарски инспектор наређује и надзире да се у угроженом подручју примјењују следеће мјере:

- а) идентификују се све фарме које држе животиње пријемчивих врста;
 - б) кретање животиња пријемчивих врста по јавним цестама је забрањено, осим у случају да се воде на испашу или у објекте у којима живе; надлежни ветеринарски инспектор може, међутим, да одобри одступање од ове забране за транзит животиња цестом или жељезницом без искрцавања или заустављања;
 - ц) одобрава транспорт животиња пријемчивих врста унутар угроженог подручја;
 - д) животиње пријемчивих врста морају остати унутар угроженог подручја толико дуго колико траје максимални период инкубације након најновијег забиљеженог случаја болести. Након тога, животиње могу да се одстрани из те зоне, како би се под службеним надзором транспортовале директно у клаоницу коју одреди надлежни ветеринарски инспектор у сврху хитног клања. Надлежни ветеринарски инспектор може да одобри овај транспорт тек након што нареди преглед свих животиња пријемчивих врста на фарми и потврди да се ни за једну животињу не сумња да је заражена. Надлежни ветеринарски инспектор одговоран за клаоницу обавјештава се о намјери слања животиња у њу.
- (2) Мјере које се примјењују у угроженом подручју остају на снази кроз период који је барем једнак максималном периоду инкубације након што су животиње уклоњене са фарме у складу са чланом 5. овог Правилника и након што је обављена дезинфекција у складу са чланом 16. овог Правилника. Међутим, када болест преноси вектор инсекта, надлежни ветеринарски инспектор може да одреди вријеме трајања мјера и да пропише одредбе за могуће увођење сентинел животиња. Детаљне мјере о кориштењу сентинел животиња доноси Канцеларија уз сагласност са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ. О предузетим мјерама надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ обавјештавају Канцеларију.

Члан 13.

(Премјештање животиња унутар зараженог или угроженог подручја)

- (1) Ако забране утврђене чланом 11. став (1) тачка д) и чланом 12. став (1) тачка д) овог Правилника трају више од 30 дана ради појаве даљих случајева болести па се као резултат тога појаве проблеми са држањем животиња, надлежни ветеринарски инспектор може на захтјев власника и образложење власника за такав захтјев да одобри премјештање животиња са фарме унутар зараженог или угроженог подручја, уз услов:
- а) да надлежни ветеринарски инспектор провјери чињенице;
 - б) да се обави инспекција свих животиња на фарми;
 - ц) да се клинички прегледају животиње које ће се транспортовати, са негативним резултатом;
 - д) да се свака животиња означи ушном ознаком или да се идентификује било којом другом одобреном методом;
 - е) да се одредишна фарма налази или унутар зараженог или унутар угроженог подручја.
- (2) Морају се предузети све мјере предострожности, посебно чишћење и дезинфекција камиона након транспорта, како би се избјегао ризик ширења узрочника болести током таквог транспорта.
- (3) О предузетим мјерама надлежни ветеринарски инспектор обавјештава надлежне органе ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, а они даље обавјештавају Канцеларију.

Члан 14.

(Предузимање осталих мјера у успостављеним зараженим и угроженим подручјима)

- (1) Канцеларија у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ предузима све потребне мјере како би стално информирали барем лица настањена у зараженим и угроженим подручјима о ограничењима која су на снази, те да предузму све што је потребно за одговарајућу примјену тих мјера.
- (2) Када је на одређеном подручју предметна епизоотија изузетно опасна, све додатне мјере Канцеларија усваја уз сагласност са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ.

Члан 15.

(Посебне одредбе за мјере надзора и искорјењивање болести)

Одступајући од општих одредби прописаних овим Правилником, посебне одредбе које се односе на мјере надзора и искорјењивања за сваку поједину болест:

- а) за везикуларну болест свиња наведене су у Прилогу II Правилника,
- б) за сваку од осталих болести наведених у Прилогу I Правилника, доноси Канцеларија уз сагласност са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ.

Члан 16.

(Чишћење, дезинфекција и дезинсекција)

- (1) Чишћење, дезинфекција и дезинсекција се обавља:
- а) службено одобреним дезинфицијентима и инсектицидима одобреним за стављење у промет од надлежних ентитетских органа у препорученим концентрацијама;
 - б) под службеним надзором:
 - 1) у складу са упутствима које даје надлежни ветеринарски инспектор;
 - 2) и тако да се елиминише сваки ризик од ширења или преживљавања узрочника болести;
 - ц) да по завршетку радњи из тачке б) овог члана надлежни ветеринарски инспектор провјерава јесу ли те мјере изведене исправно и је ли протекао одговарајући период, не краћи од 21 дан, како би се обезбиједило да се предметна болест у потпуности отклони прије него што се поново уведу животиње пријемчивих врста.
- (2) Поступци за чишћење и дезинфекцију заражене фарме:
- а) су за везикуларну болест свиња они који су наведени у Прилогу II;
 - б) утврђују се, у контексту припреме посебних мјера за сваку поједину болест наведену у Прилогу I, у складу са поступком наведеним у тачки б) става (1) члана 15. овог Правилника.

Члан 17.

(Референтне лабораторије)

- (1) Референтне лабораторије у Босни и Херцеговини се одређују у складу са Одлуком о одређивању овлашћених лабораторија у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 68/05 и 90/05) и то:
- а) референтна лабораторија са уређајима и стручним кадровима који омогућавају да се у сваком тренутку, а посебно када се предметна болест првобитно појави, утврди врста, подврста и иначица релевантног вируса, те да се потврде резултати добијени у регионалним дијагностичким ветеринарским лабораторијама;
 - б) референтна лабораторија у којој се тестирају реагенси који се употребљавају у референтним дијагностичким лабораторијама.

- (2) Ове референтне лабораторије које се утврђују за сваку од наведених болести, одговорне су за координацију дијагностичких стандарда и метода, те за употребу реагенса.
- (3) Референтне лабораторије одређене за сваку од наведених болести одговорне су за координацију дијагностичких стандарда и метода које утврђује свака поједина лабораторија за дијагностиковање предметне болести. У ту сврху, оне:
 - а) могу снабдијевати референтне лабораторије дијагностичким реагенсима;
 - б) провјеравају квалитет дијагностичких реагенса који се употребљавају;
 - ц) периодично изводе компаративне тестове;
 - д) чувају изолате вируса предметне болести из случајева који су потврђени;
 - е) обезбјеђују потврђивање позитивних резултата добијених у референтним дијагностичким лабораторијама.
- (4) Референтне лабораторије из става (1) овог члана морају се повезати са референтним лабораторијама Свјетске организације за здравље животиња (у даљем тексту: ОИЕ) или ЕУ.
- (5) Канцеларија води регистар овлашћених ветеринарских лабораторија у Босни и Херцеговини.

Члан 18.

(Референтне лабораторије ЕУ/ОИЕ)

- (1) Референтна лабораторија ЕУ/ОИЕ за везикуларну болест свиња наведена је у Прилогу II.
- (2) Референтне лабораторије ЕУ/ОИЕ за сваку од других болести наведених у Прилогу I биће наведени у посебним прописима.

Члан 19.

(Цијељење)

- (1) Цијељење против болести наведених у Прилогу I допуштено је само као допуна мјерама надзора које се спроводе када се појави дотична болест, у складу са следећим одредбама:
 - а) одлуку о увођењу цијељења као допуне мјерама надзора доноси министар спољне трговине и економских односа на приједлог Канцеларије;
 - б) ова се Одлука заснива посебно на следећим критеријумима:
 - 1) концентрацији животиња дотичних врста у погођеној зони;
 - 2) својствима и саставу сваког употријебљеног цјепива;
 - 3) поступцима за надзор дистрибуције, складиштења и употребе цјепива;
 - 4) врстама и старости животиња које се могу или морају цијепити;
 - 5) подручјима на којима се цијељење може или мора спровести;
 - 6) трајању кампање цијељења.
- (2) У случају наведеном у ставу (1) овог члана:
 - а) забрањује се цијељење или доцјепљивање животиња пријемчивих врста на фармама утврђеним чланом 4. овог Правилника;
 - б) забрањује се давање ињекција хиперимуног серума.
- (3) У случају прибјегавања цијељењу, примјењују се следећа правила:
 - а) све цијељене животиње се морају идентификовати помоћу јасне и читљиве ознаке у складу са посебним прописима;
 - б) све цијељене животиње морају остати унутар зоне цијељења, осим ако се шаљу на тренутно клање у

клаоницу коју је одредио надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине и у том се случају кретање животиња одобрава тек након што надлежни ветеринарски инспектор нареди преглед свих пријемчивих животиња на фарми и утврди да ни код једне животиње не постоји сумња да је заражена.

- (4) Кретање пријемчивих животиња из зоне цијељења може да се одобри у складу са посебним поступком који утврђује Канцеларија уз сагласност са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ.
- (5) Надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ редовно извјештавају Канцеларију о спровођењу мјера цијељења.
- (6) Одступајући од става (1) овог члана, министар спољне трговине и економских односа на приједлог Канцеларије, може да донесе одлуку о увођењу хитног цијељења, уз услов да то не утиче на основне интересе Босне и Херцеговине. Приликом доношења одлуке мора се посебно водити рачуна о ступњу концентрације животиња у одређеним подручјима, о потреби заштите појединих пасмина и о географском подручју на којем се цијељење изводи.

Члан 20.

(План хитних мјера)

- (1) План хитних мјера у којем су детаљно утврђене мјере потребне за одржавање спремности и високог нивоа свијести о болестима из Прилога I, а које треба спровести у случају избијања болести, израђује Канцеларија.
- (2) Планом хитних мјера одређен је начин приступа објектима, опреми, особљу и другим одговарајућим средствима која су потребна за брзо и ефикасно искорјењивање болести, те обезбијеђена сарадња са сусједним државама.
- (3) Уопштени критеријуми који се примјењују при изради плана хитних мјера наведени су у Прилогу III, с тим да се доносе зависно од болести о којој се ради. Канцеларија може да се ограничи на примјену само дијела утврђених критеријума ако су исти већ усвојени када су предати планови за примјену мјера надзора за неку другу болест.
- (4) Канцеларија мора редовно да ажурира Планове хитних мјера, како би се узео у обзир развој ситуације и специфична природа предметне болести.

Члан 21.

(Примјена Правилника)

Канцеларија у сарадњи са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ може да спроводи провјере на лицу мјеста, уколико је то потребно да би се обезбиједила једнообразна примјена овог Правилника. Надлежни ветеринарски инспектор на чијем подручју се обављају те провјере, обезбјеђује стручњацима сву потребну помоћ за обављање њихових дужности.

Члан 22.

(Прилози Правилника)

Прилози од I до III саставни су дио овог Правилника.

Члан 23.

(Прелазне одредбе)

У року од годину дана од дана ступања на снагу овог Правилника, Канцеларија уз сагласност са надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, је дужна да изради и спроведе програм едукације ветеринара и ветеринарских инспектора.

Члан 24.

(Ступање на снагу)

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 11/11
12. јануара 2011. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Др **Никола Шпирић**, с. р.

ПРИЛОГ I

ПОПИС БОЛЕСТИ КОЈЕ СЕ ОБАВЕЗНО ПРИЈАВЉУЈУ

Болест	Максимални период инкубације
Говећа куга	21 дан
Куга малих преживара	21 дан
Везикуларна болест свиња	28 дана
Болест плавог језика	40 дана
Епизоотска хеморагијска болест јелена	40 дана
Богиње оваца и коза	21 дан
Везикуларни стоматитис	21 дан
Афричка свињска куга	40 дана
Болест квржаве коже	28 дана
Грозница долине Рифт	30 дана

ПРИЛОГ II

ПОСЕБНЕ МЈЕРЕ ЗА НАДЗОР НЕКИХ БОЛЕСТИ

Осим општих одредби прописаних овим Правилником, на везикуларну болест свиња примјењују се следеће посебне одредбе.

1. Опис болести

Болест свиња која се клинички не разликује од слинавке и шапа, а узрокује везикуле на њушци, у устима, на језику, те на коронарним рубовима папака. Озбиљност ове болести значајно варира, те се може догодити да се њоме заразило крдо свиња без показивања клиничких знакова болести. Вирус може преживјети дуг временски период изван тијела, чак и у свјежем месу; крајње је отпоран на уобичајене дезинфицијенсе, те је познат по својој постојаности и стабилности у распону рН од 2,5 до 12. Због тога су потребни посебно темељно чишћење и дезинфекција.

2. Период инкубације

У смислу овог Правилника, сматра се да је максимални период инкубације 28 дана.

3. Дијагностички поступци за потврђивање и диференцијалну дијагнозу везикуларне ентеровирусне болести свиња

Детаљне методе за прикупљање материјала за дијагнозу, за лабораторијске дијагностичке тестове, за откривање антибијела и за процјену резултата лабораторијских тестова врше се у складу са Приручником за дијагностичке тестове и вакцине Свјетске организације за здравље животиња, последње издање.

4. Потврђивање појаве везикуларне болести свиња

Одступајући од члана 2. става (6) овог Правилника, појава болести се потврђује:

- на фармама на којима је вирус везикуларне болести свиња изолован било из свиња или из околине;
- на фармама на којима се налазе свиње које су серопозитивне на везикуларну болест свиња, уз услов да те свиње, или друге свиње на фарми, показују лезије карактеристичне за везикуларну болест свиња;
- на фармама на којима се налазе свиње које показују клиничке знакове болести или које су серопозитивне, уз услов да постоји директна епидемиолошка повезаност са потврђеним избијањем болести;

- код других крда у којима се открију серопозитивне свиње. У овом случају, прије него што потврди појаву болести, надлежни ветеринарски инспектор предузима додатна испитивања, посебно поновно узимање узорака и поновно тестирање у размаку од најмање 28 дана између двају узимања узорака. Одредбе из члана 4. овог Правилника остају на снази док се не заврше оваква додатна истраживања. Ако та додатна истраживања не покажу никакве доказе болести, иако су свиње још увијек серопозитивне, надлежни ветеринарски инспектор наређује да се тестиране свиње усмрте и униште под његовим надзором или да се под његовим надзором закољу у клаоници коју је одредио надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта БиХ.

Надлежни ветеринарски инспектор наређује да се свиње при доласку у клаоницу држе и кољу одвојено од других свиња, те да се њихово месо користи искључиво у унутрашњем промету.

5. Референтна лабораторија Заједнице

AFRC Institute for Animal Health, Pirbright Laboratory, Ash Road, Pirbright, Woking, Surrey GU24 0NF, Уједињено Краљевство

6. Референтна лабораторија за везикуларну болест свиња у Босни и Херцеговини ће бити одређена у складу са Одлуком о одређивању овлашћених лабораторија у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 68/05 и 90/05)

7. Заражено подручје

- Величина зараженог подручја је дефинисана чланом 10. овог Правилника.
- У случају везикуларне болести свиња, одступањем се мјере из члана 11. овог Правилника мијењају и гласе:
 - идентификују се све фарме унутар подручја која држе животиње пријемчивих врста;
 - обављају се периодичне посјете фармама која имају животиње пријемчивих врста, те клинички прегледи тих животиња укључујући, ако је потребно, узимање узорака за лабораторијски преглед; мора се водити евиденција тих посјета и налаза, а учесталост посјета мора да буде сразмјерна озбиљности епизоотије на фармама са највећим ризиком;
 - забрањено је кретање и транспорт животиња пријемчивих врста по јавним или приватним путевима, осим доставних путева на фарми. Међутим, надлежни ветеринарски инспектор може да одобри одступање од ове забране за превоз животиња цестом или жељезницом без искрцавања или заустављања;
 - међутим, надлежни ветеринарски инспектор може да допусти изузетак за свиње за клање које долазе из подручја изван зараженог подручја, а које су на путу у клаоницу смјештену у том подручју;
 - камиони и друга возила и опрема који се користе унутар зараженог подручја за превоз свиња или друге стоке или материјала који могу да буду контаминирани (нпр. крмиво, гној, гнојница, итд.), не смију да напусте:
 - фарму смјештену унутар зараженог подручја;
 - заражено подручје;
 - клаоницу,
 прије него што се очисте и дезинфикују у складу са поступцима које нареди надлежни ветеринарски инспектор. Овим се поступцима посебно осигурава да ни један камион или возило које је употребијено за превоз свиња не смије да напусти подручје док га не прегледа надлежни ветеринарски инспектор;
 - како је то утврђено чланом 16. овог Правилника, свиње се 21 дан по завршетку прелиминарног чишћења и

дезинфекције заражених фарми не смију премјештати из фарме на којој се држе; када протекне 21 дан, може се дати одобрење за премјештање свиња са дотичне фарме:

i) директно у клаоницу коју је одредио надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, првенствено у зараженом или угроженом подручју, уз услов:

- да се обави инспекција свих свиња на фарми,
- да се обави клинички преглед свиња које се отпремају у клаоницу,
- да се свака свиња означи ушном ознаком или идентификује неком другом одобреном методом,
- да се свиње превозе у возилима која је надлежни ветеринарски инспектор запечатио или под његовим надзором.

Надлежни ветеринарски инспектор одговоран за клаоницу обавјештава се о намјери слања свиња у ту клаоницу.

При доласку у клаоницу, ове се свиње држе и кољу одвојено од других свиња. Прије напуштања клаонице, возила и опрема који су били укључени у транспорт ових свиња морају да се очисте и дезинфикују.

Током инспекције прије и после клања, која се изводи у одређеној клаоници, надлежни ветеринарски инспектор мора да обрати пажњу на знакове повезане са присутношћу вируса везикуларне болести свиња.

Када се клање свиња спроводи у складу са овим одредбама, узима се статистички репрезентативан узорак крви. У случају позитивног резултата који доводи до потврђивања везикуларне болести свиња, примјењују се мјере из члана 9. става (3) овог Правилника;

ii) у изузетним околностима, директно у друге објекте смјештене унутар заштићене зоне, уз услов:

- да се обави инспекција свих свиња на фарми,
- да се обави клинички преглед свиња које се премјештају, са негативним резултатом,
- да се свака свиња означи ушном ознаком или идентификује неком другом одобреном методом;

г) свињско месо наведено у тачки ф) i):

- i) неће се извозити и мораће бити обиљежено одговарајућом ознаком за свјеже месо,
- ii) ће бити достављено, расјецано, транспортовано и складиштено мимо меса намијењеног извозу и биће кориштено на начин да се избјегне његова употреба у производима животињског поријекла намијењеним извозу.

х) Изузетно од тачке г), за свињско месо наведено у тачки ф) i) надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ могу да одобре кориштење других идентификационих ознака које се јасно разликују од постојећих.

За потребе тачке х) идентификационе ознаке морају да буду читке и неизбрисиве, слова јасно читљива и приказана. Идентификациона ознака мора да има следећи облик и да садржава следеће податке:

XY

1234

XY означава ознаку државе или подручја, а 1234 ветеринарски контролни број објекта

3. Мјере у зараженом подручју се непрекидно примјењују, барем:

а) док се не изведу све мјере утврђене чланом 16. овог Правилника;

б) док се на свим фармама у зони не обави:

- i) клинички преглед свиња који показује да нема никаквих знакова болести који би указивали на постојање везикуларне болести свиња и;
- ii) серолошки преглед статистичког узорка свиња, при којем се нису открила антителија на везикуларну болест свиња. Код израде програма за овакав серолошки преглед узима се у обзир начин преношења везикуларне болести свиња и начин на који се свиње узгајају.

Преглед и узимање узорака о којима се говори у тачкама i) и ii) не обављају се прије него што истекне рок од 28 дана након што су на зараженој фарми спроведене мјере прелиминарног чишћења и дезинфекције.

4. По истеку периода из тачке 3. овог Прилога, на заражено подручје се примјењују исте мјере које се примјењују у угроженом подручју

5. Када забране из тачке 2 ф) овог Прилога трају дуже од 30 дана ради накнадне појаве случајева болести и као последица се јавља чување животиња, надлежни ветеринарски инспектор може, на захтјев власника који има основ за овакав захтјев, да одобри премјештање животиња са фарми унутар зараженог подручја. Тачке 2 ф) и х) овог Прилога ће се примјењивати *mutatis mutandis*. Надлежни ветеринарски инспектор о томе извјештава надлежни орган ентитета и Брчко Дистрикта БиХ, а они даље Канцеларију.

8. Угрожено подручје

1. Величина угроженог подручја је дефинисана чланом 10. овог Правилника.

2. У случају везикуларне болести свиња, мјере из члана 12. овог Правилника се мијењају и гласе:

а) идентификују се све фарме које држе животиње пријемчивих врста;

б) премјештање свиња из фарме у угроженом подручју, осим директно у клаоницу, допушта се уз услов да на ту фарму није доведена ни једна свиња у протеклих 21 дан; власник или лице које је одговорно за животиње мора да води евиденцију о свим кретањима свиња;

ц) надлежни ветеринарски инспектор може да допусти кретање свиња из угроженог подручја, под условом:

- да је обављена инспекција свих свиња на фарми унутар 48 часова прије премјештања,
- да је унутар 48 часова прије премјештања обављен клинички преглед свиња које се премјештају, са негативним резултатима,
- да је унутар 14 дана прије премјештања обављен серолошки преглед статистичког узорка свиња без откривања антителија на везикуларну болест свиња. Међутим, када се ради о свињама за клање, серолошки преглед може да се обави на основу узорака крви узетих у клаоници коју је одредио надлежни ветеринарски инспектор на свом подручју. У случају позитивних резултата који потврђују постојање везикуларне болести свиња, примјењују се мјере предвиђене тачком 9. став 3. овог Прилога,
- да је свака свиња означена индивидуалном ушном ознаком или било којом другом одобреном методом идентификације,
- камиони и друга возила и опрема за транспорт свиња морају се очистити и дезинфиковати након сваког превоза;

д) камиони и друга возила и опрема који се користе за превоз свиња или других животиња или материјала који могу да буду контаминирани, а који се користе унутар

угроженог подручја, не смију да напусте то подручје док се не очисте и дезинфикују у складу са поступцима које наређује надлежни ветеринарски инспектор.

3. а) Величина угроженог подручја се може измијенити и допунити у складу са одредбама из члана 10. става (3) овог Правилника.
- б) Мјере у угроженом подручју морају се примјењивати барем:
 - i) док се не спроведу све мјере наведене у члану 16. овог Правилника;
 - ii) док се не спроведу све мјере које су потребне у зараженом подручју.

9. Опште заједничке мјере

У случају везикуларне болести свиња примјењују се додатне мјере како сlijеди:

1. у случајевима када је појава везикуларне болести свиња службено потврђена, надлежни органи обезбјеђују да се уз мјере утврђене чланом 4. ставом (2) и чланом 5. овог Правилника, уђе у траг месо свиња закланих током периода између вјероватног уношења болести на фарму и примјене службених мјера, те да се то месо под службеним надзором уништи тако да се избјегне ризик ширења вируса везикуларне болести свиња;
2. када надлежни ветеринарски инспектор има разлога за сумњу да су свиње на било којој фарми контаминирани ради кретања било којег лица, животиње или возила, или на било који други начин, за свиње на тој фарми остаје на снази ограничење кретања предвиђено чланом 9. овог Правилника, барем док се на тој фарми не спроведе:
 - а) клинички преглед свиња, са негативним резултатима;
 - б) серолошки преглед статистичког узорка свиња без откривања антитјела на везикуларну болест свиња, у складу са чланом 7. ставом 3. тачком б) ii) овог Прилога.

Прегледи наведени у тачкама а) и б) не обављају се док не протекне 28 дана од могуће контаминације просторија ради кретања лица, животиња или возила, или на било који други начин.

3. Ако се у клаоници докаже постојање везикуларне болести свиња, надлежни ветеринарски инспектор наређује:
 - а) да се све свиње у клаоници закољу без одлагања;
 - б) да се трупла и унутрашњи органи заражених и контаминираних свиња униште под службеним надзором тако да се избјегне ризик ширења вируса везикуларне болести свиња;
 - ц) да се под надзором надлежног ветеринарског инспектора очисте и дезинфикују зграде и опрема, укључујући возила, у складу са упутствима које наређује надлежни ветеринарски инспектор;
 - д) да се спроведе епидемиолошко испитивање у складу са чланом 8. овог Правилника;
 - е) да се на клање не доведе ни једна свиња док не протекне најмање 24 часа од завршеног чишћења и дезинфекције, који се изводе у складу са тачком ц).

10. Чишћење и дезинфекција заражених фарми

Осим мјера утврђених чланом 16. овог Правилника, примјењују се такође и сљедеће мјере:

1. Поступак прелиминарног чишћења и дезинфекција
 - а) Чим се одстране трупла свиња за уништавање, они дијелови просторија у којима су те свиње биле смјештене и било који други дијелови просторија који су током клања контаминирани, морају се попрскати дезинфекцијским средством које је одобрено у складу са чланом 16. овог Правилника, те чија је концентрација прикладна за везикуларну болест свиња. Употријебљено

дезинфекционо средство треба остати на површини најмање 24 часа.

- б) Свако ткиво или крв који су можда проливени током клања, морају се пажљиво сакупити и уништити заједно са трупцима (клање се увијек мора обављати на непропусној површини).
2. Поступак даљег чишћења и дезинфекције
 - а) Сав стајски гној, стеља, контаминирана храна, итд., морају се уклонити из зграда, сложити на хрпу и попрскати одобреним дезинфекцијским средством. Гнојница се обрађује методом прикладном за убијање вируса.
 - б) Сва преносива опрема мора се изнијети из просторија, те посебно очистити и дезинфиковати.
 - ц) Масноћа и друга нечистоћа морају да се уклоне са свих површина тако да се натопе средством за одмашћивање и затим исперу водом под притиском.
 - д) Затим се поново примјењује дезинфекционо средство прскањем свих површина.
 - е) Просторије које се могу запечатити треба раскужити гасом.
 - ф) Након инспекције коју обавља надлежни ветеринарски инспектор, треба се договорити о поправцима оштећених подова, зидова, итд., и одмах их извести.
 - г) Учињене поправке треба прегледати како би се обезбиједило да су обављени задовољавајуће.
 - х) Све дијелове просторија који су у потпуности без запаљивих материјала може се топлински обрадити, употребом пиштоља за бризгање пламена.
 - и) Све се површине морају попрскати алкалним дезинфекционим средством чији је pH већи од 12,5 или било којим другим одобреним дезинфекционим средством. Дезинфекционо средство треба испрати након 48 часова.

3. Поступак коначног чишћења и дезинфекције
Након 14 дана треба поновити поступак пиштољем за бризгање пламена или алкалним дезинфекционим средством (тачка 2. (х) или (и)).

11. Обнова стоке на зараженим фармама

Осим мјера утврђених чланом 5. ставом (4) овог Правилника, примјењују се и сљедеће мјере:

1. Обнова стоке не смије започети док не протекне четири седмице од завршетка прве дезинфекције просторија, тј. корака 3. поступака чишћења и дезинфекције.
2. Код поновног увођења свиња мора се узети у обзир врста пољопривредне дјелатности која се одвија на фарми, и оно мора бити у складу са једним од сљедећих поступака:
 - а) ако се ради о фармама у којима се свиње држе на отвореном, поновно довођење стоке започиње увођењем ограниченог броја сентинел одојака који су прегледани и за које је утврђено да су негативни у односу на антитјела на везикуларну болест свиња. Сентинел одојци ће се смјестити, у складу са захтјевима надлежног ветеринарског инспектора, по цијелој зараженој фарми, те ће бити клинички прегледани 28 дана након довођења на фарму и обавиће се узимање узорка за серолошко тестирање.

Ако се код ниједног од ових одојака не покажу клинички докази везикуларне болести свиња нити се развију антитјела на вирус ове болести, може се приступити потпуном обнављању стоке;

- б) код свих других облика узгоја, поновно увођење свиња одвија се или у складу са мјерама из тачке а) или се обавља потпуно обнављање, уз услов:

- да се све свиње уведу у року од осам дана и да долазе из фарми смјештених изван подручја која су под ограничењима ради везикуларне болести свиња, те да су серонегативне,
- ниједна свиња не смије напустити фарму кроз период од 60 дана након доласка посљедњих свиња,
- обновљено крдо се подвргава клиничком и серолошком прегледу у складу са захтјевима надлежног ветеринарског инспектора. Овај се преглед обавља најраније 28 дана након доласка посљедњих свиња.

ПРИЛОГ III

МИНИМАЛНИ КРИТЕРИЈУМИ ЗА ИЗРАДУ ПЛАНОВА ХИТНИХ МЈЕРА

Канцеларија мора обезбиједити да планови хитних мјера испуњавају најмање следеће захтјеве:

1. Треба предвидјети све што је потребно да се обезбиједи законска овлашћења потребна за спровођење планова хитних мјера и омогући брзо и успјешно искорјењивање болести из Прилога I овог Правилника.
2. Треба предвидјети све што је потребно да се обезбиједи приступ средствима фондова за ванредне ситуације, буџетским средствима и изворима финансирања како би се покрили сви видови борбе против болести.
3. Треба одредити ланац заповиједања који гарантује брзо и ефикасно доношење одлука у вези са епидемијом. Заједнички центар за доношење одлука одговоран је за усмјеравање свих стратегија за сузбијање болести, а директор Канцеларије је његов вођа.
4. У случају избијања болести из Прилога I овог Правилника мора се успоставити Заједнички центар за сузбијање болести који ће усклађивати спровођење свих одлука.
5. Морају постојати детаљно разрађени планови да би се у случају избијања болести из Прилога I, одмах могли успоставити локални центре за сузбијање болести како би се на локалном нивоу спровеле мјере сузбијања болести и заштите околине. Листа локалних центара за контролу болести са одговарајућом опремом мора бити наведена у Плану, као и детаљне информације о овлашћеним лицима укљученим у контролне мјере и њиховим квалификацијама и одговорностима.
6. Канцеларија мора да обезбиједи сарадњу између заједничког кризног центара за сузбијање болести, локалних кризних центара за сузбијање болести те власти и органа задужених за питања заштите околине како би обезбиједила усклађеност мјера које се предузимају у подручју ветеринарства и заштите околине.
7. Мора се основати стална стручна група, по потреби у сарадњи са другим државама, која ће пратити нове научне спознаје и помагати Канцеларији и надлежним органима ентитета и Брчко Дистрикта БиХ у осигурању спремности за могућу појаву болести из Прилога I овог Правилника.
8. Треба обезбиједити одговарајућа средства за брзо и ефикасно предузимање мјера, укључујући особље, опрему и лабораторијске капацитете. Морају се обезбиједити аранжмани за брзи превоз узорака.
9. На располагању мора бити ажурирани оперативни приручник. Он мора садржавати детаљан, опсежан и практичан опис свих поступака, упутстава и мјера сузбијања које се морају примјенити у случају избијања болести.
10. На располагању морају бити детаљни програми хитне вакцинације, укључујући податке о количини неопходних вакцина за дату болест.
11. Особље мора редовно да:
 - 11.1. усавршава знање о клиничким знаковима, епидемиолошким истраживању и сузбијању епидемија;

11.2. судјелује у симулацијским вјежбама, које се изводе:

- два пута у периоду од пет година, при чему прва вјежба мора почети најкасније три године након одобрења плана, или
- у периоду од пет година након ефикасног сузбијања и искорјењивања велике епидемије, или
- једна од двије вјежбе из алинеје 1. ове подтачке замјењује се симулацијском вјежбом која се захтијева у оквиру планова хитних мјера за друге велике епидемије копнених животиња, или
- изузетно од алинеје прве ове подтачке и у складу са одговарајућим одредбама Плана хитних мјера, а када се ради о мањој густоћи популације животиња пријемчивих врста, Канцеларија организује судјеловање и доприноси симулационим вјежбама спремности које се изводе у сусједним државама, а у вези са свим животињама које припадају врстама пријемчивим на болест из Прилога I овог Правилника.

11.3. судјелује у програму оспособљавања у подручју комуникационих вјештина како би могли организовати информативне кампање о болести, намијењене органима власти, сточарима и ветеринарима.

12. При изради Плана хитних мјера узимају се у обзир средства која су потребна за сузбијање великог броја избијања болести који се јављају у кратком периоду и које узрокује више антигенски различитих серотипова или сојева.
13. Не искључујући ветеринарске захтјеве, План хитних мјера се припрема како би се обезбиједило да у случају избијања болести из Прилога I овог Правилника, свако масовно уништавање лешина и животињског отпада буде обављено на начин којим се не угрожава здравље људи и да се при том користе поступци и методе које спречавају сваки штетни učinak на околину који је могуће спријечити, а нарочито на начин:
 - којим је опасност за тло, ваздух, површинске и подземне воде, биљке и животиње сведена на најмању могућу мјеру,
 - којим су сметње због буке или мириса сведене на најмању могућу мјеру,
 - којим су штетни учинци на крајолик и на мјеста од посебног значења сведена на најмању могућу мјеру.
14. У Плану морају бити наведена мјеста и предузећа за обраду и нешкодљиво уништавање лешина и животињског отпада у случају избијања болести из Прилога I овог Правилника.
15. Канцеларија и надлежни органи ентитета и Брчко Дистрикта БиХ морају обезбиједити да пољопривредници, сеоско становништво, као и становништво у цјелини, буду редовно обавјештавани о најновијим догађајима. Становницима погођеног подручја мора се обезбиједити могућност успостављања директне и доступне везе (између осталог, путем телефона за помоћ) као и обавјештавање путем локалних и регионалних средстава информисања.

Na osnovu člana 15. stav 2. Zakona o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 34/02) i člana 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine, na 140. sjednici održanoj 12. januara 2011. godine, donijelo je

PRAVILNIK O MJERAMA ZA KONTROLU ODREĐENIH BOLESTI ŽIVOTINJA I POSEBNE MJERE ZA VEZIKULARNU BOLEST SVINJA

Član 1.

(Predmet)

Ovim Pravilnikom propisuju se opće mjere nadzora koje se primjenjuju u slučaju pojave jedne od bolesti navedenih u Prilogu I koji je sastavni dio ovog Pravilnika.

Član 2.

(Definicije)

U smislu ovog Pravilnika, primjenjuju se slijedeće definicije:

- a) *farma* je svaki objekt, zgrada ili mjesto, a u slučaju otvorenog prostora, bilo koje mjesto na kom se životinje uzgajaju, drže ili se na neki drugi način njima postupa;
- b) *životinja* je bilo koja domaća životinja koja pripada vrstama podložnim direktnom uticaju dotične bolesti, ili bilo koja divlja životinja koja pripada kičmenjacima za koju postoji vjerovatnost da će sudjelovati u epidemiologiji te bolesti, djelujući kao prijenosnik ili kao rezervoar zaraze;
- c) *vektor* je bilo koja životinja iz vrste kičmenjaka ili beskičmenjaka koja na mehanički ili biološki način može prenositi i širiti uzročnika dotične bolesti;
- d) *držatelj* je vlasnik ili bilo koje lice ili lica, privatna ili pravna, koja ima vlasništvo nad životinjama ili koji je zadužen za uzgoj navedenih životinja, za finansijsku nagradu ili bez nje;
- e) *period inkubacije* je vremenski period koji će vjerovatno proteći između izloženosti uzročniku bolesti i pojave kliničkih simptoma. Trajanje ovog perioda je ono koje je navedeno u Prilogu I za predmetnu bolest;
- f) *potvrda bolesti* je potvrda pojave bolesti na osnovu rezultata kliničkog pregleda, propisane laboratorijske metode i rezultata epidemiološkog istraživanja;
- g) *nadležni organi* za provođenje ovog Pravilnika su:
 - 1) Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine - Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured);
 - 2) nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine - su nadležni organi definirani Zakonom o veterinarstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 46/00), Zakonom o veterinarstvu u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik RS", broj 42/08) i Zakonom o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 34/02);
 - 3) nadležni veterinarski inspekcijски organi su nadležni organi definirani Zakonom o inspekcijama Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 62/05) i Zakonom o inspekcijama u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik RS", broj 74/10);
- h) *nadležni veterinarski inspektor* je inspektor zadužen za određeno administrativno područje.

Član 3.

(Prijava na sumnju na pojavu bolesti)

Svaka sumnja na pojavu bolesti iz Priloga I prijavljuje se u skladu s Odlukom o zaraznim bolestima ("Službeni glasnik BiH", broj 44/03).

Član 4.

(Mjere u slučajevima sumnje na pojavu bolesti na farmi)

- (1) Kada se sumnja da su životinje na farmi zaražene ili kontaminirane jednom od bolesti navedenih u Prilogu I,

nadležni veterinarski inspektor je dužan odmah narediti i nadzirati sve što je potrebno za službenu istragu kako bi se potvrdila ili isključila pojava dotične bolesti, a posebno mora zatražiti da se uzmu uzorci potrebni za laboratorijsko ispitivanje. U tu se svrhu predmetne životinje mogu transportovati do laboratorija pod nadzorom nadležnog veterinarskog inspektora koji će preduzeti odgovarajuće mjere za sprječavanje širenja bolesti.

- (2) Čim dobije obavijest o sumnji na pojavu bolesti, nadležni veterinarski inspektor stavlja farmu pod službeni nadzor i posebno naređuje:
 - a) da se izvede popis svih kategorija životinja prijemčivih vrsta, te da se za svaku od ovih kategorija evidentira broj životinja koje su već uginule, koje su zaražene ili koje bi mogle biti zaražene ili kontaminirane. Ovaj se popis mora voditi ažurno, kako bi obuhvatio životinje koje se okote ili koje uginu tokom perioda sumnje. Podaci u popisu moraju biti ažurni te se na zahtjev moraju predložiti i mogu se provjeriti pri svakom posjetu;
 - b) da se sve životinje prijemčivih vrsta na farmi drže u svojim prebivališnim prostorijama ili da se zatvore na nekom drugom mjestu gdje mogu biti izolirane, uzvešći u obzir, po potrebi, moguću ulogu vektora;
 - c) da niti jedna životinja koja pripada prijemčivim vrstama ne ulazi na farmu niti napušta farmu;
 - d) da sva kretanja budu predmet odobrenja nadležnog veterinarskog inspektora, koji propisuje uslove za sprječavanje bilo kakvog rizika od širenja bolesti; da se odgovarajuća sredstva dezinfekcije postave na ulazima i izlazima zgrada ili prostora u kojima su smještene životinje prijemčivih vrsta, kao i na ulazima i izlazima same farme. Ovo se odnosi na kretanja:
 - 1) lica, životinja drugih vrsta koje nisu prijemčive na tu bolest i vozila u i iz farme;
 - 2) mesa ili trupla životinja, ili stočne hrane, opreme, otpada, izmeta, stelje, stajskog gnoja, ili bilo čega što bi moglo prenijeti dotičnu bolest;
 - e) da se provede epidemiološko ispitivanje u skladu s članom 8. ovog Pravilnika.
- (3) Dok ne stupe na snagu službene mjere propisane u stavu (2) ovog člana, vlasnik ili uzgajatelj bilo koje životinje kod koje postoji sumnja na bolest mora preduzeti sve odgovarajuće mjere kako bi osigurao usklađenost sa stavom (2) ovog člana, izuzev tačke e) ovog stava.
- (4) Nadležni veterinarski inspektor može primijeniti bilo koje mjere iz stava (2) ovog člana na druge farme, ukoliko njihov smještaj, njihova konfiguracija ili kontakti s farmom za koje postoji sumnja na bolest daju razloga za sumnju na moguću kontaminaciju.
- (5) Mjere navedene u st. (1) i (2) ovog člana se ne opozivaju dok nadležni veterinarski inspektor ne isključi sumnju na postojanje bolesti.

Član 5.

(Mjere u slučajevima kada je potvrđena prisutnost bolesti na farmi)

- (1) Jednom kada se službeno potvrdi da je na farmi prisutna jedna od bolesti navedenih u Prilogu I, nadležni veterinarski inspektor osim mjera propisanih u članu 4. stav (2) ovog Pravilnika naređuje slijedeće mjere:
 - a) sve prijemčive vrste na farmi ubijaju se na licu mjesta bez odlaganja. Životinje koje su uginule ili su ubijene spaljuju se ili pokapaju na licu mjesta, ako je to moguće, ili se neškodljivo uklanjaju u pogonu za zbrinjavanje strвина. Ove se radnje obavljaju tako da se rizik od širenja uzročnika bolesti svede na minimum;

- b) bilo koja supstanca ili otpad, kao što su stočna hrana, stelja, stajski gnoj ili izmet, koji su podložni kontaminaciji, moraju se uništiti ili obraditi na odgovarajući način. Ovakva obrada, izvedena u skladu s uputama nadležnog veterinarskog inspektora, mora osigurati da će se uništiti svaki uzročnik bolesti ili vektor uzročnika bolesti;
 - c) nakon izvođenja mjera navedenih u tač. a) i b) ovog stava, moraju se u skladu s članom 16. ovog Pravilnika očistiti i dezinficirati zgrade koje su se koristile za smještaj životinja prijemčivih vrsta, njihova okolina, vozila koja su bila upotrijebljena za transport i sva oprema koja bi mogla biti kontaminirana;
 - d) izvođenje epidemiološkog ispitivanja u skladu s članom 8. ovog Pravilnika.
- (2) U slučaju zakapanja, ono mora biti dovoljno duboko da bi spriječilo životinje mesojede u iskapanju strвина ili otpada navedenih u stavu (1) tač. a) i b) ovog člana, te mora biti obavljeno u prikladnom tlu kako bi se spriječila kontaminacija vodenih tokova ili bilo kakvo drugo onečišćenje okoliša.
- (3) Nadležni veterinarski inspektor može proširiti mjere predviđene stavom (1) ovog člana na druge susjedne farme, ukoliko njihov smještaj, njihova konfiguracija ili kontakti sa farmom na kojoj je potvrđena pojava bolesti daju razloga za sumnju na moguću kontaminaciju.
- (4) Ponovno nastanjivanje životinja na farmi odobrava nadležni veterinarski inspektor, nakon provedbe svih postupaka čišćenja i dezinfekcije u skladu s članom 16. ovog Pravilnika.

Član 6.

(Mjere u slučajevima kada se sumnja ili kada je potvrđena prisutnost bolesti kod divljih životinja)

Kada su zaražene ili se sumnja da su zaražene životinje koje žive u divljini, nadležni veterinarski inspektor mora narediti preduzimanje odgovarajućih mjera u skladu s drugim propisima koji se odnose na mjere sprječavanja širenja bolesti kod divljih životinja.

Član 7.

(Mjere u slučajevima kada je potvrđena prisutnost bolesti na farmama koje se sastoje od različitih proizvodnih jedinica)

- (1) Kada se radi o farmama koje se sastoje od dviju ili više odvojenih proizvodnih jedinica, Ured, uz saglasnost s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Brčko Distrikt BiH), može odstupiti od zahtjeva iz člana 5. stav (1) tačka a) ovog Pravilnika u odnosu na zdrave proizvodne jedinice farmi koje je zaraženo, uz uslov da je nadležni veterinarski inspektor utvrdio da su struktura i veličina tih jedinica kao i operacije koje se u njima izvode takvi da su posve odvojeni što se tiče smještaja, uzgoja, osoblja, opreme i hrane, kako bi se spriječilo širenje uzročnika bolesti s jedne jedinice na drugu.
- (2) Ukoliko se koriste odstupanja iz stava (1) ovog člana, Ured uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta BiH mora izraditi detaljna pravila za njihovu primjenu u svjetlu jamstava koja se mogu osigurati u pogledu zdravlja životinja.
- (3) Nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH moraju o odstupanju iz stava (1) ovog člana, bez odgađanja, obavijestiti Ured.

Član 8.

(Epidemiološko ispitivanje)

- (1) Epidemiološko istraživanje mora biti provedeno, od strane veterinara koji je obučen za provođenje takvog istraživanja, na osnovu upitnika koji je sastavni dio Plana hitnih mjera

kako bi se omogućilo standardizirano, brzo i ciljano prikupljanje podataka. Takvo prikupljanje podataka najmanje mora obuhvatiti sljedeće:

- a) dužinu vremena tokom kojeg je bolest mogla biti prisutna na farmi prije postavljanja sumnje ili prijave bolesti;
 - b) mogući izvor bolesti na farmi i utvrđivanje drugih farmi na kojima se nalaze životinje sumnjive da su zaražene ili životinje sumnjive da su kontaminirane iz istoga izvora bolesti;
 - c) kretanje lica, životinja, trupala, vozila, opreme ili bilo kojih drugih supstanci koje mogu prenositi uzročnika bolesti iz predmetnih farmi ili na njih;
 - d) prisutnost i distribucija vektora bolesti, prema potrebi.
- (2) Ured u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH osniva zajednički centar za kontrolu bolesti kako bi se osigurala potpuna usklađenost svih mjera potrebnih za osiguravanje iskorjenjivanja bolesti što je brže moguće, te u svrhu izvođenja epidemiološkog ispitivanja.

Član 9.

(Mjere u slučaju prijenosa bolesti između farmi)

- (1) Kada nadležni veterinarski inspektor utvrdi, ili zaključi na osnovu potvrđenih podataka, da je bolest mogla biti prenesena iz drugih farmi na farmu iz člana 4. ovog Pravilnika ili iz njega na druge farme kao rezultat kretanja lica, životinja ili vozila, ili na bilo koji drugi način, te druge farme se stavljaju pod službeni nadzor u skladu s članom 4. ovog Pravilnika. Ovaj se nadzor ne ukida dok se službeno ne isključi sumnja na postojanje bolesti na toj farmi.
- (2) Kada nadležni veterinarski inspektor utvrdi, ili zaključi na osnovu potvrđenih podataka, da je bolest mogla biti prenesena iz drugih farmi na farmu iz člana 5. ili iz njega na druge farme kao rezultat kretanja lica, životinja ili vozila, ili na bilo koji drugi način, te druge farme se stavljaju pod službeni nadzor u skladu s članom 4. ovog Pravilnika. Ovaj se nadzor ne ukida dok se službeno ne isključi sumnja na postojanje bolesti na toj farmi.
- (3) Kada se na farmi primjenjuju odredbe iz stava (2) ovog člana, nadležni veterinarski inspektor primjenjuje na farmu odredbe iz člana 4. ovog Pravilnika barem toliko dugo koliko traje maksimalni period inkubacije bolesti, računajući od trenutka kada je došlo do zaraze, kako je utvrđeno epidemiološkim ispitivanjem izvedenom u skladu s članom 8. ovog Pravilnika.
- (4) Ako smatra da uslovi to dopuštaju i ukoliko farma zadovoljava uslove navedene u članu 7. Pravilnika, nadležni veterinarski inspektor može ograničiti mjere iz st. (1) i (2) ovog člana samo na dio farme i na životinje koje se na njoj nalaze, ili samo na životinje prijemčivih vrsta.

Član 10.

(Uspostava zaraženog i ugroženog područja)

- (1) Jednom kada se dijagnoza jedne od predmetnih bolesti službeno potvrdi, Ured uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta BiH uspostavlja zaraženo područje oko zaražene farme s minimalnim radijusom od tri kilometra, koje je samo okruženo ugroženim područjem s minimalnim radijusom od 10 kilometara. Pri uspostavi ovih područja mora se voditi računa o geografskim, administrativnim, ekološkim i epidemiološkim faktorima povezanim s predmetnom bolešću, kao i o sredstvima nadzora.
- (2) Kada se područja nalaze na teritoriji više država, Ured surađuje s nadležnim organima tih država pri uspostavi područja navedenih u stavu (1) ovog člana.
- (3) Ured u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH može promijeniti (odnosno smanjiti ili

povećati, po potrebi) granice područja propisanih u stavu (1) ovog člana ili trajanje mjera ograničenja, uzevši u obzir:

- geografske okolnosti i ekološke faktore;
- meteorološke uslove;
- prisutnost, raspodjelu i vrstu vektora;
- rezultate epidemioloških ispitivanja izvedenih u skladu s članom 8. ovog Pravilnika;
- rezultate laboratorijskih ispitivanja;
- mjere nadzora koje su primijenjene.

Član 11.

(Mjere u uspostavljenom zaraženom području)

- Nadležni veterinarski inspektor naređuje i nadzire da se u zaraženom području primjenjuju slijedeće mjere:

- identificiraju se sve farme unutar područja koja drže životinje prijemčivih vrsta;
- obavljaju se periodične posjete farmama koje imaju životinje prijemčivih vrsta, te klinički pregledi tih životinja uključujući, ako je potrebno, uzimanje uzoraka za laboratorijski pregled; mora se voditi evidencija tih posjeta i nalaza, a učestalost posjeta mora biti razmjerna ozbiljnosti epizootije na farmama s najvećim rizikom;
- zabranjeno je kretanje i transport životinja prijemčivih vrsta po javnim ili privatnim putevima, osim dostavnih puteva na farmi. Nadležni veterinarski inspektor može, međutim, odobriti odstupanje od ove zabrane za tranzit životinja cestom ili željeznicom bez iskrcavanja ili zaustavljanja;
- životinje prijemčivih vrsta se moraju zadržati na farmi na kojoj se drže, osim u slučaju transporta pod službenim nadzorom direktno u klaonicu smještenu u toj zoni u svrhu hitnog klanja ili, ako u toj zoni nema klaonice pod veterinarskim nadzorom, do klaonice u zoni nadzora koju odredi nadležni organ entiteta i Brčko Distrikta BiH. Nadležni veterinarski inspektor može odobriti ovaj transport tek nakon što naredi pregled svih životinja prijemčivih vrsta na farmi i potvrdi da se ni za jednu životinju ne sumnja da je zaražena. Nadležni veterinarski inspektor odgovoran za klaonicu obavještava se o namjeri slanja životinja u nju.

- Mjere koje se primjenjuju u zaraženom području ostaju na snazi barem toliko dugo koliko traje maksimalni period inkubacije predmetne bolesti, nakon što su životinje odstranjene sa zaražene farme u skladu s članom 5. ovog Pravilnika i nakon što je obavljena dezinfekcija u skladu s članom 16. ovog Pravilnika. Međutim, kada bolest prenosi vektor insekt, nadležni veterinarski inspektor može odrediti vrijeme trajanja mjera i propisati odredbe za uvođenje sentinel životinja. Detaljne mjere o korištenju sentinel životinja donosi Ured uz saglasnost sa nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH. O preduzetim mjerama nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH obavještavaju Ured.
- Nakon isteka perioda navedenog u stavu (2) ovog člana, pravila koja se primjenjuju na ugroženo područje primjenjivat će se također na zaraženo područje.

Član 12.

(Mjere u ugroženom području)

- Nadležni veterinarski inspektor naređuje i nadzire da se u ugroženom području primjenjuju slijedeće mjere:

- identificiraju se sve farme koje drže životinje prijemčivih vrsta;
- kretanje životinja prijemčivih vrsta po javnim cestama je zabranjeno, osim u slučaju da se vode na ispašu ili u objekte u kojima žive. Nadležni veterinarski inspektor može, međutim, odobriti odstupanje od ove zabrane za

tranzit životinja cestom ili željeznicom bez iskrcavanja ili zaustavljanja;

- odobrava transport životinja prijemčivih vrsta unutar ugroženog područja;
- životinje prijemčivih vrsta moraju ostati unutar ugroženog područja toliko dugo koliko traje maksimalni period inkubacije nakon najnovijeg zabilježenog slučaja bolesti. Nakon toga, životinje se mogu odstraniti iz te zone, kako bi se pod službenim nadzorom transportovale direktno u klaonicu koju odredi nadležni veterinarski inspektor u svrhu hitnog klanja. Nadležni veterinarski inspektor može odobriti ovaj transport tek nakon što naredi pregled svih životinja prijemčivih vrsta na farmi i potvrdi da se ni za jednu životinju ne sumnja da je zaražena. Nadležni veterinarski inspektor odgovoran za klaonicu obavještava se o namjeri slanja životinja u nju.

- Mjere koje se primjenjuju u ugroženom području ostaju na snazi kroz period koji je barem jednak maksimalnom periodu inkubacije nakon što su životinje uklonjene s farme u skladu s članom 5. ovog Pravilnika i nakon što je obavljena dezinfekcija u skladu s članom 16. ovog Pravilnika. Međutim, kada bolest prenosi vektor insekta, nadležni veterinarski inspektor može odrediti vrijeme trajanja mjera i propisati odredbe za moguće uvođenje sentinel životinja. Detaljne mjere o korištenju sentinel životinja donosi Ured uz saglasnost s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH. O preduzetim mjerama nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH obavještavaju Ured.

Član 13.

(Premještanje životinja unutar zaraženog ili ugroženog područja)

- Ako zabrane utvrđene članom 11. stav (1) tačka d) i članom 12. stav (1) tačka d) ovog Pravilnika traju više od 30 dana radi pojave daljnjih slučajeva bolesti pa se kao rezultat toga pojave problemi s držanjem životinja, nadležni veterinarski inspektor može na zahtjev vlasnika i obrazloženje vlasnika za takav zahtjev odobriti premještanje životinja s farme unutar zaraženog ili ugroženog područja, uz uslov:
 - da nadležni veterinarski inspektor provjeri činjenice;
 - da se obavi inspekcija svih životinja na farmi;
 - da se klinički pregledaju životinje koje će se transportovati, s negativnim rezultatom;
 - da se svaka životinja označi ušnom oznakom ili da se identifikira bilo kojom drugom odobrenom metodom;
 - da se odredišna farma nalazi ili unutar zaraženog ili unutar ugroženog područja.
- Moraju se preduzeti sve mjere predostrožnosti, posebno čišćenje i dezinfekcija kamiona nakon transporta, kako bi se izbjegao rizik širenja uzročnika bolesti tokom takvog transporta.
- O preduzetim mjerama nadležni veterinarski inspektor obavještava nadležne organe entiteta i Brčko Distrikta BiH, a oni dalje obavještavaju Ured.

Član 14.

(Preduzimanje ostalih mjera u uspostavljenim zaraženim i ugroženim područjima)

- Ured u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH preduzima sve potrebne mjere kako bi stalno informirali barem lica nastanjena u zaraženim i ugroženim područjima o ograničenjima koja su na snazi, te da preduzmu sve što je potrebno za odgovarajuću primjenu tih mjera.
- Kada je na određenom području predmetna epizootija izuzetno opasna, sve dodatne mjere Ured usvaja uz saglasnost s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH.

Član 15.

(Posebne odredbe za mjere nadzora i iskorjenjivanje bolesti)

Odstupajući od općih odredbi propisanih ovim Pravilnikom, posebne odredbe koje se odnose na mjere nadzora i iskorjenjivanja za svaku pojedinu bolest:

- a) za vezikularnu bolest svinja navedene su u Prilogu II Pravilnika,
- b) za svaku od ostalih bolesti navedenih u Prilogu I Pravilnika, donosi Ured uz saglasnost s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH.

Član 16.

(Čišćenje, dezinfekcija i dezinsekcija)

- (1) Čišćenje, dezinfekcija i dezinsekcija se obavlja:

- a) službeno odobrenim dezinficijensima i insekticidima odobrenim za stavljanje u promet od nadležnih entitetskih organa u preporučenim koncentracijama;
- b) pod službenim nadzorom:
 - 1) u skladu s uputama koje daje nadležni veterinarski inspektor;
 - 2) i tako da se eliminira svaki rizik od širenja ili preživljavanja uzročnika bolesti;
- c) da po završetku radnji iz tačke b) ovog člana nadležni veterinarski inspektor provjerava jesu li te mjere izvedene ispravno i je li protekao odgovarajući period, ne kraći od 21 dan, kako bi se osiguralo da se predmetna bolest u potpunosti otkloni prije nego što se ponovo uvedu životinje prijemčivih vrsta.

- (2) Postupci za čišćenje i dezinfekciju zaražene farme:

- a) su za vezikularnu bolest svinja oni koji su navedeni u Prilogu II;
- b) utvrđuju se, u kontekstu pripreme posebnih mjera za svaku pojedinu bolest navedenu u Prilogu I, u skladu s postupkom navedenim u tački b) stava (1) člana 15. ovog Pravilnika.

Član 17.

(Referentne laboratorije)

- (1) Referentne laboratorije u Bosni i Hercegovini se određuju u skladu s Odlukom o određivanju ovlaštenih laboratorija u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 68/05 i 90/05) i to:

- a) referentna laboratorija s uređajima i stručnim kadrovima koji omogućavaju da se u svakom trenutku, a posebno kada se predmetna bolest prvobitno pojavi, utvrdi vrsta, podvrsta i inačica relevantnog virusa, te da se potvrde rezultati dobiveni u regionalnim dijagnostičkim veterinarskim laboratorijama;
- b) referentna laboratorija u kojoj se testiraju reagensi koji se upotrebljavaju u referentnim dijagnostičkim laboratorijama.

- (2) Ove referentne laboratorije koje se utvrđuju za svaku od navedenih bolesti, odgovorne su za koordiniranje dijagnostičkih standarda i metoda, te za upotrebu reagensa.

- (3) Referentne laboratorije određene za svaku od navedenih bolesti odgovorne su za koordiniranje dijagnostičkih standarda i metoda koje utvrđuje svaka pojedina laboratorija za dijagnosticiranje predmetne bolesti. U tu svrhu, one:

- a) mogu snabdijevati referentne laboratorije dijagnostičkim reagensima;
- b) provjeravaju kvalitet dijagnostičkih reagensa koji se upotrebljavaju;
- c) periodično izvode komparativne testove;
- d) čuvaju izolate virusa predmetne bolesti iz slučajeva koji su potvrđeni;

- e) osiguravaju potvrđivanje pozitivnih rezultata dobijenih u referentnim dijagnostičkim laboratorijama.

- (4) Referentne laboratorije iz stava (1) ovog člana moraju se povezati s referentnim laboratorijama Svjetske organizacije za zdravlje životinja (u daljnjem tekstu: OIE) ili EU.

- (5) Ured vodi registar ovlaštenih veterinarskih laboratorija u Bosni i Hercegovini.

Član 18.

(Referentne laboratorije EU/OIE)

- (1) Referentna laboratorija EU/OIE za vezikularnu bolest svinja navedena je u Prilogu II.

- (2) Referentne laboratorije EU/OIE za svaku od drugih bolesti navedenih u Prilogu I bit će navedeni u posebnim propisima.

Član 19.

(Cijepljenje)

- (1) Cijepljenje protiv bolesti navedenih u Prilogu I dopušteno je samo kao dopuna mjerama nadzora koje se provode kada se pojavi dotična bolest, u skladu sa slijedećim odredbama:

- a) odluku o uvođenju cijepljenja kao dopune mjerama nadzora donosi ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa na prijedlog Ureda;
- b) ova se Odluka zasniva posebno na slijedećim kriterijima:
 - 1) koncentraciji životinja dotičnih vrsta u pogodenoj zoni;
 - 2) svojstvima i sastavu svakog upotrijebljenog cjepiva;
 - 3) postupcima za nadzor distribucije, skladištenja i upotrebe cjepiva;
 - 4) vrstama i dobi životinja koje se mogu ili moraju cijepiti;
 - 5) područjima na kojima se cijepljenje može ili mora provesti;
 - 6) trajanju kampanje cijepljenja.

- (2) U slučaju navedenom u stavu (1) ovog člana:

- a) zabranjuje se cijepljenje ili docjepljivanje životinja prijemčivih vrsta na farmama utvrđenim članom 4. ovog Pravilnika;
- b) zabranjuje se davanje injekcija hiperimunog seruma.

- (3) U slučaju pribjegavanja cijepljenju, primjenjuju se slijedeća pravila:

- a) sve cijepjene životinje se moraju identificirati pomoću jasne i čitljive oznake u skladu s posebnim propisima;
- b) sve cijepjene životinje moraju ostati unutar zone cijepljenja, osim ako se šalju na trenutno klanje u klaonicu koju je odredio nadležni organ entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i u tom se slučaju kretanje životinja odobrava tek nakon što nadležni veterinarski inspektor naredi pregled svih prijemčivih životinja na farmi i utvrdi da niti kod jedne životinje ne postoji sumnja da je zaražena.

- (4) Kretanje prijemčivih životinja iz zone cijepljenja može se odobriti u skladu s posebnim postupkom koji utvrđuje Ured uz saglasnost s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH.

- (5) Nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH redovno izvještavaju Ured o provođenju mjera cijepljenja.

- (6) Odstupajući od stava (1) ovog člana, ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa na prijedlog Ureda, može donijeti odluku o uvođenju hitnog cijepljenja, uz uslov da to ne utiče na osnovne interese Bosne i Hercegovine. Prilikom donošenja odluke mora se posebno voditi računa o stupnju koncentracije životinja u određenim područjima, o potrebi zaštite pojedinih pasmina i o geografskom području na kojem se cijepljenje izvodi.

Члан 20.

(Plan hitnih mjera)

- (1) Plan hitnih mjera u kojem su detaljno utvrđene mjere potrebne za održavanje spremnosti i visokog nivoa svijesti o bolestima iz Priloga I, a koje treba provesti u slučaju izbijanja bolesti, izrađuje Ured.
- (2) Planom hitnih mjera određen je način pristupa objektima, opremi, osoblju i drugim odgovarajućim sredstvima koja su potrebna za brzo i efikasno iskorjenjivanje bolesti, te osigurana saradnja sa susjednim državama.
- (3) Općeniti kriteriji koji se primjenjuju pri izradi plana hitnih mjera navedeni su u Prilogu III, s tim da se donose zavisno od bolesti o kojoj se radi. Ured se može ograničiti na primjenu samo dijela utvrđenih kriterija ako su isti već usvojeni kada su predani planovi za primjenu mjera nadzora za neku drugu bolest.
- (4) Ured mora redovno ažurirati Planove hitnih mjera, kako bi se uzeo u obzir razvoj situacije i specifična priroda predmetne bolesti.

Члан 21.

(Primjena Pravilnika)

Ured u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH može provoditi provjere na licu mjesta, ukoliko je to potrebno da bi se osigurala jednoobrazna primjena ovog Pravilnika. Nadležni veterinarski inspektor na čijem području se obavljaju te provjere, osigurava stručnjacima svu potrebnu pomoć za obavljanje njihovih dužnosti.

Члан 22.

(Prilozi Pravilnika)

Prilozi od I do III sastavni su dio ovog Pravilnika.

Члан 23.

(Prijelazne odredbe)

U roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Pravilnika, Ured uz saglasnost s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, je dužan izraditi i provesti program edukacije veterinara i veterinarskih inspektora.

Члан 24.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 11/11
12. januara 2011. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Vijeća ministara BiH
Dr. Nikola Špirić, s. r.

PRILOG I

POPIS BOLESTI KOJE SE OBAVEZNO PRIJAVLJUJU

Bolest	Maksimalni period inkubacije
Goveda kuga	21 dan
Kuga malih preživara	21 dan
Vezikularna bolest svinja	28 dana
Bolest plavog jezika	40 dana
Epizootska hemoragijska bolest jelena	40 dana
Boginje ovaca i koza	21 dan
Vezikularni stomatitis	21 dan
Afrička svinjska kuga	40 dana
Bolest kvrgave kože	28 dana
Grozница doline Rift	30 dana

PRILOG II

POSEBNE MJERE ZA NADZOR NEKIH BOLESTI

Osim općih odredbi propisanih ovim Pravilnikom, na vezikularnu bolest svinja primjenjuju se slijedeće posebne odredbe.

1. Opis bolesti

Bolest svinja koja se klinički ne razlikuje od slinavke i šapa, a uzrokuje vezikule na njušci, u ustima, na jeziku, te na koronarnim rubovima papaka. Ozbiljnost ove bolesti značajno varira, te se može dogoditi da se njome zarazilo krdo svinja bez pokazivanja kliničkih znakova bolesti. Virus može preživjeti dug vremenski period izvan tijela, čak i u svježem mesu; krajnje je otporan na uobičajene dezinficijense, te je poznat po svojoj postojanosti i stabilnosti u rasponu pH od 2,5 do 12. Stoga su potrebni posebno temeljno čišćenje i dezinfekcija.

2. Period inkubacije

U smislu ovog Pravilnika, smatra se da je maksimalni period inkubacije 28 dana.

3. Dijagnostički postupci za potvrđivanje i diferencijalnu dijagnozu vezikularne enterovirusne bolesti svinja

Detaljne metode za prikupljanje materijala za dijagnozu, za laboratorijske dijagnostičke testove, za otkrivanje antitijela i za procjenu rezultata laboratorijskih testova vrše se u skladu s Priručnikom za dijagnostičke testove i vakcine Svjetske organizacije za zdravlje životinja, posljednje izdanje.

4. Potvrđivanje pojave vezikularne bolesti svinja

Odstupajući od člana 2. stava (6) ovog Pravilnika, pojava bolesti se potvrđuje:

- a) na farmama na kojima je virus vezikularne bolesti svinja izoliran bilo iz svinja ili iz okoline;
- b) na farmama na kojima se nalaze svinje koje su seropozitivne na vezikularnu bolest svinja, uz uslov da te svinje, ili druge svinje na farmi, pokazuju lezije karakteristične za vezikularnu bolest svinja;
- c) na farmama na kojima se nalaze svinje koje pokazuju kliničke znakove bolesti ili koje su seropozitivne, uz uslov da postoji direktna epidemiološka povezanost s potvrđenim izbijanjem bolesti;
- d) kod drugih krda u kojima se otkriju seropozitivne svinje. U ovom slučaju, prije nego što potvrdi pojavu bolesti, nadležni veterinarski inspektor preduzima dodatna ispitivanja, posebno ponovno uzimanje uzoraka i ponovno testiranje u razmaku od najmanje 28 dana između dvaju uzimanja uzoraka. Odredbe iz člana 4. ovog Pravilnika ostaju na snazi dok se ne završe ovakva dodatna istraživanja. Ako ta dodatna istraživanja ne pokažu nikakve dokaze bolesti, iako su svinje još uvijek seropozitivne, nadležni veterinarski inspektor naređuje da se testirane svinje usmrte i unište pod njegovim nadzorom ili da se pod njegovim nadzorom zakolju u klaonici koju je odredio nadležni organ entiteta i Brčko Distrikta BiH.

Nadležni veterinarski inspektor naređuje da se svinje pri dolasku u klaonicu drže i kolju odvojeno od drugih svinja, te da se njihovo meso koristi isključivo u unutrašnjem prometu.

5. Referentna laboratorija Zajednice

AFRC Institute for Animal Health, Pirbright Laboratory, Ash Road, Pirbright, Woking, Surrey GU24 0NF, Ujedinjeno Kraljevstvo

6. Referentna laboratorija za vezikularnu bolest svinja u Bosni i Hercegovini će biti određena u skladu s Odlukom o određivanju ovlaštenih laboratorija u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 68/05 i 90/05)

7. Zaraženo područje

1. Veličina zaraženog područja je definirana članom 10. ovog Pravilnika.
2. U slučaju vezikularne bolesti svinja, odstupanjem se mjere iz člana 11. ovog Pravilnika mijenjaju i glase:

- a) identificiraju se sve farme unutar područja koja drže životinje prijemčivih vrsta;
- b) obavljaju se periodične posjete farmama koja imaju životinje prijemčivih vrsta, te klinički pregledi tih životinja uključujući, ako je potrebno, uzimanje uzoraka za laboratorijski pregled; mora se voditi evidencija tih posjeta i nalaza, a učestalost posjeta mora biti razmjerna ozbiljnosti epizootije na farmama s najvećim rizikom;
- c) zabranjeno je kretanje i transport životinja prijemčivih vrsta po javnim ili privatnim putevima, osim dostavnih puteva na farmi. Međutim, nadležni veterinarski inspektor može odobriti odstupanje od ove zabrane za prijevoz životinja cestom ili željeznicom bez iskrcavanja ili zaustavljanja;
- d) međutim, nadležni veterinarski inspektor može dopustiti izuzetak za svinje za klanje koje dolaze iz područja izvan zaraženog područja, a koje su na putu u klaonicu smještenu u tom području;
- e) kamioni i druga vozila i oprema koji se koriste unutar zaraženog područja za prijevoz svinja ili druge stoke ili materijala koji mogu biti kontaminirani (npr. krmivo, gnoj, gnojnica, itd.), ne smiju napustiti:

- i) farmu smještenu unutar zaraženog područja;
- ii) zaraženo područje;
- iii) klaonicu,

prije nego što se očiste i dezinficiraju u skladu s postupcima koje naredi nadležni veterinarski inspektor. Ovim se postupcima posebno osigurava da niti jedan kamion ili vozilo koje je upotrijebljeno za prijevoz svinja ne smije napustiti područje dok ga ne pregleda nadležni veterinarski inspektor;

- f) kako je to utvrđeno članom 16. ovog Pravilnika, svinje se 21 dan po završetku preliminarnog čišćenja i dezinfekcije zaraženih farmi ne smiju premještati iz farme na kojoj se drže; kada protekne 21 dan, može se dati odobrenje za premještanje svinja s dotične farme:

- i) direktno u klaonicu koju je odredio nadležni organ entiteta i Brčko Distrikta BiH, prvenstveno u zaraženom ili ugroženom području, uz uslov:

- da se obavi inspekcija svih svinja na farmi,
- da se obavi klinički pregled svinja koje se otpremaju u klaonicu,
- da se svaka svinja označi ušnom oznakom ili identificira nekom drugom odobrenom metodom,
- da se svinje prevoze u vozilima koja je nadležni veterinarski inspektor zapečatio ili pod njegovim nadzorom.

Nadležni veterinarski inspektor odgovoran za klaonicu obavještava se o namjeri slanja svinja u tu klaonicu.

Pri dolasku u klaonicu, ove se svinje drže i kolju odvojeno od drugih svinja. Prije napuštanja klaonice, vozila i oprema koji su bili uključeni u transport ovih svinja moraju se očistiti i dezinficirati.

Tokom inspekcije prije i poslije klanja, koja se izvodi u određenoj klaonici, nadležni veterinarski inspektor mora obratiti pažnju na znakove povezane s prisutnošću virusa vezikularne bolesti svinja.

Kada se klanje svinja provodi u skladu s ovim odredbama, uzima se statistički reprezentativan uzorak krvi. U slučaju pozitivnog rezultata koji dovodi do potvrđivanja vezikularne bolesti svinja, primjenjuju se mjere iz člana 9. stava (3) ovog Pravilnika;

- ii) u izuzetnim okolnostima, direktno u druge objekte smještene unutar zaštićene zone, uz uslov:

- da se obavi inspekcija svih svinja na farmi,
- da se obavi klinički pregled svinja koje se premještaju, s negativnim rezultatom,
- da se svaka svinja označi ušnom oznakom ili identificira nekom drugom odobrenom metodom;

- g) svinjsko meso navedeno u tački f) i):

- i) neće se izvoziti i morat će biti obilježeno odgovarajućom oznakom za svježe meso,

- ii) će biti dostavljeno, rasjecano, transportovano i skladišteno mimo mesa namijenjenog izvozu i bit će korišteno na način da se izbjegne njegova upotreba u proizvodima životinjskog porijekla namijenjenim izvozu.

- h) Izuzetno od tačke g), za svinjsko meso navedeno u tački f)

- i) nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH mogu odobriti korištenje drugih identifikacijskih oznaka koje se jasno razlikuju od postojećih.

Za potrebe tačke h) identifikacijske oznake moraju biti čitke i neizbrisive, slova jasno čitljiva i prikazana. Identifikacijska oznaka mora imati slijedeći oblik i sadržavati slijedeće podatke:

XY označava oznaku države ili područja, a 1234 veterinarski kontrolni broj objekta

- 3. Mjere u zaraženom području se neprekidno primjenjuju, barem:

- a) dok se ne izvedu sve mjere utvrđene članom 16. ovog Pravilnika;

- b) dok se na svim farmama u zoni ne obavi:

- i) klinički pregled svinja koji pokazuje da nema nikakvih znakova bolesti koji bi ukazivali na postojanje vezikularne bolesti svinja; i

- ii) serološki pregled statističkog uzorka svinja, pri kojem se nisu otkrila antitijela na vezikularnu bolest svinja. Kod izrade programa za ovakav serološki pregled uzima se u obzir način prenošenja vezikularne bolesti svinja i način na koji se svinje uzgajaju.

Pregled i uzimanje uzoraka o kojima se govori u tačkama i) i ii) ne obavljaju se prije nego što istekne rok od 28 dana nakon što su na zaraženoj farmi provedene mjere preliminarnog čišćenja i dezinfekcije.

- 4. Po isteku perioda iz tačke 3. ovog Priloga, na zaraženo područje se primjenjuju iste mjere koje se primjenjuju u ugroženom području

- 5. Kada zabrane iz tačke 2 f) ovog Priloga, traju duže od 30 dana radi naknadne pojave slučajeva bolesti i kao posljedica se javlja čuvanje životinja, nadležni veterinarski inspektor može, na zahtjev vlasnika koji ima osnov za ovakav zahtjev, odobriti premještanje životinja s farmi unutar zaraženog područja. Tačke 2 f) i h) ovog Priloga će se primjenjivati *mutatis mutandis*. Nadležni veterinarski inspektor o tome izvještava nadležni organ entiteta i Brčko Distrikta BiH, a oni dalje Ured.

8. Ugroženo područje

- 1. Veličina ugroženog područja je definirana članom 10. ovog Pravilnika.

- 2. U slučaju vezikularne bolesti svinja, mjere iz člana 12. ovog Pravilnika se mijenjaju i glase:

- a) identificiraju se sve farme koje drže životinje prijemčivih vrsta;
 - b) premještanje svinja iz farme u ugroženom području, osim direktno u klaonicu, dopušta se uz uslov da na tu farmu nije dovedena niti jedna svinja u proteklih 21 dan; vlasnik ili lice koje je odgovorno za životinje mora voditi evidenciju o svim kretanjima svinja;
 - c) nadležni veterinarski inspektor može dopustiti kretanje svinja iz ugroženog područja, pod uslovom:
 - da je obavljena inspekcija svih svinja na farmi unutar 48 sati prije premještanja,
 - da je unutar 48 sati prije premještanja obavljen klinički pregled svinja koje se premještaju, s negativnim rezultatima,
 - da je unutar 14 dana prije premještanja obavljen serološki pregled statističkog uzorka svinja bez otkrivanja antitijela na vezikularnu bolest svinja. Međutim, kada se radi o svinjama za klanje, serološki pregled se može obaviti na osnovu uzoraka krvi uzetih u klaonici koju je odredio nadležni veterinarski inspektor na svom području. U slučaju pozitivnih rezultata koji potvrđuju postojanje vezikularne bolesti svinja, primjenjuju se mjere predviđene tačkom 9. ovog Priloga,
 - da je svaka svinja označena individualnom ušnom oznakom ili bilo kojom drugom odobrenom metodom identifikacije,
 - kamioni i druga vozila i oprema za transport svinja moraju se očistiti i dezinficirati nakon svakog prijevoza;
 - d) kamioni i druga vozila i oprema koji se koriste za prijevoz svinja ili drugih životinja ili materijala koji mogu biti kontaminirani, a koji se koriste unutar ugroženog područja, ne smiju napustiti to područje dok se ne očiste i dezinficiraju u skladu s postupcima koje naređuje nadležni veterinarski inspektor.
3. a) Veličina ugroženog područja se može izmijeniti i dopuniti u skladu s odredbama iz člana 10. stav (3) ovog Pravilnika.
 - b) Mjere u ugroženom području moraju se primjenjivati barem:
 - i) dok se ne provedu sve mjere navedene u članu 16. ovog Pravilnika;
 - ii) dok se ne provedu sve mjere koje su potrebne u zaraženom području.

9. Opće zajedničke mjere

U slučaju vezikularne bolesti svinja primjenjuju se dodatne mjere kako slijedi:

1. u slučajevima kada je pojava vezikularne bolesti svinja službeno potvrđena, nadležni organi osiguravaju da se uz mjere utvrđene članom 4. stavom (2) i članom 5. ovog Pravilnika, uđe u trag mesu svinja zaklanih tokom perioda između vjerovatnog unošenja bolesti na farmu i primjene službenih mjera, te da se to meso pod službenim nadzorom uništi tako da se izbjegne rizik širenja virusa vezikularne bolesti svinja;
2. kada nadležni veterinarski inspektor ima razloga za sumnju da su svinje na bilo kojoj farmi kontaminirane radi kretanja bilo kojeg lica, životinje ili vozila, ili na bilo koji drugi način, za svinje na toj farmi ostaje na snazi ograničenje kretanja predviđeno članom 9. ovog Pravilnika, barem dok se na toj farmi ne provede:
 - a) klinički pregled svinja, s negativnim rezultatima;
 - b) serološki pregled statističkog uzorka svinja bez otkrivanja antitijela na vezikularnu bolest svinja, u skladu s članom 7. stavom 3. tačkom b) ii) ovog Priloga.

Pregledi navedeni u tačkama a) i b) ne obavljaju se dok ne protekne 28 dana od moguće kontaminacije prostorija radi kretanja lica, životinja ili vozila, ili na bilo koji drugi način.

3. Ako se u klaonici dokaže postojanje vezikularne bolesti svinja, nadležni veterinarski inspektor naređuje:

- a) da se sve svinje u klaonici zakolju bez odlaganja;
- b) da se trupla i unutrašnji organi zaraženih i kontaminiranih svinja unište pod službenim nadzorom tako da se izbjegne rizik širenja virusa vezikularne bolesti svinja;
- c) da se pod nadzorom nadležnog veterinarskog inspektora očiste i dezinficiraju zgrade i oprema, uključujući vozila, u skladu s uputama koje naređuje nadležni veterinarski inspektor;
- d) da se provede epidemiološko ispitivanje u skladu s članom 8. ovog Pravilnika;
- e) da se na klanje ne dovede niti jedna svinja dok ne protekne najmanje 24 sata od završenog čišćenja i dezinfekcije, koji se izvode u skladu s tačkom (c).

10. Čišćenje i dezinfekcija zaraženih farmi

Osim mjera utvrđenih članom 16. ovog Pravilnika, primjenjuju se također i slijedeće mjere:

1. Postupak preliminarog čišćenja i dezinfekcija
 - a) Čim se odstrane trupla svinja za uništavanje, oni dijelovi prostorija u kojima su te svinje bile smještene i bilo koji drugi dijelovi prostorija koji su tokom klanja kontaminirani, moraju se poprskati dezinfekcijskim sredstvom koje je odobreno u skladu s članom 16. ovog Pravilnika, te čija je koncentracija prikladna za vezikularnu bolest svinja. Upotrijebljeno dezinfekcijsko sredstvo treba ostati na površini najmanje 24 sata.
 - b) Svako tkivo ili krv koji su možda prolijeni tokom klanja, moraju se pažljivo sakupiti i uništiti zajedno s truplima (klanje se uvijek mora obavljati na nepropusnoj površini).
2. Postupak daljnjeg čišćenja i dezinfekcije
 - a) Sav stajski gnoj, stelja, kontaminirana hrana, itd., moraju se ukloniti iz zgrada, složiti na hrpu i poprskati odobrenim dezinfekcijskim sredstvom. Gnojnica se obrađuje metodom prikladnom za ubijanje virusa.
 - b) Sva prenosiva oprema mora se iznijeti iz prostorija, te posebno očistiti i dezinficirati.
 - c) Masnoća i druga nečistoća se moraju ukloniti sa svih površina tako da se natope sredstvom za odmašćivanje i zatim isperu vodom pod pritiskom.
 - d) Zatim se ponovno primjenjuje dezinfekcijsko sredstvo prskanjem svih površina.
 - e) Prostorije koje se mogu zapečatiti treba raskužiti plinom.
 - f) Nakon inspekcije koju obavlja nadležni veterinarski inspektor, treba se dogovoriti o popravcima oštećenih podova, zidova, itd., i odmah ih izvesti.
 - g) Učinjene popravke treba pregledati kako bi se osiguralo da su obavljeni zadovoljavajuće.
 - h) Sve dijelove prostorija koji su u potpunosti bez zapaljivih materijala može se toplinski obraditi, upotrebom pištolja za brizganje plamena.
 - i) Sve se površine moraju poprskati alkalnim dezinfekcijskim sredstvom čiji je pH veći od 12,5 ili bilo kojim drugim odobrenim dezinfekcijskim sredstvom. Dezinfekcijsko sredstvo treba isprati nakon 48 sati.
3. Postupak konačnog čišćenja i dezinfekcije

Nakon 14 dana treba ponoviti postupak pištoljem za brizganje plamena ili alkalnim dezinfekcijskim sredstvom (tačka 2. (h) ili (i)).

11. Obnova stoke na zaraženim farmama

Osim mjera utvrđenih članom 5. stavom (4) ovog Pravilnika, primjenjuju se i slijedeće mjere:

1. Obnova stoke ne smije započeti dok ne protekne četiri sedmice od završetka prve dezinfekcije prostorija, tj. koraka 3. postupaka čišćenja i dezinfekcije.
2. Kod ponovnog uvođenja svinja mora se uzeti u obzir vrsta poljoprivredne djelatnosti koja se odvija na farmi, i ono mora biti u skladu s jednim od slijedećih postupaka:

- a) ako se radi o farmama u kojima se svinje drže na otvorenom, ponovno dovođenje stoke započinje uvođenjem ograničenog broja sentinel odojaka koji su pregledani i za koje je utvrđeno da su negativni u odnosu na antitijela na vezikularnu bolest svinja. Sentinel odojci će se smjestiti, u skladu sa zahtjevima nadležnog veterinarskog inspektora, po cijeloj zaraženoj farmi, te će biti klinički pregledani 28 dana nakon dovođenja na farmu i obaviti će se uzimanje uzoraka za serološko testiranje.

Ako se kod niti jednog od ovih odojaka ne pokažu klinički dokazi vezikularne bolesti svinja niti se razviju antitijela na virus ove bolesti, može se pristupiti potpunom obnavljanju stoke;

- b) kod svih drugih oblika uzgoja, ponovno uvođenje svinja odvija se ili u skladu s mjerama iz tačke a) ili se obavlja potpuno obnavljanje, uz uslov:
 - da se sve svinje uvedu u roku od osam dana i da dolaze iz farmi smještenih izvan područja koja su pod ograničenjima radi vezikularne bolesti svinja, te da su seronegativne,
 - niti jedna svinja ne smije napustiti farmu kroz period od 60 dana nakon dolaska posljednjih svinja,
 - obnovljeno krdo se podvrgava kliničkom i serološkom pregledu u skladu sa zahtjevima nadležnog veterinarskog inspektora. Ovaj se pregled obavlja najranije 28 dana nakon dolaska posljednjih svinja.

PRILOG III**MINIMALNI KRITERIJI ZA IZRADU PLANOVA
HITNIH MJERA**

Ured mora osigurati da planovi hitnih mjera ispunjavaju najmanje slijedeće zahtjeve:

1. Treba predvidjeti sve što je potrebno da se osiguraju zakonske ovlasti potrebne za provođenje planova hitnih mjera i omogućiti brzo i uspješno iskorjenjivanje bolesti iz Priloga I ovog Pravilnika.
2. Treba predvidjeti sve što je potrebno da se osigura pristup sredstvima fondova za vanredne situacije, budžetskim sredstvima i izvorima finansiranja kako bi se pokrili svi vidovi borbe protiv bolesti.
3. Treba odrediti lanac zapovijedanja koji garantira brzo i efikasno donošenje odluka u vezi sa epidemijom. Zajednički centar za donošenje odluka odgovoran je za usmjeravanje svih strategija za suzbijanje bolesti, a direktor Ureda je njegov voditelj.
4. U slučaju izbijanja bolesti iz Priloga I ovog Pravilnika mora se uspostaviti Zajednički centar za suzbijanje bolesti koji će usklađivati provođenje svih odluka.
5. Moraju postojati detaljno razrađeni planovi da bi se u slučaju izbijanja bolesti iz Priloga I, odmah mogli uspostaviti lokalni centre za suzbijanje bolesti kako bi se na lokalnom nivou provele mjere suzbijanja bolesti i zaštite okoliša. Lista lokalnih centara za kontrolu bolesti s odgovarajućom opremom mora biti navedena u Planu, kao i detaljne informacije o ovlaštenim licima uključenim u kontrolne mjere i njihovim kvalifikacijama i odgovornostima.

6. Ured mora osigurati saradnju između zajedničkog kriznog centra za suzbijanje bolesti, lokalnih kriznih centara za suzbijanje bolesti te vlasti i organa zaduženih za pitanja zaštite okoliša kako bi osigurala usklađenost mjera koje se preduzimaju u području veterinarstva i zaštite okoliša.

7. Mora se osnovati stalna stručna grupa, po potrebi u saradnji s drugim državama, koja će pratiti nove naučne spoznaje i pomagati Uredu i nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH u osiguranju spremnosti za moguću pojavu bolesti iz Priloga I ovog Pravilnika.

8. Treba osigurati odgovarajuća sredstva za brzo i efikasno preduzimanje mjera, uključujući osoblje, opremu i laboratorijske kapacitete. Moraju se osigurati aranžmani za brzi prijevoz uzoraka.

9. Na raspolaganju mora biti ažurirani operativni priručnik. On mora sadržavati detaljan, opsežan i praktičan opis svih postupaka, uputa i mjera suzbijanja koje se moraju primijeniti u slučaju izbijanja bolesti.

10. Na raspolaganju moraju biti detaljni programi hitne vakcinacije, uključujući podatke o količini neophodnih vakcina za datu bolest.

11. Osoblje mora redovno:

- 11.1. usavršavati znanje o kliničkim znakovima, epidemiološkom istraživanju i suzbijanju epidemije;

- 11.2. sudjelovati u simulacijskim vježbama, koje se izvode:

- dva puta u periodu od pet godina, pri čemu prva vježba mora početi najkasnije tri godine nakon odobrenja plana, ili
- u periodu od pet godina nakon efikasnog suzbijanja i iskorjenjivanja velike epidemije, ili
- jedna od dvije vježbe iz alineje 1. ove podtačke zamjenjuje se simulacijskom vježbom koja se zahtijeva u okviru planova hitnih mjera za druge velike epidemije kopnenih životinja, ili
- izuzetno od alineje prve ove podtačke i u skladu s odgovarajućim odredbama Plana hitnih mjera, a kada se radi o manjoj gustoći populacije životinja prijemčivih vrsta, Ured organizira sudjelovanje i doprinosi simulacijskim vježbama spremnosti koje se izvode u susjednim državama, a u vezi sa svim životinjama koje pripadaju vrstama prijemčivim na bolest iz Priloga I ovog Pravilnika.

- 11.3. sudjelovati u programu osposobljavanja u području komunikacijskih vještina kako bi mogli organizirati informativne kampanje o bolesti, namijenjene organima vlasti, stočarima i veterinarima.

12. Pri izradi Plana hitnih mjera uzimaju se u obzir sredstva koja su potrebna za suzbijanje velikog broja izbijanja bolesti koji se javljaju u kratkom periodu i koje uzrokuje više antigenski različitih serotipova ili sojeva.

13. Ne isključujući veterinarske zahtjeve, Plan hitnih mjera se priprema kako bi se osiguralo da u slučaju izbijanja bolesti iz Priloga I ovog Pravilnika, svako masovno uništavanje lešina i životinjskog otpada bude obavljeno na način kojim se ne ugrožava zdravlje ljudi i da se pri tom koriste postupci i metode koje sprječavaju svaki štetni učinak na okoliš koji je moguće spriječiti, a naročito na način:

- kojim je opasnost za tlo, zrak, površinske i podzemne vode, biljke i životinje svedena na najmanju moguću mjeru,
- kojim su smetnje zbog buke ili mirisa svedene na najmanju moguću mjeru,
- kojim su štetni učinci na krajolik i na mjesta od posebnog značenja svedena na najmanju moguću mjeru.

14. U Planu moraju biti navedena mjesta i preduzeća za obradu i neškodljivo uništavanje lešina i životinjskog otpada u slučaju izbijanja bolesti iz Priloga I ovog Pravilnika.
15. Ured i nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH moraju osigurati da poljoprivrednici, seosko stanovništvo, kao i stanovništvo u cjelini, budu redovno obavještavani o najnovijim događajima. Stanovnicima pogođenog područja mora se osigurati mogućnost uspostave direktne i dostupne veze (između ostalog, putem telefona za pomoć) kao i obavještavanje putem lokalnih i regionalnih sredstava informiranja.

Na temelju članka 15. stavak 2. Zakona o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 34/02) i članka 17. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine, na 140. sjednici održanoj 12. siječnja 2011. godine, donijelo je

PRAVILNIK

O MJERAMA ZA KONTROLU ODREĐENIH BOLESTI ŽIVOTINJA I POSEBNE MJERE ZA VEZIKULARNU BOLEST SVINJA

Članak 1.

(Predmet)

Ovim Pravilnikom propisuju se opće mjere nadzora koje se primjenjuju u slučaju pojave jedne od bolesti navedenih u Privitku I. koji je sastavni dio ovoga Pravilnika.

Članak 2.

(Definicije)

U smislu ovoga Pravilnika, primjenjuju se slijedeće definicije:

- a) *posjed* je svaki objekt, zgrada ili mjesto, a u slučaju otvorenog prostora, bilo koje mjesto na kom se životinje uzgajaju, drže ili se na neki drugi način njima postupa;
- b) *životinja* je bilo koja domaća životinja koja pripada vrstama podložnim izravnom utjecaju dotične bolesti, ili bilo koja divlja životinja koja pripada kralježnjacima za koju postoji vjerojatnost da će sudjelovati u epidemiologiji te bolesti, djelujući kao prijenosnik ili kao rezervoar zaraze;
- c) *vektor* je bilo koja životinja iz vrste kralježnjaka ili beskralježnjaka koja na mehanički ili biološki način može prenositi i širiti uzročnika dotične bolesti;
- d) *držatelj* je vlasnik ili bilo koja osoba ili osobe, privatna ili pravna, koja ima vlasništvo nad životinjama ili koja je zadužena za uzgoj navedenih životinja, za financijsku nagradu ili bez nje;
- e) *razdoblje inkubacije* je vremensko razdoblje koje će vjerojatno proteći između izloženosti uzročniku bolesti i pojave kliničkih simptoma. Trajanje ovog razdoblja je ono koje je navedeno u Privitku I. za predmetnu bolest;
- f) *potvrda bolesti* je potvrda pojave bolesti na temelju rezultata kliničkog pregleda, propisane laboratorijske metode i rezultata epidemiološkog istraživanja;
- g) *mjerodavna tijela* za provođenje ovoga Pravilnika su:
 - 1) Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine - Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured);
 - 2) mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine - su mjerodavna tijela definirana Zakonom o veterinarstvu u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 46/00), Zakonom o veterinarstvu u Republici

Srpskoj ("Službeni glasnik RS", broj 42/08) i Zakonom o veterinarstvu u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", broj 34/02);

- 3) *mjerodavna veterinarska inspeksijska tijela* - su mjerodavna tijela definirana Zakonom o inspekcijama Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 62/05) i Zakonom o inspekcijama u Republici Srpskoj ("Službeni glasnik RS", broj 74/10);
- h) *mjerodavni veterinarski inspektor* je inspektor zadužen za određeno administrativno područje.

Članak 3.

(Prijava na sumnju na pojavu bolesti)

Svaka sumnja na pojavu bolesti iz Privitka I. prijavljuje se sukladno Odluci o zaraznim bolestima ("Službeni glasnik BiH", broj 44/03).

Članak 4.

(Mjere u slučajevima sumnje na pojavu bolesti na posjedu)

- (1) Kada se sumnja da su životinje na posjedu zaražene ili kontaminirane jednom od bolesti navedenih u Privitku I., mjerodavni veterinarski inspektor je dužan odmah narediti i nadzirati sve što je potrebno za službenu istragu kako bi se potvrdila ili isključila pojava dotične bolesti, a posebice mora zatražiti da se uzmu uzorci potrebni za laboratorijsko ispitivanje. U tu se svrhu predmetne životinje mogu transportovati do laboratorija pod nadzorom mjerodavnog veterinarskog inspektora koji će poduzeti odgovarajuće mjere za sprječavanje širenja bolesti.
- (2) Čim dobije obavijest o sumnji na pojavu bolesti, mjerodavni veterinarski inspektor stavlja posjed pod službeni nadzor i posebno naređuje:
 - a) da se izvede popis svih kategorija životinja prijemljivih vrsta, te da se za svaku od ovih kategorija evidentira broj životinja koje su već uginule, koje su zaražene ili koje bi mogle biti zaražene ili kontaminirane. Ovaj se popis mora voditi ažurno, kako bi obuhvatio životinje koje se okote ili koje uginu tijekom razdoblja sumnje. Podaci u popisu moraju biti ažurni te se na zahtjev moraju predložiti i mogu se provjeriti pri svakom posjetu;
 - b) da se sve životinje prijemljivih vrsta na posjedu drže u svojim prebivališnim prostorijama ili da se zatvore na nekom drugom mjestu gdje mogu biti izolirane, uzевši u obzir, po potrebi, moguću ulogu vektora;
 - c) da niti jedna životinja koja pripada prijemljivim vrstama ne ulazi na posjed niti napušta posjed;
 - d) da sva kretanja budu predmet odobrenja mjerodavnog veterinarskog inspektora, koji propisuje uvjete za sprječavanje bilo kakvog rizika od širenja bolesti, da se odgovarajuća sredstva dezinfekcije postave na ulazima i izlazima zgrada ili prostora u kojima su smještene životinje prijemljivih vrsta, kao i na ulazima i izlazima samog posjeda. Ovo se odnosi na kretanja:
 - 1) osoba, životinja drugih vrsta koje nisu prijemljive na tu bolest i vozila u i iz posjeda;
 - 2) mesa ili trupla životinja, ili stočne hrane, opreme, otpada, izmeta, stelje, stajskog gnoja, ili bilo čega što bi moglo prenijeti dotičnu bolest;
 - e) da se provede epidemiološko ispitivanje sukladno članku 8. ovoga Pravilnika.
- (3) Dok ne stupe na snagu službene mjere propisane u stavku (2) ovog članka, vlasnik ili uzgajatelj bilo koje životinje kod koje postoji sumnja na bolest mora poduzeti sve odgovarajuće mjere kako bi osigurao sukladnost sa stavkom (2) ovog članka, izuzev točke e) ovog stavka.
- (4) Mjerodavni veterinarski inspektor može primijeniti bilo koje mjere iz stavka (2) ovog članka na druge posjede, ukoliko njihov smještaj, njihova konfiguracija ili kontakti s posjedom

za koje postoji sumnja na bolest daju razloga za sumnju na mogućnu kontaminaciju.

- (5) Mjere navedene u st. (1) i (2) ovog članka se ne opozivaju dok mjerodavni veterinarski inspektor ne isključi sumnju na postojanje bolesti.

Članak 5.

(Mjere u slučajevima kada je potvrđena prisutnost bolesti na posjedu)

- (1) Jednom kada se službeno potvrdi da je na posjedu prisutna jedna od bolesti navedenih u Privitku I., mjerodavni veterinarski inspektor osim mjera propisanih u članku 4. stavak (2) ovoga Pravilnika naređuje slijedeće mjere:
- sve prijemljive vrste na posjedu ubijaju se na licu mjesta bez odlaganja. Životinje koje su uginule ili su ubijene spaljuju se ili pokapaju na licu mjesta, ako je to moguće, ili se neškodljivo uklanjaju u pogonu za zbrinjavanje strвина. Ove se radnje obavljaju tako da se rizik od širenja uzročnika bolesti svede na minimum;
 - bilo koja tvar ili otpad, kao što su stočna hrana, stelja, stajski gnoj ili izmet, koji su podložni kontaminaciji, moraju se uništiti ili obraditi na odgovarajući način. Ovakva obrada, izvedena sukladno napucima mjerodavnog veterinarskog inspektora, mora osigurati da će se uništiti svaki uzročnik bolesti ili vektor uzročnika bolesti;
 - nakon izvođenja mjera navedenih u toč. a) i b) ovog stavka, moraju se sukladno članku 16. ovoga Pravilnika očistiti i dezinficirati zgrade koje su se koristile za smještaj životinja prijemljivih vrsta, njihova okolina, vozila koja su bila uporabljena za transport i sva oprema koja bi mogla biti kontaminirana;
 - izvođenje epidemiološkog ispitivanja sukladno članku 8. ovoga Pravilnika.
- (2) U slučaju zakapanja, ono mora biti dovoljno duboko da bi spriječilo životinje mesoždere u iskanju strвина ili otpada navedenih u stavku (1) toč. a) i b) ovog članka, te mora biti obavljeno u prikladnom tlu kako bi se spriječila kontaminacija vodenih tokova ili bilo kakvo drugo onečišćenje okoliša.
- (3) Mjerodavni veterinarski inspektor može proširiti mjere predviđene stavkom (1) ovog članka na druge susjedne posjede, ukoliko njihov smještaj, njihova konfiguracija ili kontakti s posjedom na kojemu je potvrđena pojava bolesti daju razloga za sumnju na mogućnu kontaminaciju.
- (4) Ponovno nastanjivanje životinja na posjedu odobrava mjerodavni veterinarski inspektor, nakon provedbe svih postupaka čišćenja i dezinfekcije sukladno članku 16. ovoga Pravilnika.

Članak 6.

(Mjere u slučajevima kada se sumnja ili kada je potvrđena prisutnost bolesti kod divljih životinja)

Kada su zaražene ili se sumnja da su zaražene životinje koje žive u divljini, mjerodavni veterinarski inspektor mora narediti poduzimanje odgovarajućih mjera sukladno drugim propisima koji se odnose na mjere sprječavanja širenja bolesti kod divljih životinja.

Članak 7.

(Mjere u slučajevima kada je potvrđena prisutnost bolesti na posjedima koji se sastoje od različitih proizvodnih jedinica)

- (1) Kada se radi o posjedima koji se sastoje od dviju ili više odvojenih proizvodnih jedinica, Ured, uz suglasnost s mjerodavnim organima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Brčko Distrikt BiH), može odstupiti od zahtjeva iz članka 5. stavak (1) točka a) ovoga Pravilnika u odnosu na zdrave proizvodne jedinice posjeda

koje je zaraženo, uz uvjet da je mjerodavni veterinarski inspektor utvrdio da su struktura i veličina tih jedinica kao i operacije koje se u njima izvode takvi da su posve odvojeni što se tiče smještaja, uzgoja, osoblja, opreme i hrane, kako bi se spriječilo širenje uzročnika bolesti s jedne jedinice na drugu.

- (2) Ukoliko se koriste odstupanja iz stavka (1) ovog članka, Ured uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH mora izraditi detaljna pravila za njihovu primjenu u svjetlu jamstava koja se mogu osigurati glede zdravlja životinja.
- (3) Mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH moraju o odstupanju iz stavka (1) ovog članka, bez odgađanja, obavijestiti Ured.

Članak 8.

(Epidemiološko ispitivanje)

- (1) Epidemiološko istraživanje mora biti provedeno, od strane veterinarara koji je obučen za provođenje takvog istraživanja, na temelju upitnika koji je sastavni dio Plana žurnih mjera kako bi se omogućilo standardizirano, brzo i ciljano prikupljanje podataka. Takvo prikupljanje podataka najmanje mora obuhvatiti slijedeće:
- dužinu vremena tijekom kojeg je bolest mogla biti prisutna na posjedu prije postavljanja sumnje ili prijave bolesti;
 - moćni izvor bolesti na posjedu i utvrđivanje drugih posjeda na kojima se nalaze životinje sumnjive da su zaražene ili životinje sumnjive da su kontaminirane iz istoga izvora bolesti;
 - kretanje osoba, životinja, trupala, vozila, opreme ili bilo kojih drugih tvari koje mogu prenositi uzročnika bolesti iz predmetnih posjeda ili na njih;
 - prisutnost i distribucija vektora bolesti, prema potrebi.
- (2) Ured u suradnji s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH osniva zajednički centar za kontrolu bolesti kako bi se osigurala potpuna usklađenost svih mjera potrebitih za osiguravanje iskorjenjivanja bolesti što je brže moguće, te u svrhu izvođenja epidemiološkog ispitivanja.

Članak 9.

(Mjere u slučaju prijenosa bolesti između posjeda)

- (1) Kada mjerodavni veterinarski inspektor utvrdi, ili zaključi na temelju potvrđenih podataka, da je bolest mogla biti prenesena iz drugih posjeda na posjed iz članka 4. ovoga Pravilnika ili iz njega na druge posjede kao rezultat kretanja osoba, životinja ili vozila, ili na bilo koji drugi način, ti drugi posjedi se stavljaju pod službeni nadzor sukladno članku 4. ovoga Pravilnika. Ovaj se nadzor ne ukida dok se službeno ne isključi sumnja na postojanje bolesti na tom posjedu.
- (2) Kada mjerodavni veterinarski inspektor utvrdi, ili zaključi na temelju potvrđenih podataka, da je bolest mogla biti prenesena iz drugih posjeda na posjed iz članka 5. ili iz njega na druge posjede kao rezultat kretanja osoba, životinja ili vozila, ili na bilo koji drugi način, ti drugi posjedi se stavljaju pod službeni nadzor sukladno članku 4. ovoga Pravilnika. Ovaj se nadzor ne ukida dok se službeno ne isključi sumnja na postojanje bolesti na tom posjedu.
- (3) Kada se na posjedu primjenjuju odredbe iz stavka (2) ovog članka, mjerodavni veterinarski inspektor primjenjuje na posjedu odredbe iz članka 4. ovoga Pravilnika barem toliko dugo koliko traje maksimalno razdoblje inkubacije bolesti, računajući od trenutka kada je došlo do zaraze, kako je utvrđeno epidemiološkim ispitivanjem izvedenom sukladno članku 8. ovoga Pravilnika.
- (4) Ako smatra da uvjeti to dopuštaju i ukoliko posjed zadovoljava uvjete navedene u članku 7. Pravilnika, mjerodavni veterinarski inspektor može ograničiti mjere iz

st. (1) i (2) ovog članka samo na dio posjeda i na životinje koje se na njemu nalaze, ili samo na životinje prijemljivih vrsta.

Članak 10.

(Uspostava zaraženog i ugroženog područja)

- (1) Jednom kada se dijagnoza jedne od predmetnih bolesti službeno potvrdi, Ured uz suglasnost mjerodavnih tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH uspostavlja zaraženo područje oko zaraženog posjeda s minimalnim radijusom od tri kilometra, koje je samo okruženo ugroženim područjem s minimalnim radijusom od 10 kilometara. Pri uspostavi ovih područja mora se voditi računa o zemljopisnim, administrativnim, ekološkim i epidemiološkim faktorima povezanim s predmetnom bolešću, kao i o sredstvima nadzora.
- (2) Kada se područja nalaze na teritoriju više država, Ured surađuje s mjerodavnim tijelima tih država pri uspostavi područja navedenih u stavku (1) ovog članka.
- (3) Ured u suradnji s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH može promijeniti (odnosno smanjiti ili povećati, po potrebi) granice područja propisanih u stavku (1) ovog članka ili trajanje mjera ograničenja, uzevši u obzir:
 - a) zemljopisne okolnosti i ekološke čimbenike;
 - b) meteorološke uvjete;
 - c) prisutnost, raspodjelu i vrstu vektora;
 - d) rezultate epidemioloških ispitivanja izvedenih sukladno članku 8. ovoga Pravilnika;
 - e) rezultate laboratorijskih ispitivanja;
 - f) mjere nadzora koje su primijenjene.

Članak 11.

(Mjere u uspostavljenom zaraženom području)

- (1) Mjerodavni veterinarski inspektor naređuje i nadzire da se u zaraženom području primjenjuju slijedeće mjere:
 - a) identificiraju se svi posjedi unutar područja koja drže životinje prijemljivih vrsta;
 - b) obavljaju se periodični posjeti posjedima koji imaju životinje prijemljivih vrsta, te klinički pregledi tih životinja uključujući, ako je potrebno, uzimanje uzoraka za laboratorijski pregled; mora se voditi evidencija tih posjeta i nalaza, a učestalost posjeta mora biti razmjerna ozbiljnosti epizootije na posjedima s najvećim rizikom;
 - c) zabranjeno je kretanje i transport životinja prijemljivih vrsta po javnim ili privatnim putevima, osim dostavnih puteva na posjedu. Mjerodavni veterinarski inspektor može, međutim, odobriti odstupanje od ove zabrane za tranzit životinja cestom ili željeznicom bez iskrcavanja ili zaustavljanja;
 - d) životinje prijemljivih vrsta se moraju zadržati na posjedu na kojem se drže, osim u slučaju transporta pod službenim nadzorom izravno u klaonicu smještenu u toj zoni u svrhu žurnog klanja ili, ako u toj zoni nema klaonice pod veterinarskim nadzorom, do klaonice u zoni nadzora koju odredi mjerodavno tijelo entiteta i Brčko Distrikta BiH. Mjerodavni veterinarski inspektor može odobriti ovaj transport tek nakon što naredi pregled svih životinje prijemljivih vrsta na posjedu i potvrdi da se niti za jednu životinju ne sumnja da je zaražena. Mjerodavni veterinarski inspektor odgovoran za klaonicu obavještava se o namjeri slanja životinja u nju.
- (2) Mjere koje se primjenjuju u zaraženom području ostaju na snazi barem toliko dugo koliko traje maksimalno razdoblje inkubacije predmetne bolesti, nakon što su životinje odstranjene sa zaraženog posjeda sukladno članku 5. ovoga Pravilnika i nakon što je obavljena dezinfekcija sukladno članku 16. ovoga Pravilnika. Međutim, kada bolest prenosi

vektor insekt, mjerodavni veterinarski inspektor može odrediti vrijeme trajanja mjera i propisati odredbe za uvođenje sentinel životinja. Detaljne mjere o korištenju sentinel životinja donosi Ured uz suglasnost s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH. O poduzetim mjerama mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH obavještavaju Ured.

- (3) Nakon isteka razdoblja navedenog u stavku (2) ovog članka, pravila koja se primjenjuju na ugroženo područje primjenjivat će se također na zaraženo područje.

Članak 12.

(Mjere u ugroženom području)

- (1) Mjerodavni veterinarski inspektor naređuje i nadzire da se u ugroženom području primjenjuju slijedeće mjere:
 - a) identificiraju se svi posjedi koji drže životinje prijemljivih vrsta;
 - b) kretanje životinja prijemljivih vrsta po javnim cestama je zabranjeno, osim u slučaju da ih se vodi na ispašu ili u objekte u kojima žive; mjerodavni veterinarski inspektor može, međutim, odobriti odstupanje od ove zabrane za tranzit životinja cestom ili željeznicom bez iskrcavanja ili zaustavljanja;
 - c) odobrava transport životinja prijemljivih vrsta unutar ugroženog područja;
 - d) životinje prijemljivih vrsta moraju ostati unutar ugroženog područja toliko dugo koliko traje maksimalno razdoblje inkubacije nakon najnovijeg zabilježenog slučaja bolesti. Nakon toga, životinje se mogu odstraniti iz te zone, kako bi se pod službenim nadzorom transportovale izravno u klaonicu koju odredi mjerodavni veterinarski inspektor u svrhu žurnog klanja. Mjerodavni veterinarski inspektor može odobriti ovaj transport tek nakon što naredi pregled svih životinja prijemljivih vrsta na posjedu i potvrdi da se niti za jednu životinju ne sumnja da je zaražena. Mjerodavni veterinarski inspektor odgovoran za klaonicu obavještava se o namjeri slanja životinja u nju.
- (2) Mjere koje se primjenjuju u ugroženom području ostaju na snazi kroz razdoblje koje je barem jednako maksimalnom razdoblju inkubacije nakon što su životinje uklonjene s posjeda sukladno članku 5. ovoga Pravilnika i nakon što je obavljena dezinfekcija sukladno članku 16. ovoga Pravilnika. Međutim, kada bolest prenosi vektor insekta, mjerodavni veterinarski inspektor može odrediti vrijeme trajanja mjera i propisati odredbe za moguće uvođenje sentinel životinja. Detaljne mjere o korištenju sentinel životinja donosi Ured uz suglasnost s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH. O poduzetim mjerama mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH obavještavaju Ured.

Članak 13.

(Premještanje životinja unutar zaraženog ili ugroženog područja)

- (1) Ako zabrane utvrđene člankom 11. stavak (1) točka d) i člankom 12. stavak (1) točka d) ovoga Pravilnika traju više od 30 dana radi pojave daljnjih slučajeva bolesti pa se kao rezultat toga pojave problemi s držanjem životinja, mjerodavni veterinarski inspektor može na zahtjev vlasnika i obrazloženje vlasnika za takav zahtjev odobriti premještanje životinja s posjeda unutar zaraženog ili ugroženog područja, uz uvjet:
 - a) da mjerodavni veterinarski inspektor provjeri činjenice;
 - b) da se obavi inspekcija svih životinja na posjedu;
 - c) da se klinički pregledaju životinje koje će se transportovati, s negativnim rezultatom;
 - d) da se svaka životinja označi ušnom oznakom ili da se identificira bilo kojom drugom odobrenom metodom;

- e) da se odredišni posjed nalazi ili unutar zaraženog ili unutar ugroženog područja.
- (2) Moraju se poduzeti sve mjere predostrožnosti, posebice čišćenje i dezinfekcija kamiona nakon transporta, kako bi se izbjegao rizik širenja uzročnika bolesti tijekom takvog transporta.
- (3) O poduzetim mjerama mjerodavni veterinarski inspektor obavještava mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH, a oni dalje obavještavaju Ured.

Članak 14.

(Poduzimanje ostalih mjera u uspostavljenim zaraženim i ugroženim područjima)

- (1) Ured u suradnji s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH poduzima sve potrebite mjere kako bi stalno informirali barem osobe nastanjene u zaraženim i ugroženim područjima o ograničenjima koja su na snazi, te da poduzmu sve što je potrebno za odgovarajuću primjenu tih mjera.
- (2) Kada je na određenom području predmetna epizootija iznimno opasna, sve dodatne mjere Ured usvaja uz suglasnost s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH.

Članak 15.

(Posebne odredbe za mjere nadzora i iskorjenjivanje bolesti)

Odstupajući od općih odredbi propisanih ovim Pravilnikom, posebne odredbe koje se odnose na mjere nadzora i iskorjenjivanja za svaku pojedinu bolest:

- a) za vezikularnu bolest svinja navedene su u Privitku II. Pravilnika;
- b) za svaku od ostalih bolesti navedenih u Privitku I. Pravilnika, donosi Ured uz suglasnost s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH.

Članak 16.

(Čišćenje, dezinfekcija i dezinsekcija)

- (1) Čišćenje, dezinfekcija i dezinsekcija se obavlja:
 - a) službeno odobrenim dezinficijensima i insekticidima odobrenim za stavljanje u promet od mjerodavnih entitetskih tijela u preporučenim koncentracijama;
 - b) pod službenim nadzorom:
 - 1) sukladno uputama koje daje mjerodavni veterinarski inspektor;
 - 2) i tako da se eliminira svaki rizik od širenja ili preživljavanja uzročnika bolesti;
 - c) da po završetku radnji iz točke b) ovog članka mjerodavni veterinarski inspektor provjerava jesu li te mjere izvedene ispravno i je li proteklo odgovarajuće razdoblje, ne kraće od 21 dan, kako bi se osiguralo da se predmetna bolest u potpunosti otkloni prije nego što se ponovno uvedu životinje prijemljivih vrsta.
- (2) Postupci za čišćenje i dezinfekciju zaraženog posjeda:
 - a) su za vezikularnu bolest svinja oni koji su navedeni u Privitku II.;
 - b) utvrđuju se, u kontekstu pripreme posebnih mjera za svaku pojedinu bolest navedenu u Privitku I., sukladno postupku navedenom u točki b) stavka (1) članka 15. ovoga Pravilnika.

Članak 17.

(Referentni laboratoriji)

- (1) Referentni laboratoriji u Bosni i Hercegovini se određuju sukladno Odluci o određivanju ovlaštenih laboratorija u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 68/05 i 90/05) i to:
 - a) referentni laboratorij s uređajima i stručnim kadrovima koji omogućavaju da se u svakom trenutku, a posebice

kada se predmetna bolest prvobitno pojavi, utvrdi vrsta, podvrsta i inačica relevantnog virusa, te da se potvrde rezultati dobiveni u regionalnim dijagnostičkim veterinarskim laboratorijima;

- b) referentni laboratorij u kojem se testiraju reagensi koji se upotrebljavaju u referentnim dijagnostičkim laboratorijima.
- (2) Ovi referentni laboratoriji koji se utvrđuju za svaku od navedenih bolesti, odgovorni su za koordiniranje dijagnostičkih standarda i metoda, te za uporabu reagensa.
- (3) Referentni laboratoriji određeni za svaku od navedenih bolesti odgovorni su za koordiniranje dijagnostičkih standarda i metoda koje utvrđuje svaki pojedini laboratorij za dijagnosticiranje predmetne bolesti. U tu svrhu, oni:
 - a) mogu opskrbljivati referentne laboratorije dijagnostičkim reagensima;
 - b) provjeravaju kvalitetu dijagnostičkih reagensa koji se upotrebljavaju;
 - c) periodično izvode komparativne testove;
 - d) čuvaju izolate virusa predmetne bolesti iz slučajeva koji su potvrđeni;
 - e) osiguravaju potvrđivanje pozitivnih rezultata dobivenih u referentnim dijagnostičkim laboratorijima.
- (4) Referentni laboratoriji iz stavka (1) ovog članka moraju se povezati s referentnim laboratorijima Svjetske organizacije za zdravlje životinja (u daljnjem tekstu: OIE) ili EU.
- (5) Ured vodi upisnik ovlaštenih veterinarskih laboratorija u Bosni i Hercegovini.

Članak 18.

(Referentni laboratoriji EU/OIE)

- (1) Referentni laboratorij EU/OIE za vezikularnu bolest svinja naveden je u Privitku II.
- (2) Referentni laboratoriji EU/OIE za svaku od drugih bolesti navedenih u Privitku I. bit će navedeni u posebnim propisima.

Članak 19.

(Cijepljenje)

- (1) Cijepljenje protiv bolesti navedenih u Privitku I. dopušteno je samo kao dopuna mjerama nadzora koje se provode kada se pojavi dotična bolest, sukladno slijedećim odredbama:
 - a) odluku o uvođenju cijepljenja kao dopune mjerama nadzora donosi ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa na prijedlog Ureda;
 - b) ova se Odluka temelji posebice na slijedećim kriterijima:
 - 1) koncentraciji životinja dotičnih vrsta u pogodenoj zoni;
 - 2) svojstvima i sastavu svakog uporabljenog cjepiva;
 - 3) postupcima za nadzor distribucije, skladištenja i uporabe cjepiva;
 - 4) vrstama i dobi životinja koje se mogu ili moraju cijepiti;
 - 5) područjima na kojima se cijepljenje može ili mora provesti;
 - 6) trajanju kampanje cijepljenja.
- (2) U slučaju navedenom u stavku (1) ovog članka:
 - a) zabranjuje se cijepljenje ili docjepljivanje životinja prijemljivih vrsta na posjedima utvrđenim člankom 4. ovoga Pravilnika;
 - b) zabranjuje se davanje injekcija hiperimunog seruma.
- (3) U slučaju pribjegavanja cijepljenju, primjenjuju se slijedeća pravila:

- a) sve cijepljene životinje se moraju identificirati pomoću jasne i čitljive oznake sukladno posebnim propisima;
 - b) sve cijepljene životinje moraju ostati unutar zone cijepljenja, osim ako se šalju na trenutno klanje u klaonicu koju je odredilo mjerodavno tijela entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i u tom se slučaju kretanje životinja odobrava tek nakon što mjerodavni veterinarski inspektor naredi pregled svih prijemljivih životinja na posjedu i utvrdi da niti kod jedne životinje ne postoji sumnja da je zaražena.
- (4) Kretanje prijemljivih životinja iz zone cijepljenja može se odobriti sukladno posebnom postupku koji utvrđuje Ured uz suglasnost s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH.
- (5) Mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH redovito izvještavaju Ured o provođenju mjera cijepljenja.
- (6) Odstupajući od stavka (1) ovog članka, ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa na prijedlog Ureda, može donijeti odluku o uvođenju žurnog cijepljenja, uz uvjet da to ne utječe na temeljne interese Bosne i Hercegovine. Prilikom donošenja odluke mora se posebice voditi računa o stupnju koncentracije životinja u određenim područjima, o potrebi zaštite pojedinih pasmina i o zemljopisnom području na kojemu se cijepljenje izvodi.

Članak 20.

(Plan žurnih mjera)

- (1) Plan žurnih mjera u kojemu su detaljno utvrđene mjere potrebite za održavanje spremnosti i visoke razine svijesti o bolestima iz Privitka I., a koje treba provesti u slučaju izbijanja bolesti, izrađuje Ured.
- (2) Planom žurnih mjera određen je način pristupa objektima, opremi, osoblju i drugim odgovarajućim sredstvima koja su potrebna za brzo i učinkovito iskorjenjivanje bolesti, te osigurana suradnja sa susjednim državama.
- (3) Općeniti kriteriji koji se primjenjuju pri izradi plana žurnih mjera navedeni su u Privitku III., s tim da se donose ovisno o bolesti o kojoj se radi. Ured se može ograničiti na primjenu samo dijela utvrđenih kriterija ako su isti već usvojeni kada su predani planovi za primjenu mjera nadzora za neku drugu bolest.
- (4) Ured mora redovito ažurirati Planove žurnih mjera, kako bi se uzeo u obzir razvitak situacije i specifična priroda predmetne bolesti.

Članak 21.

(Primjena Pravilnika)

Ured u suradnji s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH može provoditi provjere na licu mjesta, ukoliko je to potrebno da bi se osigurala jednoobrazna primjena ovoga Pravilnika. Mjerodavni veterinarski inspektor na čijem području se obavljaju te provjere, osigurava stručnjacima svu potrebitu pomoć za obavljanje njihovih dužnosti.

Članak 22.

(Privici Pravilnika)

Privici od I. do III. sastavni su dio ovoga Pravilnika.

Članak 23.

(Prije lazne odredbe)

U roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika, Ured uz suglasnost s mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH, je dužan izraditi i provesti program edukacije veterinara i veterinarskih inspektora.

Članak 24.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

VM broj 11/11
12. siječnja 2011. godine
Sarajevo

Predsjedatelj
Vijeća ministara BiH
Dr. Nikola Špirić, v. r.

PRIVITAK I.

POPIS BOLESTI KOJE SE OBVEZNO PRIJAVLJUJU

Bolest	Maksimalno razdoblje inkubacije
Goveda kuga	21 dan
Kuga malih preživača	21 dan
Vezikularna bolest svinja	28 dana
Bolest plavog jezika	40 dana
Epizootska hemoragijska bolest jelena	40 dana
Boginje ovaca i koza	21 dan
Vezikulami stomatitis	21 dan
Afrička svinjska kuga	40 dana
Bolest kvrgave kože	28 dana
Groznic a doline Rift	30 dana

PRIVITAK II.

POSEBNE MJERE ZA NADZOR NEKIH BOLESTI

Osim općih odredbi propisanih ovim Pravilnikom, na vezikularnu bolest svinja primjenjuju se sljedeće posebne odredbe.

1. Opis bolesti

Bolest svinja koja se klinički ne razlikuje od slinavke i šapa, a uzrokuje vezikule na njušci, u ustima, na jeziku, te na koronarnim rubovima papaka. Ozbiljnost ove bolesti značajno varira, te se može dogoditi da se njome zarazilo krdo svinja bez pokazivanja kliničkih znakova bolesti. Virus može preživjeti dugo vremensko razdoblje izvan tijela, čak i u svježem mesu; krajnje je otporan na uobičajene dezinficijense, te je poznat po svojoj postojanosti i stabilnosti u rasponu pH od 2,5 do 12. Stoga su potrebite posebno temeljito čišćenje i dezinfekcija.

2. Razdoblje inkubacije

U smislu ovoga Pravilnika, smatra se da je maksimalno razdoblje inkubacije 28 dana.

3. Dijagnostički postupci za potvrđivanje i diferencijalnu dijagnozu vezikularne enterovirusne bolesti svinja

Detaljne metode za prikupljanje materijala za dijagnozu, za laboratorijske dijagnostičke testove, za otkrivanje antitijela i za procjenu rezultata laboratorijskih testova vrše se sukladno Priručniku za dijagnostičke testove i vakcine Svjetske organizacije za zdravlje životinja, posljednje izdanje.

4. Potvrđivanje pojave vezikularne bolesti svinja

Odstupajući od članka 2. stavka (6) ovoga Pravilnika, pojava bolesti se potvrđuje:

- a) na posjedima na kojima je virus vezikularne bolesti svinja izoliran bilo iz svinja ili iz okoline;
- b) na posjedima na kojima se nalaze svinje koje su seropozitivne na vezikularnu bolest svinja, uz uvjet da te svinje, ili druge svinje na posjedu, pokazuju lezije karakteristične za vezikularnu bolest svinja;
- c) na posjedima na kojima se nalaze svinje koje pokazuju kliničke znakove bolesti ili koje su seropozitivne, uz uvjet da postoji izravna epidemiološka povezanost s potvrđenim izbijanjem bolesti;

- d) kod drugih krda u kojima se otkriju seropozitivne svinje. U ovom slučaju, prije nego što potvrdi pojavu bolesti, mjerodavni veterinarski inspektor poduzima dodatna ispitivanja, posebice ponovno uzimanje uzoraka i ponovno testiranje u razmaku od najmanje 28 dana između dvaju uzimanja uzoraka. Odredbe iz članka 4. ovog Pravilnika ostaju na snazi dok se ne završe ovakva dodatna istraživanja. Ako ta dodatna istraživanja ne pokažu nikakve dokaze bolesti, iako su svinje još uvijek seropozitivne, mjerodavni veterinarski inspektor naređuje da se testirane svinje usmrte i unište pod njegovim nadzorom ili da se pod njegovim nadzorom zakolju u klaonici koju je odredilo mjerodavno tijelo entiteta i Brčko Distrikta BiH.

Mjerodavni veterinarski inspektor naređuje da se svinje pri dolasku u klaonicu drže i kolju odvojeno od drugih svinja, te da se njihovo meso koristi isključivo u unutarnjem prometu.

5. Referentni laboratorij Zajednice

AFRC Institute for Animal Health, Pirbright Laboratory, Ash Road, Pirbright, Woking, Surrey GU24 0NF, Ujedinjeno Kraljevstvo

6. Referentni laboratorij za vezikularnu bolest svinja u Bosni i Hercegovini će biti određen sukladno Odluci o određivanju ovlaštenih laboratorija u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 68/05 i 90/05)

7. Zaraženo područje

- Veličina zaraženog područja je definirana člankom 10. ovoga Pravilnika.
- U slučaju vezikularne bolesti svinja, odstupanjem se mjere iz članka 11. ovoga Pravilnika mijenjaju i glase:
 - identificiraju se svi posjedi unutar područja koja drže životinje prijemljivih vrsta;
 - obavljaju se periodični posjeti posjedima koji imaju životinje prijemljivih vrsta, te klinički pregledi tih životinja uključujući, ako je potrebno, uzimanje uzoraka za laboratorijski pregled; mora se voditi evidencija tih posjeta i nalaza, a učestalost posjeta mora biti razmjerna ozbiljnosti epizootije na posjedima s najvećim rizikom;
 - zabranjeno je kretanje i transport životinja prijemljivih vrsta po javnim ili privatnim putevima, osim dostavnih puteva na posjedu. Međutim, mjerodavni veterinarski inspektor može odobriti odstupanje od ove zabrane za prijevoz životinja cestom ili željeznicom bez iskrcavanja ili zaustavljanja;
 - međutim, mjerodavni veterinarski inspektor može dopustiti iznimku za svinje za klanje koje dolaze iz područja izvan zaraženog područja, a koje su na putu u klaonicu smještenu u tom području;
 - kamioni i druga vozila i oprema koji se koriste unutar zaraženog područja za prijevoz svinja ili druge stoke ili materijala koji mogu biti kontaminirani (npr. krmivo, gnoj, gnojnica, itd.), ne smiju napustiti:
 - posjed smješten unutar zaraženog područja;
 - zaraženo područje;
 - klaonicu,
 prije nego što se očiste i dezinficiraju sukladno postupcima koje naredi mjerodavni veterinarski inspektor. Ovim se postupcima posebice osigurava da niti jedan kamion ili vozilo koje je uporabljeno za prijevoz svinja ne smije napustiti područje dok ga ne pregleda mjerodavni veterinarski inspektor;
 - kako je to utvrđeno člankom 16. ovog Pravilnika, svinje se 21 dan po završetku preliminarnog čišćenja i dezinfekcije zaraženih posjeda ne smiju premještati iz

posjeda na kojem se drže; kada protekne 21 dan, može se dati odobrenje za premještanje svinja s dotičnog posjeda:

- izravno u klaonicu koju je odredilo mjerodavno tijelo entiteta i Brčko Distrikta BiH, prvenstveno u zaraženom ili ugroženom području, uz uvjet:
 - da se obavi inspekcija svih svinja na posjedu,
 - da se obavi klinički pregled svinja koje se otpremaju u klaonicu,
 - da se svaka svinja označi ušnom oznakom ili identificira nekom drugom odobrenom metodom,
 - da se svinje prevoze u vozilima koja je mjerodavni veterinarski inspektor zapečatio ili pod njegovim nadzorom.

Mjerodavni veterinarski inspektor odgovoran za klaonicu obavještava se o namjeri slanja svinja u tu klaonicu.

Pri dolasku u klaonicu, ove se svinje drže i kolju odvojeno od drugih svinja. Prije napuštanja klaonice, vozila i oprema koji su bili uključeni u transport ovih svinja moraju se očistiti i dezinficirati.

Tijekom inspekcije prije i poslije klanja, koja se izvodi u određenoj klaonici, mjerodavni veterinarski inspektor mora obratiti pažnju na znakove povezane s prisutnošću virusa vezikularne bolesti svinja.

Kada se klanje svinja provodi sukladno ovim odredbama, uzima se statistički reprezentativan uzorak krvi. U slučaju pozitivnog rezultata koji dovodi do potvrđivanja vezikularne bolesti svinja, primjenjuju se mjere iz članka 9. stavka (3) ovoga Pravilnika;

- u iznimnim okolnostima, izravno u druge objekte smještene unutar zaštićene zone, uz uvjet:
 - da se obavi inspekcija svih svinja na posjedu,
 - da se obavi klinički pregled svinja koje se premještaju, s negativnim rezultatom,
 - da se svaka svinja označi ušnom oznakom ili identificira nekom drugom odobrenom metodom,
- svinjsko meso navedeno u točki f) i):
 - neće se izvoziti i morat će biti obilježeno odgovarajućom oznakom za svježe meso,
 - će biti dostavljeno, rasjecano, transportovano i skladišteno mimo mesa namijenjenog izvozu i bit će korišteno na način da se izbjegne njegova uporaba u proizvodima životinjskog podrijetla namijenjenim izvozu.
- Iznimno od točke g), za svinjsko meso navedeno u točki f) i) mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH mogu odobriti korištenje drugih identifikacijskih oznaka koje se jasno razlikuju od postojećih.

Za potrebe točke h) identifikacijske oznake moraju biti čitke i neizbrisive, slova jasno čitljiva i prikazana. Identifikacijska oznaka mora imati slijedeći oblik i sadržavati slijedeće podatke:

XY

1234

XY označava oznaku države ili područja, a 1234 veterinarski kontrolni broj objekta

- Mjere u zaraženom području se neprekidno primjenjuju, barem:
 - dok se ne izvedu sve mjere utvrđene člankom 16. ovoga Pravilnika;

- b) dok se na svim posjedima u zoni ne obavi:
 - i) klinički pregled svinja koji pokazuje da nema nikakvih znakova bolesti koji bi ukazivali na postojanje vezikularne bolesti svinja i;
 - ii) serološki pregled statističkog uzorka svinja, pri kojem se nisu otkrila protutijela na vezikularnu bolest svinja. Kod izrade programa za ovakav serološki pregled uzima se u obzir način prenošenja vezikularne bolesti svinja i način na koji se svinje uzgajaju.

Pregled i uzimanje uzoraka o kojima se govori u točkama i) i ii) ne obavljaju se prije nego što istekne rok od 28 dana nakon što su na zaraženom posjedu provedene mjere preliminarnog čišćenja i dezinfekcije.

4. Po isteku razdoblja iz točke 3. ovog Privitka, na zaraženo područje se primjenjuju iste mjere koje se primjenjuju u ugroženom području.
5. Kada zabrane iz točke 2 f) ovoga Privitka, traju dulje od 30 dana radi naknadne pojave slučajeva bolesti i kao posljedica se javlja čuvanje životinja, mjerodavni veterinarski inspektor može, na zahtjev vlasnika koji ima osnovu za ovakav zahtjev, odobriti premještanje životinja sa posjeda unutar zaraženog područja. Točke 2 f) i h) ovoga Privitka će se primjenjivati *mutatis mutandis*. Mjerodavni veterinarski inspektor o tome izvještava mjerodavno tijelo entiteta i Brčko Distrikta BiH, a oni dalje Ured.

8. Ugroženo područje

1. Veličina ugroženog područja je definirana člankom 10. ovoga Pravilnika.
2. U slučaju vezikularne bolesti svinja, mjere iz članka 12. ovoga Pravilnika se mijenjaju i glase:
 - a) identificiraju se svi posjedi koji drže životinje prijemljivih vrsta;
 - b) premještanje svinja iz posjeda u ugroženom području, osim izravno u klaonicu, dopušta se uz uvjet da na taj posjed nije dovedena niti jedna svinja u proteklih 21 dan; vlasnik ili osoba koja je odgovorna za životinje mora voditi evidenciju o svim kretanjima svinja;
 - c) mjerodavni veterinarski inspektor može dopustiti kretanje svinja iz ugroženog područja, pod uvjetom:
 - da je obavljena inspekcija svih svinja na posjedu unutar 48 sati prije premještanja,
 - da je unutar 48 sati prije premještanja obavljen klinički pregled svinja koje se premještaju, s negativnim rezultatima,
 - da je unutar 14 dana prije premještanja obavljen serološki pregled statističkog uzorka svinja bez otkrivanja protutijela na vezikularnu bolest svinja. Međutim, kada se radi o svinjama za klanje, serološki pregled se može obaviti na temelju uzoraka krvi uzetih u klaonici koju je odredio mjerodavni veterinarski inspektor na svom području. U slučaju pozitivnih rezultata koji potvrđuju postojanje vezikularne bolesti svinja, primjenjuju se mjere predviđene točkom 9. stavak 3. ovoga Privitka,
 - da je svaka svinja označena individualnom ušnom oznakom ili bilo kojom drugom odobrenom metodom identifikacije,
 - kamioni i druga vozila i oprema za transport svinja moraju se očistiti i dezinficirati nakon svakog prijevoza;
 - d) kamioni i druga vozila i oprema koji se koriste za prijevoz svinja ili drugih životinja ili materijala koji mogu biti kontaminirani, a koji se koriste unutar ugroženog područja, ne smiju napustiti to područje dok se ne očiste i

dezinficiraju sukladno postupcima koje naređuje mjerodavni veterinarski inspektor.

3. a) Veličina ugroženog područja se može izmijeniti i dopuniti sukladno odredbama iz članka 10. stavka (3) ovoga Pravilnika.
- b) Mjere u ugroženom području moraju se primjenjivati barem:
 - i) dok se ne provedu sve mjere navedene u članku 16. ovoga Pravilnika;
 - ii) dok se ne provedu sve mjere koje su potrebite u zaraženom području.

9. Opće zajedničke mjere

U slučaju vezikularne bolesti svinja primjenjuju se dodatne mjere kako slijedi:

1. u slučajevima kada je pojava vezikularne bolesti svinja službeno potvrđena, mjerodavna tijela osiguravaju da se uz mjere utvrđene člankom 4. stavkom (2) i člankom 5. ovoga Pravilnika, uđe u trag mesu svinja zaklanih tijekom razdoblja između vjerojatnog unošenja bolesti na posjed i primjene službenih mjera, te da se to meso pod službenim nadzorom uništi tako da se izbjegne rizik širenja virusa vezikularne bolesti svinja;
2. kada mjerodavni veterinarski inspektor ima razloga za sumnju da su svinje na bilo kojem posjedu kontaminirane radi kretanja bilo koje osobe, životinje ili vozila, ili na bilo koji drugi način, za svinje na tom posjedu ostaje na snazi ograničenje kretanja predviđeno člankom 9. ovoga Pravilnika, barem dok se na tom posjedu ne provede:
 - a) klinički pregled svinja, s negativnim rezultatima;
 - b) serološki pregled statističkog uzorka svinja bez otkrivanja protutijela na vezikularnu bolest svinja, sukladno članku 7. stavku 3. točki b) ii) ovoga Privitka.

Pregledi navedeni u točkama a) i b) ne obavljaju se dok ne protekne 28 dana od moguće kontaminacije prostorija radi kretanja osoba, životinja ili vozila, ili na bilo koji drugi način.

3. Ako se u klaonici dokaže postojanje vezikularne bolesti svinja, mjerodavni veterinarski inspektor naređuje:
 - a) da se sve svinje u klaonici zakolju bez odlaganja;
 - b) da se trupla i unutarnji organi zaraženih i kontaminiranih svinja unište pod službenim nadzorom tako da se izbjegne rizik širenja virusa vezikularne bolesti svinja;
 - c) da se pod nadzorom mjerodavnog veterinarskog inspektora očiste i dezinficiraju zgrade i oprema, uključujući vozila, sukladno uputama koje naređuje mjerodavni veterinarski inspektor;
 - d) da se provede epidemiološko ispitivanje sukladno članku 8. ovoga Pravilnika;
 - e) da se na klanje ne dovede niti jedna svinja dok ne protekne najmanje 24 sata od završenog čišćenja i dezinfekcije, koji se izvode sukladno točki (c).

10. Čišćenje i dezinfekcija zaraženih posjeda

Osim mjera utvrđenih člankom 16. ovoga Pravilnika, primjenjuju se također i slijedeće mjere:

1. Postupak preliminarnog čišćenja i dezinfekcija
 - a) Čim se odstrane trupla svinja za uništavanje, oni dijelovi prostorija u kojima su te svinje bile smještene i bilo koji drugi dijelovi prostorija koji su tijekom klanja kontaminirani, moraju se poprskati dezinfekcijskim sredstvom koje je odobreno sukladno članku 16. ovoga Pravilnika, te čija je koncentracija prikladna za vezikularnu bolest svinja. Uporabljeno dezinfekcijsko sredstvo treba ostati na površini najmanje 24 sata.

- b) Svako tkivo ili krv koji su možda proliveni tijekom klanja, moraju se pažljivo sakupiti i uništiti zajedno s truplima (klanje se uvijek mora obavljati na nepropusnoj površini).
- 2. Postupak daljnjeg čišćenja i dezinfekcije
 - a) Sav stajski gnoj, stelja, kontaminirana hrana, itd., moraju se ukloniti iz zgrada, složiti na hrpu i poprskati odobrenim dezinfekcijskim sredstvom. Gnojnica se obrađuje metodom prikladnom za ubijanje virusa.
 - b) Sva prenosiva oprema mora se iznijeti iz prostorija, te posebno očistiti i dezinficirati.
 - c) Masnoća i druga nečistoća se moraju ukloniti sa svih površina tako da se natope sredstvom za odmašćivanje i zatim isperu vodom pod tlakom.
 - d) Zatim se ponovno primjenjuje dezinfekcijsko sredstvo prskanjem svih površina.
 - e) Prostorije koje se mogu zapečatiti treba raskužiti plinom.
 - f) Nakon inspekcije koju obavlja mjerodavni veterinarski inspektor, treba se dogovoriti o popravcima oštećenih podova, zidova, itd., i odmah ih izvesti.
 - g) Učinjene popravke treba pregledati kako bi se osiguralo da su obavljani zadovoljavajuće.
 - h) Sve dijelove prostorija koji su u potpunosti bez zapaljivih materijala može se toplinski obraditi, uporabom pištolja za brizganje plamena.
 - i) Sve se površine moraju poprskati alkalnim dezinfekcijskim sredstvom čiji je pH veći od 12,5 ili bilo kojim drugim odobrenim dezinfekcijskim sredstvom. Dezinfekcijsko sredstvo treba isprati nakon 48 sati.

3. Postupak konačnog čišćenja i dezinfekcije

Nakon 14 dana treba ponoviti postupak pištoljem za brizganje plamena ili alkalnim dezinfekcijskim sredstvom (točka 2. (h) ili (i)).

11. Obnova stoke na zaraženim posjedima

Osim mjera utvrđenih člankom 5. stavkom (4) ovoga Pravilnika, primjenjuju se i sljedeće mjere:

1. Obnova stoke ne smije započeti dok ne protekne četiri tjedna od završetka prve dezinfekcije prostorija, tj. koraka 3. postupaka čišćenja i dezinfekcije.
2. Kod ponovnog uvođenja svinja mora se uzeti u obzir vrsta poljoprivredne djelatnosti koja se odvija na posjedu, i ono mora biti sukladno jednom od sljedećih postupaka:
 - a) ako se radi o posjedima u kojima se svinje drže na otvorenom, ponovno dovođenje stoke započinje uvođenjem ograničenog broja sentinel odojaka koji su pregledani i za koje je utvrđeno da su negativni u odnosu na protutijela na vezikularnu bolest svinja. Sentinel odojci će se smjestiti, sukladno zahtjevima mjerodavnog veterinarskog inspektora, po cijelom zaraženom posjedu, te će biti klinički pregledani 28 dana nakon dovođenja na posjed i obaviti će se uzimanje uzoraka za serološko testiranje.
Ako se kod niti jednog od ovih odojaka ne pokažu klinički dokazi vezikularne bolesti svinja niti se razviju protutijela na virus ove bolesti, može se pristupiti potpunom obnavljanju stoke;
 - b) kod svih drugih oblika uzgoja, ponovno uvođenje svinja odvija se ili sukladno mjerama iz točke a) ili se obavlja potpuno obnavljanje, uz uvjet:
 - da se sve svinje uvedu u roku od osam dana i da dolaze iz posjeda smještenih izvan područja koja su pod ograničenjima radi vezikularne bolesti svinja, te da su seronegativne,

- niti jedna svinja ne smije napustiti posjed kroz razdoblje od 60 dana nakon dolaska posljednjih svinja,
- obnovljeno krdo se podvrgava kliničkom i serološkom pregledu sukladno zahtjevima mjerodavnog veterinarskog inspektora. Ovaj se pregled obavlja najranije 28 dana nakon dolaska posljednjih svinja.

PRIVITAK III.

MINIMALNI KRITERIJI ZA IZRADU PLANOVA ŽURNIH MJERA

Ured mora osigurati da planovi žurnih mjera ispunjavaju najmanje sljedeće zahtjeve:

1. Treba predvidjeti sve što je potrebno da se osiguraju zakonske ovlasti potrebite za provođenje planova žurnih mjera i omogućiti brzo i uspješno iskorjenjivanje bolesti iz Privitka I. ovoga Pravilnika.
2. Treba predvidjeti sve što je potrebno da se osigura pristup sredstvima fondova za izvanredne situacije, proračunskim sredstvima i izvorima financiranja kako bi se pokrili svi vidovi borbe protiv bolesti.
3. Treba odrediti lanac zapovijedanja koji garantira brzo i učinkovito donošenje odluka u svezi s epidemijom. Zajednički centar za donošenje odluka odgovoran je za usmjeravanje svih strategija za suzbijanje bolesti, a Direktor Ureda je njegov voditelj.
4. U slučaju izbijanja bolesti iz Privitka I. ovoga Pravilnika mora se uspostaviti Zajednički centar za suzbijanje bolesti koji će usklađivati provođenje svih odluka.
5. Moraju postojati detaljno razrađeni planovi da bi se u slučaju izbijanja bolesti iz Privitka I., odmah mogli uspostaviti lokalni centre za suzbijanje bolesti kako bi se na lokalnoj razini provele mjere suzbijanja bolesti i zaštite okoliša. Lista lokalnih centara za kontrolu bolesti s odgovarajućom opremom mora biti navedena u Planu, kao i detaljne informacije o ovlaštenim osobama uključenim u kontrolne mjere i njihovim kvalifikacijama i odgovornostima.
6. Ured mora osigurati suradnju između zajedničkog kriznog centara za suzbijanje bolesti, lokalnih kriznih centara za suzbijanje bolesti te vlasti i tijela zaduženih za pitanja zaštite okoliša kako bi osigurala usklađenost mjera koje se poduzimaju u području veterinarstva i zaštite okoliša.
7. Mora se osnovati stalna stručna skupina, po potrebi u suradnji s drugim državama, koja će pratiti nove znanstvene spoznaje i pomagati Uredu i mjerodavnim tijelima entiteta i Brčko Distrikta BiH u osiguranju spremnosti za moguću pojavu bolesti iz Privitka I. ovoga Pravilnika.
8. Treba osigurati odgovarajuća sredstva za brzo i učinkovito poduzimanje mjera, uključujući osoblje, opremu i laboratorijske kapacitete. Moraju se osigurati aranžmani za brzi prijevoz uzoraka.
9. Na raspolaganju mora biti ažurirani operativni priručnik. On mora sadržavati detaljan, opsežan i praktičan opis svih postupaka, uputa i mjera suzbijanja koje se moraju primijeniti u slučaju izbijanja bolesti.
10. Na raspolaganju moraju biti detaljni programi žurne vakcinacije, uključujući podatke o količini neophodnih vakcina za danu bolest.
11. Osoblje mora redovito:
 - 11.1. usavršavati znanje o kliničkim znakovima, epidemiološkom istraživanju i suzbijanju epidemija;
 - 11.2. sudjelovati u simulacijskim vježbama, koje se izvode:
 - dva puta u razdoblju od pet godina, pri čemu prva vježba mora početi najkasnije tri godine nakon odobrenja plana, ili

- u razdoblju od pet godina nakon učinkovitog suzbijanja i iskorjenjivanja velike epidemije, ili
 - jedna od dvije vježbe iz alineje 1. ove podtočke zamjenjuje se simulacijskom vježbom koja se zahtijeva u okviru planova žurnih mjera za druge velike epidemije kopenih životinja, ili
 - iznimno od alineje prve ove podtočke i sukladno odgovarajućim odredbama Plana žurnih mjera, a kada se radi o manjoj gustoći populacije životinja prijemljivih vrsta, Ured organizira sudjelovanje i doprinosi simulacijskim vježbama spremnosti koje se izvode u susjednim državama, a u svezi sa svim životinjama koje pripadaju vrstama prijemljivim na bolest iz Privitka I. ovoga Pravilnika.
- 11.3. sudjelovati u programu osposobljavanja u području komunikacijskih vještina kako bi mogli organizirati informativne kampanje o bolesti, namijenjene tijelima vlasti, stočarima i veterinarima.
12. Pri izradi Plana žurnih mjera uzimaju se u obzir sredstva koja su potrebna za suzbijanje velikog broja izbijanja bolesti koji se javljaju u kratkom razdoblju i koje uzrokuje više antigenski različitih serotipova ili sojeva.
13. Ne isključujući veterinarske zahtjeve, Plan žurnih mjera se priprema kako bi se osiguralo da u slučaju izbijanja bolesti iz Privitka I. ovoga Pravilnika, svako masovno uništavanje lešina i životinjskog otpada bude obavljeno na način kojim se ne ugrožava zdravlje ljudi i da se pri tom koriste postupci i metode koje sprječavaju svaki štetni učinak na okoliš koji je moguće spriječiti, a naročito na način:
- kojim je opasnost za tlo, zrak, površinske i podzemne vode, biljke i životinje svedena na najmanju moguću mjeru,
 - kojim su smetnje zbog buke ili mirisa svedene na najmanju moguću mjeru,
 - kojim su štetni učinci na krajolik i na mjesta od posebnog značenja svedena na najmanju moguću mjeru.
14. U Planu moraju biti navedena mjesta i poduzeća za obradu i neškodljivo uništavanje lešina i životinjskog otpada u slučaju izbijanja bolesti iz Privitka I. ovoga Pravilnika.
15. Ured i mjerodavna tijela entiteta i Brčko Distrikta BiH moraju osigurati da poljoprivrednici, seosko stanovništvo, kao i stanovništvo u cjelini, budu redovito obavještavani o najnovijim događajima. Stanovnicima pogođenog područja mora se osigurati mogućnost uspostave izravne i dostupne veze (između ostalog, putem telefona za pomoć) kao i obavještavanje putem lokalnih i regionalnih sredstava informiranja.

АГЕНЦИЈА ЗА СТАТИСТИКУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

На основу члана 7. став 2. Закона о платама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 50/08) и члана 8. став 2. тачка х) Закона о статистици Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 26/04 и 42/04), Агенција за статистику Босне и Херцеговине објављује

САОПШТЕЊЕ

О ПРОСЈЕЧНОЈ ИСПЛАЋЕНОЈ МЈЕСЕЧНОЈ НЕТО ПЛАТИ ЗАПОСЛЕНИХ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ ЗА ДЕЦЕМБАР 2010. ГОДИНЕ

1. Просјечна исплаћена мјесечна нето плата по запосленом остварена у Босни и Херцеговини за мјесец децембар 2010. године износи 818 КМ.

Број 10-43-5-1-273-1-4/11
17. фебруара 2011. године
Сарајево

Директор
Зденко Милиновић, с. р.

На основу члана 7. став 2. Закона о плаћама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 50/08) и члана 8. став 2. тачка х) Закона о статистици Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 26/04 и 42/04), Агенција за статистику Босне и Херцеговине објављује

САОПШТЕЊЕ

О ПРОСЈЕЧНОЈ ИСПЛАЋЕНОЈ МЈЕСЕЧНОЈ НЕТО ПЛАЋИ ЗАПОСЛЕНИХ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ ЗА ДЕЦЕМБАР 2010. ГОДИНЕ

1. Просјечна исплаћена мјесечна нето плаћа по запосленом остварена у Босни и Херцеговини за мјесец децембар 2010. године износи 818 КМ.

Број 10-43-5-1-273-1-4/11
17. фебруара 2011. године
Сарајево

Директор
Зденко Милиновић, с. р.

На основу члана 7. став 2. Закона о плаћама и накнадама у институцијама Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 50/08) и члана 8. став 2. тачка х) Закона о статистици Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 26/04 и 42/04), Агенција за статистику Босне и Херцеговине објављује

ПРОПШТЕЊЕ

О ПРОСЈЕЧНОЈ ИСПЛАЋЕНОЈ МЈЕСЕЧНОЈ НЕТО ПЛАЋИ ЗАПОСЛЕНИХ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ ЗА ПРОСИНАЦ 2010. ГОДИНЕ

1. Просјечна исплаћена мјесечна нето плаћа по запосленом остварена у Босни и Херцеговини за мјесец просинац 2010. године износи 818 КМ.

Број 10-43-5-1-273-1-4/11
17. фебруара 2011. године
Сарајево

Равнатељ
Зденко Милиновић, в. р.

На основу члана 8. став 2. тачка х) Закона о статистици Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 26/04 и 42/04), Агенција за статистику Босне и Херцеговине објављује

САОПШТЕЊЕ

О ПРОСЈЕЧНОЈ ИСПЛАЋЕНОЈ МЈЕСЕЧНОЈ БРУТО ПЛАТИ ЗАПОСЛЕНИХ У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ ЗА ДЕЦЕМБАР 2010. ГОДИНЕ

1. Просјечна исплаћена мјесечна бруто плата по запосленом остварена у Босни и Херцеговини за мјесец децембар 2010. године износи 1 250 КМ.

Број 10-43-5-1-273-1-4/11
17. фебруара 2011. године
Сарајево

Директор
Зденко Милиновић, с. р.

Na osnovu člana 8. stav 2. tačka h) Zakona o statistici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 26/04 i 42/04), Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine objavljuje

SAOPĆENJE

O PROSJEČNOJ ISPLAĆENOJ MJESEČNOJ BRUTO PLAĆI ZAPOSLENIH U BOSNI I HERCEGOVINI ZA DECEMBAR 2010. GODINE

1. Prosječna isplaćena mjesečna bruto plaća po zaposlenom ostvarena u Bosni i Hercegovini za mjesec decembar 2010. godine iznosi 1 250 KM.

Broj 10-43-5-1-273-1-4/11

17. februara 2011. godine

Sarajevo

Direktor

Zdenko Milinović, s. r.

Na temelju članka 8. stavak 2. točka h) Zakona o statistici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 26/04 i 42/04), Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine objavljuje

PRIOPĆENJE

O PROSJEČNOJ ISPLAĆENOJ MJESEČNOJ BRUTO PLAĆI ZAPOSLENIH U BOSNI I HERCEGOVINI ZA PROSINAC 2010. GODINE

1. Prosječna isplaćena mjesečna bruto plaća po zaposlenom ostvarena u Bosni i Hercegovini za mjesec prosinac 2010. godine iznosi 1 250 KM.

Broj 10-43-5-1-273-1-4/11

17. veljače 2011. godine

Sarajevo

Ravnatelj

Zdenko Milinović, v. r.

Na osnovu člana 7. stav 2. Zakona o platama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 50/08) i člana 8. stav 2. tačka x) Zakona o statistici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 26/04 i 42/04), Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine objavljuje

SAOPŠTEŃE

O PROSJEČNOJ MJESEČNOJ NETO PLATI ZAPOSLENIH U BOSNI I HERCEGOVINI ZA 2010. GODINU

1. Prosječna mjesečna neto plata po zaposlenom ostvarena u Bosni i Hercegovini za 2010. godinu iznosi 798 KM.

Broj 10-43-5-1-273-1-4/11

17. februara 2011. godine

Sarajevo

Direktor

Zdenko Milinović, s. r.

Na osnovu člana 7. stav 2. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 50/08) i člana 8. stav 2. tačka h) Zakona o statistici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 26/04 i 42/04), Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine objavljuje

SAOPĆENJE

O PROSJEČNOJ MJESEČNOJ NETO PLAĆI ZAPOSLENIH U BOSNI I HERCEGOVINI ZA 2010. GODINU

1. Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom ostvarena u Bosni i Hercegovini za 2010. godinu iznosi 798 KM.

Broj 10-43-5-1-273-1-4/11

17. februara 2011. godine

Sarajevo

Direktor

Zdenko Milinović, s. r.

Na temelju članka 7. stavak 2. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 50/08) i članka 8. stavak 2. točka h) Zakona o statistici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 26/04 i 42/04), Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine objavljuje

PRIOPĆENJE

O PROSJEČNOJ MJESEČNOJ NETO PLAĆI ZAPOSLENIH U BOSNI I HERCEGOVINI ZA 2010. GODINU

1. Prosječna mjesečna neto plaća po zaposlenom ostvarena u Bosni i Hercegovini za 2010. godinu iznosi 798 KM.

Broj 10-43-5-1-273-1-4/11

17. veljače 2011. godine

Sarajevo

Ravnatelj

Zdenko Milinović, v. r.

Na osnovu člana 8. stav 2. tačka x) Zakona o statistici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 26/04 i 42/04), Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine objavljuje

SAOPŠTEŃE

O PROSJEČNOJ MJESEČNOJ BRUTO PLATI ZAPOSLENIH U BOSNI I HERCEGOVINI ZA 2010. GODINU

1. Prosječna mjesečna bruto plata po zaposlenom ostvarena u Bosni i Hercegovini za 2010. godinu iznosi 1 217 KM.

Broj 10-43-5-1-273-1-4/11

17. februara 2011. godine

Sarajevo

Direktor

Zdenko Milinović, s. r.

Na osnovu člana 8. stav 2. tačka h) Zakona o statistici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 26/04 i 42/04), Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine objavljuje

SAOPĆENJE

O PROSJEČNOJ MJESEČNOJ BRUTO PLAĆI ZAPOSLENIH U BOSNI I HERCEGOVINI ZA 2010. GODINU

1. Prosječna mjesečna bruto plaća po zaposlenom ostvarena u Bosni i Hercegovini za 2010. godinu iznosi 1 217 KM.

Broj 10-43-5-1-273-1-4/11

17. februara 2011. godine

Sarajevo

Direktor

Zdenko Milinović, s. r.

Na temelju članka 8. stavak 2. točka h) Zakona o statistici Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 26/04 i 42/04), Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine objavljuje

PRIOPĆENJE

O PROSJEČNOJ MJESEČNOJ BRUTO PLAĆI ZAPOSLENIH U BOSNI I HERCEGOVINI ZA 2010. GODINU

1. Prosječna mjesečna bruto plaća po zaposlenom ostvarena u Bosni i Hercegovini za 2010. godinu iznosi 1 217 KM.

Broj 10-43-5-1-273-1-4/11

17. veljače 2011. godine

Sarajevo

Ravnatelj

Zdenko Milinović, v. r.

ЛП НИО СЛУЖБЕНИ ЛИСТ БиХ

На основу члана 9. став 1. алинеја 10. и члана 13. став 2. Закона о новинско издавачкој организацији Службени лист Босне и Херцеговине ("Службени лист РБиХ", број 2/96) и тачке III Одлуке о привременом преузимању права оснивача над Јавним предузећем Новинско издавачка организација Службени лист Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 26/04), Управни одбор ЛП НИО Службени лист БиХ, на 160. сједници одржаној 28. децембра 2010. године, уз сагласност Савјета министара БиХ са 142. сједнице одржане 25. јануара 2011. године, донио је

ОДЛУКУ**О ДОПУНИ СТАТУТА ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА
НОВИНСКО ИЗДАВАЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА
СЛУЖБЕНИ ЛИСТ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ****Члан 1.**

У Статуту Јавног предузећа Новинско издавачка организација Службени лист Босне и Херцеговине ("Службени лист РБиХ", број 26/96 и "Службени гласник БиХ", број 35/04), у члану 17. иза става 3. додаје се нови став 4. који гласи:

"Мандат чланова Управног одбора траје четири године и може се обновити само један узастопни мандат, у законом прописаној процедури."

Члан 2.

Иза члана 17. додаје се нови члан 17.а) који гласи:

"Чланови Управног одбора именују су на основу јавног конкурса у складу са Законом о министарским именовањима, именовањима Савјета министара и другим именовањима Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 37/03).

Члан 3.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 1-1-01-27/8-10
28. децембра 2010. године
Сарајево

Председавајући
Управног одбора
Симо Јанковић, с. р.

На основу члана 9. став 1. алинеја 10. и члана 13. став 2. Закона о новинско издавачкој организацији Службени лист Босне и Херцеговине ("Службени лист РБиХ", број 2/96) и тачке III. Одлуке о привременом преузимању права оснивача над Јавним предузећем Новинско издавачка организација Службени лист Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 26/04), Управни одбор ЛП НИО Службени лист БиХ, на 160. сједници одржаној 28. децембра 2010. године, уз сагласност Вјећа министара БиХ са 142. сједнице одржане 25. јануара 2011. године, донио је

ОДЛУКУ**О ДОПУНИ СТАТУТА ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА
НОВИНСКО ИЗДАВАЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА СЛУЖБЕНИ
ЛИСТ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ****Члан 1.**

У Статуту Јавног предузећа Новинско издавачка организација Службени лист Босне и Херцеговине ("Службени лист

РБиХ", број 26/96 и "Службени гласник БиХ", број 35/04), у члану 17. иза става 3. додаје се нови став 4. који гласи:

"Мандат чланова Управног одбора траје четири године и може се обновити само један узастопни мандат, у законом прописаној процедури."

Члан 2.

Иза члана 17. додаје се нови члан 17.а) који гласи:

"Чланови Управног одбора именују су на основу јавног конкурса у складу са Законом о министарским именовањима, именовањима Вјећа министара и другим именовањима Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 37/03)."

Члан 3.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 1-1-01-27/8-10
28. децембра 2010. године
Сарајево

Председавајући
Управног одбора
Симо Јанковић, с. р.

На основу члана 9. став 1. алинеја 10. и члана 13. став 2. Закона о новинско издавачкој организацији Службени лист Босне и Херцеговине ("Службени лист РБиХ", број 2/96) и тачке III. Одлуке о привременом преузимању права оснивача над Јавним предузећем Новинско издавачка организација Службени лист Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 26/04), Управни одбор ЛП НИО Службени лист БиХ, на 160. сједници одржаној 28. пројинца 2010. године, уз сагласност Вјећа министара БиХ са 142. сједнице одржане 25. сјејчња 2011. године, донио је

ОДЛУКУ**О ДОПУНИ СТАТУТА ЈАВНОГ ПОДУЗЕЋА
НОВИНСКО ИЗДАВАЧКА ОРГАНИЗАЦИЈА СЛУЖБЕНИ
ЛИСТ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ****Чланак 1.**

У Статуту Јавног предузећа Новинско издавачка организација Службени лист Босне и Херцеговине ("Службени лист РБиХ", број 26/96 и "Службени гласник БиХ", број 35/04), у члану 17. иза ставка 3. додаје се нови став 4. који гласи:

"Мандат чланова Управног одбора траје четири године и може се обновити само један узастопни мандат, у законом прописаној процедури."

Чланак 2.

Иза члана 17. додаје се нови чланак 17.а) који гласи:

"Чланови Управног одбора именују су на основу јавног натјечаја сукладно Закону о министарским именовањима, именовањима Вјећа министара и другим именовањима Босне и Херцеговине ("Службени гласник БиХ", број 37/03)."

Чланак 3.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објаве у "Службеном гласнику БиХ".

Број 1-1-01-27/8-10
28. пројинца 2010. године
Сарајево

Председатељ
Управног одбора
Симо Јанковић, в. р.

САДРЖАЈ

САВЈЕТ МИНИСТАРА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

- 49 Правилник о мјерама за надзор афричке свинјске куге (српски језик) 1
- Правилник о мјерама за надзор афричке свинјске куге (bosanski jezik) 12
- Правилник о мјерама за надзор афричке свинјске куге (hrvatski jezik) 23
- 50 Правилник о мјерама за контролу одређених болести животиња и посебне мјере за везикуларну болест свинја (српски језик) 34
- Правилник о мјерама за контролу одређених болести животиња и посебне мјере за везикуларну болест свинја (bosanski jezik) 42
- Правилник о мјерама за контролу одређених болести животиња и посебне мјере за везикуларну болест свинја (hrvatski jezik) 51

АГЕНЦИЈА ЗА СТАТИСТИКУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

- Саопштење о просјечној исплаћеној мјесечној нето плати запослених у Босни и Херцеговини за децембар 2010. године (српски језик) 59
- Саопштење о просјечној исплаћеној мјесечној нето плаћи запослених у Bosni i Hercegovini за decembar 2010. године (bosanski jezik) 59
- Приопштење о просјечној исплаћеној мјесечној нето плаћи запослених у Bosni i Hercegovini за prosinac 2010. године (hrvatski jezik) 59
- Саопштење о просјечној исплаћеној мјесечној бруто плати запослених у Босни и Херцеговини за децембар 2010. године (српски језик) 59

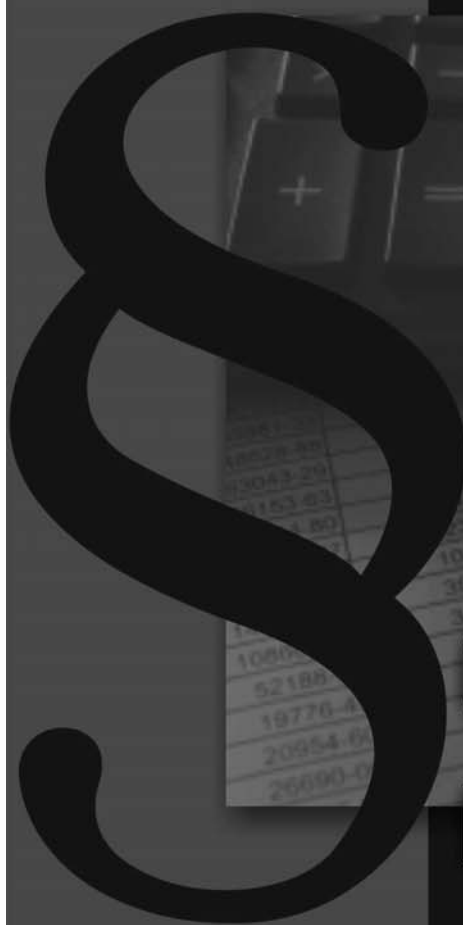
- Саопштење о просјечној исплаћеној мјесечној бруто плаћи запослених у Bosni i Hercegovini за decembar 2010. године (bosanski jezik) 60
- Приопштење о просјечној исплаћеној мјесечној бруто плаћи запослених у Bosni i Hercegovini за prosinac 2010. године (hrvatski jezik) 60
- Саопштење о просјечној мјесечној нето плати запослених у Босни и Херцеговини за 2010. годину (српски језик) 60
- Саопштење о просјечној мјесечној нето плаћи запослених у Bosni i Hercegovini за 2010. годину (bosanski jezik) 60
- Приопштење о просјечној мјесечној нето плаћи запослених у Bosni i Hercegovini за 2010. годину (hrvatski jezik) 60
- Саопштење о просјечној мјесечној бруто плати запослених у Босни и Херцеговини за 2010. годину (српски језик) 60
- Саопштење о просјечној мјесечној бруто плаћи запослених у Bosni i Hercegovini за 2010. годину (bosanski jezik) 60
- Приопштење о просјечној мјесечној бруто плаћи запослених у Bosni i Hercegovini за 2010. годину (hrvatski jezik) 60

ЈП НИО СЛУЖБЕНИ ЛИСТ БиХ

- Одлука о допуни Статута Јавног предузећа Новинско издавачка организација Службени лист Босне и Херцеговине (српски језик) 61
- Одлука о допуни Statuta Javnog preduzeća Novinsko izdavačka organizacija Službeni list Bosne i Hercegovine (bosanski jezik) 61
- Одлука о допуни Statuta Javnog poduzeća Novinsko izdavačka organizacija Službeni list Bosne i Hercegovine (hrvatski jezik) 61

Dr. Zijo Veledar

Mr. Amir Karalić

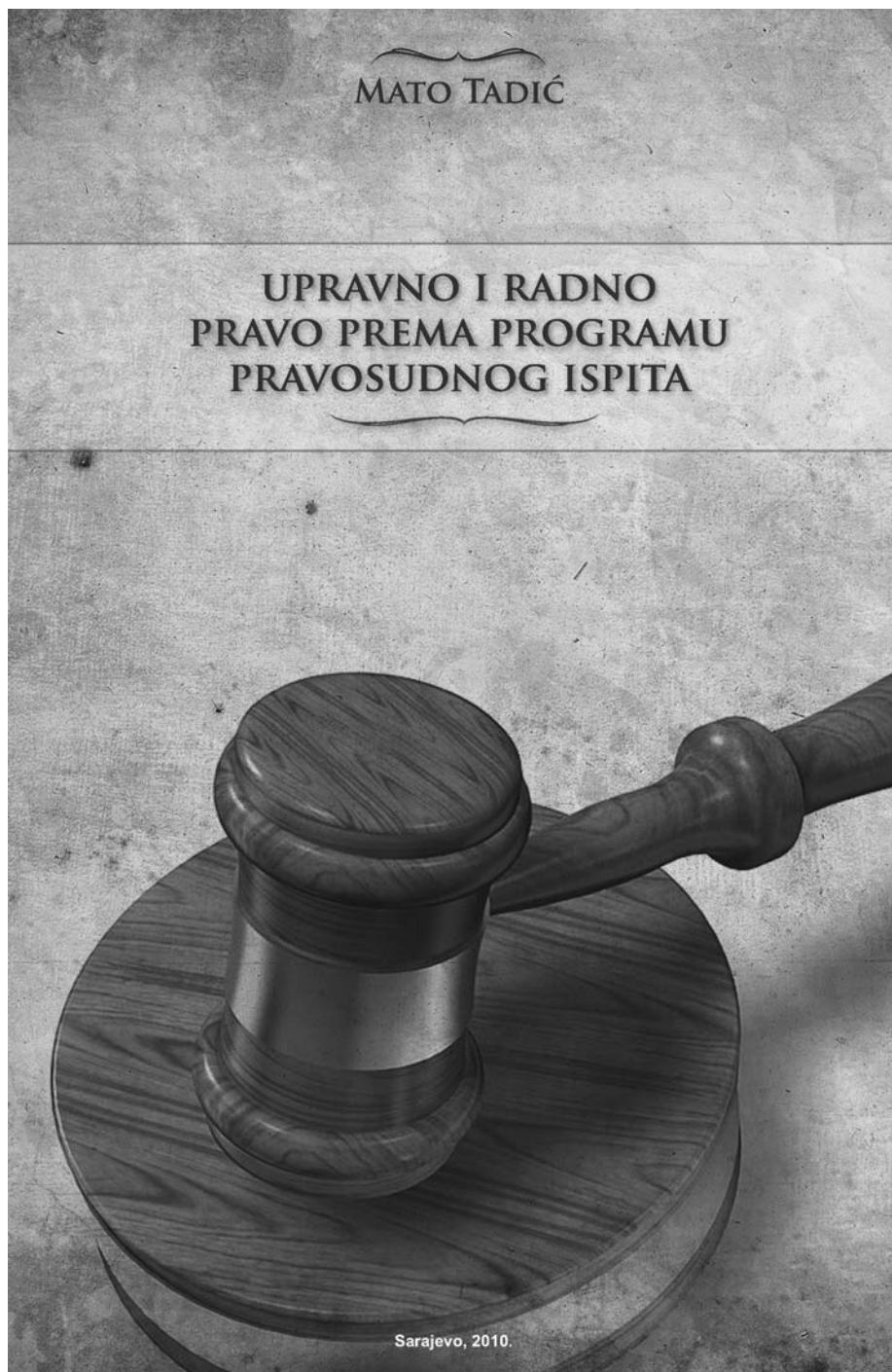

Osnovi računovodstva

**zbirka
zadataka**

Sarajevo, 2010.

Издавач: Овлаштена служба Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине, Трг БиХ 1, Сарајево - За издавача: секретар Дома народа Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине Марин Вукоја - Припрема и дистрибуција: ЈП НИО Службени лист БиХ Сарајево, Џемала Биједића 39/П - Директор: Драган Прусина - Телефони: Централна: 722-030 - Директор: 722-061 - Претплата: 722-054, факс: 722-071 - Огласни одјел: 722-049, 722-050, факс: 722-074 - Служба за правне и опште послове: 722-051 - Рачуноводство: 722-044, 722-046 - Комерцијала: 722-042 - Претплата се утврђује полугодишње, а уплата се врши УНАПРИЈЕД у корист рачуна: UNICREDIT BANK д.д. 338-320-22000052-11, ВАКУФСКА БАНКА д.д. Сарајево 160-200-00005746-51, НУРО-ALPE-ADRIA-BANK А.Д. Бања Лука, филијала Брчко 552-000-00000017-12, RAIFFEISEN BANK д.д. БиХ Сарајево 161-000-00071700-57 - Штамп: ГИК "ОКО" д.д. Сарајево - За штампарiju: Фехим Шкаљић- Рекламације за непримљене бројеве примају се 20 дана од изласка гласила.

"Службени гласник БиХ" је уписан у евиденцију јавних гласила под редним бројем 731.

Упис у судски регистар код Кантоналног суда у Сарајеву, број УФ/І - 2168/97 од 10.07.1997. године. - Идентификацијски број 4200226120002. - Порезни број 01071019. - ПДВ број 200226120002. Молимо претплатнике да обавезно доставе свој ПДВ број ради издавања пореске фактуре.

Претплата за I полугодиште 2011. за "Службени гласник БиХ" и "Међународне уговоре" 120,00 КМ, "Службене новине Федерације БиХ" 110,00 КМ.

Web издање: <http://www.sluzbenilist.ba> - годишња претплата 200,00 КМ